

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı
Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

YAZMA EĞİTİMİ ALANINDA YAYIMLANAN
MAKALELERİN AKADEMİK METİN YAZMA
İLKELERİNE UYGUNLUĞU ÜZERİNE BİR İNCELEME

Engin KAYA

Yüksek Lisans Tezi

VAN - 2010

Van, 2023

YAZMA EĞİTİMİ ALANINDA YAYIMLANAN MAKALELERİN AKADEMİK METİN YAZMA
İLKELERİNE UYGUNLUĞU ÜZERİNE BİR İNCELEME

Engin Kaya

2023

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı
Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

YAZMA EĞİTİMİ ALANINDA YAYIMLANAN MAKALELERİN AKADEMİK
METİN YAZMA İLKELERİNE UYGUNLUĞU ÜZERİNE BİR İNCELEME

A REVIEW ON THE COMPLIANCE OF ARTICLES PUBLISHED IN THE FIELD
OF WRITING EDUCATION WITH ACADEMIC TEXT WRITING PRINCIPLES

Engin KAYA

Doç. Dr. Kenan BULUT

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2023

ONAY SAYFASI

Engin KAYA tarafından, Doç. Dr. Kenan BULUT danışmanlığında hazırlanan “Yazma Eğitimi Alanında Yayımlanan Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu Üzerine Bir İnceleme” başlıklı bu çalışma, 08/05/2023 tarihinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun 26/04/2023 tarihli ve 2023/24-2 sayılı kararı ile Doç. Dr. Bünyamin SARIKAYA Başkanlığında, Doç. Dr. Kenan BULUT ve Doç. Dr. Mehmet Nuri KARDAŞ Jüri Üyeliğinde oluşturulan Tez Savunma Jürisi huzurunda savunularak Jüri tarafından Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili hükümleri kapsamında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

UYGUNDUR

...../...../2023

Prof. Dr. Fuat TANHAN

Enstitü Müdürü

Öz

Bu çalışmanın amacı, yazma eğitimi alanında yazılan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu belirlemektir. Bu amaç çerçevesinde yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin başlıklarının, yazar bilgilerinin, özetlerinin, anahtar kelimelerinin, giriş, yöntem, bulgular, tartışma, sonuç bölümlerinin, önerilerinin ve kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygun olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden ‘temel nitel araştırma’ desenine göre yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma materyalini yazma eğitimi alanında yayımlanan toplam 200 makale çalışması oluşturmaktadır. Çalışmada veriler doküman incelemesine göre toplanmıştır. Verilerin toplanması ve değerlendirmesinde araştırmacı tarafından geliştirilen *Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu* kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analizle çözümlenmiş, temalar altında, tablolar halinde sayı (N) ve yüzdeliklerle (%) sunulmuş ve yorumlanmıştır. Çalışmada araştırmacıların makalelerin *başlık, yazar bilgisi, anahtar kelimeler, bulgular, tartışma, sonuç, öneriler* ve *kaynakçalarını* hazırlamada yetkin oldukları ve bu bölümleri büyük oranda akademik metin yazma ilkelerine uygun yazdıkları görülmüştür. Buna karşın *özet, giriş* ve *yöntem* bölümlerini akademik metin yazma ilkelerine göre yeterince uygun yazmadıkları tespit edilmiştir. Çalışmanın sonunda çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar sözcükler: yazma eğitimi, makale, akademik metin yazma ilkeleri.

Abstract

The aim of this study is to determine the compliance of the articles written in the field of writing education with the principles of academic text writing. Within the framework of this purpose, it has been tried to determine whether the titles, author information, abstracts, keywords, introduction, method, findings, discussion, conclusion sections, suggestions and bibliographies of the articles published in the field of writing education comply with the principles of writing academic texts. The study was conducted according to the 'basic qualitative research' design, which is one of the qualitative research methods. The study material of the research consists of a total of 200 articles published in the field of writing education. In the study, the data were collected according to the document review. In the collection and evaluation of the data, the *Assessment Form for the Compliance of the Articles with the Principles of Academic Writing* developed by the researcher was used. The data obtained were analyzed with descriptive analysis, presented and interpreted under themes in tables with numbers (N) and percentages (%). In the study, *it was observed that the researchers were competent in preparing the titles, author information, keywords, findings, discussion, results, suggestions and bibliographies of the articles and wrote these sections in accordance with the principles of writing academic texts to a large extent. On the other hand, it was determined that they did not write the abstract, introduction and method sections appropriately according to the principles of writing academic texts. Various suggestions were included at the end of the study.*

Keywords: writing education, article, academic writing principles.

Teşekkür

Bana rehberlik etmesinden gurur duyduğum değerli danışmanım Doç. Dr. Kenan BULUT'a çalışmamın her aşamasında bana sabırla destek olup yol göstermesinden, kurduğu samimi ve sağlıklı iletişim sayesinde kendimi özgürce ifade edebilmemi sağlamasından, görüşlerimi önemseyip değer vermesinden dolayı kendisine teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Lisans ve yüksek lisans eğitim hayatım boyunca bilgi ve tecrübesini benimle paylaşan, güler yüzünü benden esirgemeyen ve aynı zamanda tezimin jürisinde bulunan kıymetli hocam Doç. Dr. Mehmet Nuri KARDAŞ'a katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Tezimin jürisinde bulunan saygıdeğer hocam Doç. Dr. Bünyamin SARIKAYA'ya değerli katkılarından dolayı kendisine teşekkür etmeyi borç bilirim.

Başta Prof. Dr. Kemal EROL, Doç. Dr. Ömer ÇİFTÇİ, Doç. Dr. Hatice COŞKUN, Doç. Dr. Raşit KOÇ, Doç. Dr. Mustafa KAYA ve Doç. Dr. Erhan ŞEN olmak üzere eğitim hayatıma katkıları olan hocalarımla hepsine şükranlarımı sunarım.

“Babam Mustafa KAYA’nın anısına...”

İçindekiler

Öz	i
Abstract	ii
Teşekkür	iii
Tablolar Dizini	vii
Simgeler ve Kısaltmalar Dizini	viii
Bölüm 1 Giriş	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Önemi	4
Araştırmanın Amacı	5
Sınırlılıklar	6
Tanımlar	6
Bölüm 2 Araştırmanın Kuramsal Temeli	7
Dil	7
Yazı, Yazma ve Yazılı Anlatım	8
Yazma Eğitimi	10
Yazma Türleri	12
İlgili Araştırmalar	56
Bölüm 3 Yöntem	64
Araştırmanın Modeli	64
Çalışma Materyali	64
Veri Toplama ve Değerlendirme Aracının Geliştirilmesi	65
Verilerin Toplanması	66
Veri Analizi	68
Güvenirlik ve Geçerlik	68
Bölüm 4 Bulgular	70
Birinci Alt Amaçla İlgili Bulgular	70

İkinci Alt Amaçla İlgili Bulgular	71
Üçüncü Alt Amaçla İlgili Bulgular	73
Dördüncü Alt Amaçla İlgili Bulgular	75
Beşinci Alt Amaçla İlgili Bulgular	77
Altıncı Alt Amaçla İlgili Bulgular	80
Yedinci Alt Amaçla İlgili Bulgular	83
Sekizinci Alt Amaçla İlgili Bulgular	85
Dokuzuncu Alt Amaçla İlgili Bulgular	88
Onuncu Alt Amaçla İlgili Bulgular	90
On Birinci Alt Amaçla İlgili Bulgular	92
On İkinci Alt Amaçla İlgili Bulgular	94
Bölüm 5 Tartışma ve Sonuç	96
Öneriler	129
Kaynaklar	130
EK-A: Çalışma Kapsamında İncelenen Makalelerin Künyeleri	142
EK-B: Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu	162
EK-C: Etik Beyanı	167
EK-D: Yüksek Lisans Tez Çalışması Orijinallik Raporu	168

Tablolar Dizini

Tablo 1a Makalelerde Başlıklara Yer Verilmesi Durumu	70
Tablo 1b Makalelerin Başlıklarının Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.	70
Tablo 2a Makalelerde Yazar Bilgilerine Yer Verilmesi Durumu	72
Tablo 2b Makalelerin Yazar Bilgilerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu	72
Tablo 3a Makalelerde Özetlere Yer Verilmesi Durumu	73
Tablo 3b Makalelerin Özetlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu ...	73
Tablo 4a Makalelerde Anahtar Kelimelere Yer Verilmesi Durumu	76
Tablo 4b Makalelerin Anahtar Kelimelerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.....	76
Tablo 5a Makalelerde Giriş Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu.....	77
Tablo 5b Makalelerin Giriş Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.....	77
Tablo 6a Makalelerde Yöntem Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu	80
Tablo 6b Makalelerin Yöntem Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.....	80
Tablo 7a Makalelerde Bulgular Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu.....	83
Tablo 7b Makalelerin Bulgular Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.....	83
Tablo 8a Makalelerde Tartışma Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu.....	85
Tablo 8b Makalelerin Tartışma Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.....	86
Tablo 9a Makalelerde Sonuç Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu.....	88
Tablo 9b Makalelerin Sonuç Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.....	89
Tablo 10a Makalelerde Önerilere Yer Verilmesi Durumu	91
Tablo 10b Makalelerin Önerilerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu	91
Tablo 11a Makalelerde Kaynakçalara Yer Verilmesi Durumu	92
Tablo 11b Makalelerin Kaynakçalarının Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.....	93
Tablo 12 Makalelerin Genel İlkeler Yönünden Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu.....	94

Simgeler ve Kısaltmalar Dizini

%: Yüzde

ACS: American Chemical Society

Akt.: Aktaran

AMA: American Medical Association

APA: American Psychological Association

Böl.: Bölüm

CSE-CBS: Council of Science Editors/Council of Biology Editors

GB7714: Standardization Administration of China

GOST: Gosstandarts- The Federal Agency of the Russian Federation on Technical Regulating and Metrology

IEEE: Institute of Electrical and Electronics Engineers

ISO: International Organization for Standardization

MÖ: Milattan Önce

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

MLA: Modern Language Association

N: Doğal sayı

SIST02: Standards for Information of Science and Technology by Japan Science and Technology Agency

TDK: Türk Dil Kurumu

TÜBA: Türkiye Bilimler Akademisi

Vb.: Ve benzeri

Vd.: Ve diğerleri

WoS: Thomson Reuters Web Of Science

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

Bölüm 1

Giriş

Bu bölümde çalışmanın problem durumu, önemi, amacı ve alt amaçları, sayıltıları, sınırlılıkları, tanımları ve kuramsal çerçevesi üzerinde durulmuştur.

Problem Durumu

İnsanoğlunun zihninde yapılandırılmış duygu, düşünce ve bilgilerin düzenlenip anlamlı bir yapı hâline getirilerek birtakım sembollerle kâğıda veya başka bir yüzeye aktarma işlemine yazma denir (Güneş, 2019; Karatay 2014; Zorbaz, 2014). Yazma eyleminin amacı, okura belli bir iletiyi aktarmaktır. Yazılı ileti oluşturmada dile ilişkin bilgi ve duyarlılık, metin oluşturma becerileri, dünya bilgisi ve düşünme gibi birçok unsur bir arada işlenir. Bundan dolayı yazma, diğer dil becerilerine göre daha geç gelişen bir beceridir (Bayat, 2014). Başka bir deyişle bireyin kendini yazı aracılığıyla anlatabilme kabiliyeti olan yazma; dinleme, konuşma ve okuma becerileri arasında en zor gelişen dil becerisidir. Yazma diğer dil becerilerine, sözcük dağarcığına, dil duyarlılığına, düşünme, gözlem ve araştırma yapma ve düzenli yazma çalışmalarına bağlı olarak gelişebilecek bir beceridir (Ergişi ve Kozaner Yenigül, 2020).

Yazma eyleminin farklı formlarda kullanılması ile yazma türleri ortaya çıkmıştır. Yazma türleri ile ilgili literatür incelendiğinde işlevsel yazma, edebî yazma ve akademik yazma olmak üzere üç tip yazma türünden bahsedildiği görülmektedir (Aydın, 2015; Tok, 2012). Akademik yazma, yazıya ait genel kurallara uymanın yanı sıra bilimsel bir araştırmanın raporlaştırılmasında dikkate alınan ilkelerin bütününe, o sürecin kendisine ve araştırmanın metinleştirilmesine verilen addır (Bahar, 2014). Başka bir deyişle akademik yazma, bilimsel raporların tamamında uyulması gereken birtakım biçimsel ve içerik özellikleriyle ilgili kurallar bütünü olup farklı boyutlarda ele alınan bir yazma türüdür (Bahar, 2014).

Akademik okuryazarlık genellikle lisansüstü eğitimle ilişkilendirilir. Lisansüstü eğitim döneminde, akademik okuryazarlığın öğrenciler için bir gereksinim olmayı aşarak bir gerekliliğe evrildiği açıktır. Bununla birlikte yapılan araştırmalarda (Aslan, 2010; Kan ve Gedik, 2016; Tok ve Gönülal, 2016;

Yücelşen vd., 2015), lisans eğitimleri sırasında bu beceri alanını olması gerektiği ölçüde geliştiremeyen öğrencilerin lisansüstü eğitimleri süresince kendilerini akademik anlamda yetersiz hissettikleri belirlenmiştir. Bundan dolayı lisansüstü eğitim döneminde öğrencilerin akademik okuryazarlık becerilerinin gelişimine önem verilmesi gerekmektedir (Yücelşen ve Çetinkaya Edizer, 2020). Akademik okuryazarlık başarısı üzerinde etkisi olan değişkenlere yönelik yapılan bazı araştırmalara göre eleştirel düşünmenin (Bayat, 2014), yansıtıcı öğretim uygulamalarının (Aydın, 2015) ve süreç temelli yazma yaklaşımının (Tok, 2012) olumlu etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Akademik metinler, akademik ortamda üretilen bilimsel yazılardır. Akademik metinlerin oluşturulma süreci, yazma becerisinin başka bir boyutu olan akademik yazma disipliniyle ilgilidir (Deniz ve Karagöl, 2018). Akademik yazmanın tez, makale, bildiri, proje ve poster gibi türleri vardır. Bu türler, genellikle bir bilimsel araştırma sürecinin kompozisyon hâlinde raporlaştırılmasından oluşur. Çok sayıda türü bulunan akademik yazma, başlı başına bir disiplin olarak kabul edilmektedir. Bu disiplinin başlık yazımından kaynakça yazımına kadar uzanan farklı bölümleri vardır. Kendi içinde bir sistematığı olan akademik yazmanın en çok üretilen türü bilimsel makalelerdir (Deniz ve Karagöl, 2017b). Bilimsel makale ait olduğu bilim dalında inceleme, araştırma ve veri toplamaya dayalı bulguları temel alarak özgün bir sonuca ulaşan; araştırma içeriğiyle ilgili öneriler sunan akademik bir yazıdır (Karakuş ve Karacaoğlu, 2021). Makaleler, araştırmacıların bilimsel verileri esas alarak elde ettikleri özgün sonuç ve önerileri kendi alanlarına ve kamuoyuna sunmalarına imkân tanır (Karakuş ve Karacaoğlu, 2021). Genellikle bilimsel makaleler sırasıyla başlıktan, yazar bilgisinden, özetten, anahtar kelimelerden, giriş, yöntem, bulgular, tartışma-sonuç bölümlerinden, önerilerden ve kaynakçadan oluşmaktadır (Akçay, 2021; APA, 2015; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Can, 2021; Çepni, 2012; Deniz ve Karagöl, 2018; Karakuş ve Karacaoğlu, 2021; Kardaş vd., 2021b; Kardaş, 2021; Kardoğan, 2020; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014).

Akademik yazma, bilimsel araştırmanın üretim ve paylaşım boyutunu oluşturmaktadır. Söz konusu üretim ve paylaşım boyutu ile araştırmacılar, akademik camiada kendilerine yer açar (Kan, 2017a). Akademide önemli

görevler üstlenen bireylerin akademik dünyada tanınması, akademik yetkinliklerine ve bilimsel buluşlarını paylaşımlarına bağlıdır. Dolayısıyla araştırmacıların akademide yer edinmesi ve tanınması büyük ölçüde hazırladıkları akademik yazılarla mümkün olmaktadır. Bu nedenle bilim insanlarının çalışmalarını yazıya döktüklerinde akademik metin yazma ilkelerine uymaları oldukça önemlidir. Akademik metin yazma ilkelerine dikkat edilmeden, gelişigüzel hazırlanmış yazıların akademik amaçlara hizmet edemeyeceği açıktır (Kardaş, 2021). Başka bir deyişle akademide yer alan bireyler, akademik çalışmayla elde edilen çok değerli bir bilgi, bulgu, tespit veya probleme ilişkin çözüm önerisini akademik metinler aracılığı ile bilim camiasıyla paylaşırlar. Bu metinler, doğru ve etkili bir anlatımla aktarılmadığı sürece pek dikkate alınmaz. Bundan dolayı akademik metin yazma ilkelerine vâkıf olmak ve bunları uygulayabilmek oldukça önemlidir (Kardaş vd., 2021b).

Bir akademik metnin taşınması gereken akademik metin yazma ilkelerini, alanın temel kaynakları veya bu alandaki yayın araçları belirlemektedir. Yapılan araştırma sonuçlarına göre (Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2016; Tavşancıl vd., 2010) alandaki farklı yayın araçlarının belirledikleri akademik metin yazma ilkeleri açısından farklılıkların olduğu ve belli bir mutabakatın olmadığı belirlenmiştir. Bunların yanı sıra Deniz ve Karagöl'ün (2018) yaptıkları çalışmada, dergi yazar rehberlerinin başlık, özet, geniş özet, anahtar kelime, giriş, yöntem, bulgu, sonuç, tartışma ve önerilerin yazımı hususunda araştırmacıları yeterince yönlendirmediği belirlenmiştir.

Alanyazınında yer alan akademik metinlerin, akademik metin yazma ilkelerine uygun olup olmadığını belirlemeye yönelik çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Yapılan araştırmalara (Aktaş ve Uzun Yurt 2015; Coşkun ve Kan, 2013; Deniz ve Karagöl, 2016; Güneş ve Çevik, 2016; Kan, 2014; Karadağ, 2009; Karagöl, 2018; Karagöl, 2020; Kardoğan, 2020; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Şahin vd., 2013; Tatar ve Tatar, 2008; Tavşancıl vd., 2010; Toprak, 2017; Turan vd., 2018) göre yazılan akademik metinlerin akademik yazma açısından birtakım hatalar taşıdıkları belirlenmiştir. Alanyazınında bulunan bu tür araştırmaların çoğu tezlerle ilgiliyken çok azı makalelerle ilgilidir. Yapılan detaylı literatür incelemesi sonucunda yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik

metin yazma ilkelerine uygunluğuna yönelik herhangi bir araştırma bulunamamıştır.

Akademik yazma konu alanının son yıllarda önem kazandığı görülmektedir. Buna karşılık Türkçe eğitimi akademik alanına bakıldığında akademik yazma çalışmalarının sınırlı sayıda olması dikkat çekmektedir (Karagöz ve şeref, 2020). Bu durum yazma araştırmalarında güncel konu alanı olarak akademik yazmanın ön planda olması ile birlikte değerlendirildiğinde Türkçe eğitimi alanında akademik yazmanın her düzeyde uygulama, betimleme, planlama yönleriyle daha çok çalışılması gerektiği sonucunu ortaya koymaktadır (Karagöz ve şeref, 2020). Bu alışma ile makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunun araştırılarak akademik metin yazmada bir standardın oluşmasına katkı sağlayabilme hedeflenmektedir.

Araştırmanın nemi

Akademik çalışmalarda önemli yeri olan ve akademik metinler arasında en çok üretilen makalelerle (Deniz ve Karagöl, 2017b) ilgili çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırmaların bazılarında (Aktaş ve Uzun Yurt 2015; Güneş ve evik, 2016; Kardoğan, 2020; Tatar ve Tatar, 2008) makaleler akademik metin yazma ilkeleri açısından ele alınmıştır. Yapılan detaylı literatür incelemesinin sonucunda, bu araştırmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yönelik herhangi bir araştırma bulunamamıştır. Bu nedenle, bu çalışmanın alandaki önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir.

Makaleleri akademik metin yazma ilkeleri açısından ele alan sınırlı sayıdaki araştırmalarda (Aktaş ve Uzun Yurt 2015; Güneş ve evik, 2016; Tatar ve Tatar, 2008), genellikle makalelerin sadece bir veya birkaç bölümünün ele alındığı görülmektedir. Bu çalışmada ise diğer araştırmalardan farklı olarak makalelerin bir bütün olarak ele alınmış olması önemlidir.

İlgili alanyazın incelendiğinde akademik metin yazma ilkeleri hususunda farklılıkların olduğu ve belli bir mutabakatın olmadığı görülmektedir (Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2016; Tavşancıl vd.,

2010). Bu çalışmanın akademik metin yazma ilkelerinin sınırlarının belirlenmesine ve akademik yazmada belli bir standardın oluşmasına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle mevcut çalışmanın çıktılarının önemli olduğu söylenebilir.

İncelenen tez yazım kılavuzları, dergi yazar rehberleri ve hakem değerlendirme formlarında akademik metin yazma ilkeleri hakkında yeterli bilgiye yer verilmediği görülmektedir (Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2016; Tavşancıl vd., 2010). Yapılan bu çalışmanın; tez yazım kılavuzları, dergi yazar rehberleri ve hakem değerlendirme formları vb.lerinin oluşturulmasına ve geliştirilmesine katkı sağlayabileceğinden ve alanda araştırma yapacak olan kişilere rehberlik edebileceğinden dolayı önemlidir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygun olup olmadığını belirlemektir. Bu temel amaca hizmet edecek alt amaç cümleleri şu şekilde belirlenmiştir:

Yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin;

1. Başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
2. Yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
3. Özetlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
4. Anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
5. Giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
6. Yöntem bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
7. Bulgular bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
8. Tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
9. Sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
10. Önerilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
11. Kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,

12. Genel ilkeler yönünden akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu belirlemek.

Sınırlılıklar

1. Makalelere ulaşmak için yapılan literatür taraması 'Google' arama motoru ve 'Google Akademik' veri tabanı (ilk yüz sayfa) ile sınırlı tutulmuştur.
2. Bu çalışmada literatür taraması, *Türkçe yazma eğitimi*, *Türkçe yazma öğretimi* ve *Türkçe yazılı anlatım* anahtar kelimeleriyle sınırlı tutulmuştur.
3. Çalışma için herhangi bir tarih sınırlaması konulmamıştır. Çalışma araştırmanın amacına hizmet eden 200 makale çalışması ile sınırlı tutulmuştur.

Tanımlar

Yazma: Zihinde yapılandırılmış bilgilerin işaretlere dökülmesi işlemidir (Güneş, 2019).

Yazma eğitimi: Hedef kitlenin yazma becerisini geliştirmeyi hedefleyen bir süreçtir (Çeçen, 2014).

Makale: Bilim, kültür, sanat ve başka konularla ilgili bilgi vermek, bir düşüncüyü ortaya koymak, tartışmak, sorgulamak ya da savunmak amacıyla hazırlanan, gazete ve dergilerde yayımlanan akademik bir metin türüdür (Türkiye Bilimler Akademisi [TÜBA], 2011).

Akademik yazma: Akademik bağlamda yapılan araştırmaların çeşitli türlerde raporlaştırılması sürecinde içerik, biçim, yazım ilkeleri, dil ve anlatım yönlerinden kendine has ilkeleri olan bir yazma türüdür (Karagöl, 2018).

Akademik metin yazma ilkeleri: Akademik metinlerin, başlık yazımından kaynakça yazımına kadar uzanan farklı bölümlerini ilgilendiren dil, anlatım ve biçim gibi niteliklerin bütünüdür (Deniz ve Karagöl, 2017a).

Bölüm 2

Araştırmanın Kuramsal Temeli

Bu bölümde literatürden yararlanılarak araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmaya çalışılmış ve çalışma konusuyla ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

Dil

İnsanoğlu doğası gereği bir arada yaşama ihtiyacı duyar. Bir arada yaşamının en önemli ön koşulu olarak bildirişmeyi sayabiliriz. Bildirişme, bir iletinin ilkel ya da ergin bir işaret dizgesinden yararlanılarak bir zihinden başka bir zihne ya da bir merkezden başka bir merkeze ulaştırılmasıdır. Bir isteğini, bir düşüncesini, acısını ve sevincini bir başka insana aktarmak isteyen insanoğlunun bir bildirişme dizgesi vardır. Bu dizge, en gelişmiş bildirişme düzeni olan dil (konuşulan dil) üzerine kurulmuştur. Dilin olanaklarından insanoğlu dışında başka varlıklar da faydalanmaktadır. Fakat insanoğlu dışındaki varlıklar dilden içgüdüsel olarak faydalanırken insanoğlu dilden bilinçli bir şekilde faydalanmaktadır (Aksan, 2020).

Dilin literatürde birden fazla tanımı olmasına rağmen tanımların neredeyse hepsi örtüşmektedir. Ergin'e (2009) göre dil "insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabiî bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerde örülmüş içtimaî bir müessesedir" (s. 3). Aksan'a (2020) göre dil, bir anda düşünemeyeceğimiz kadar çok yönlü, değişik açılardan bakınca başka başka nitelikleri beliren büyüğü bir varlıktır. Dil, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanarak başkalarına aktarmasını sağlayan, çok gelişmiş bir dizgedir. O gerek insan gerek toplum gerekse insan ve toplumdan ayrı düşünölmeyecek olan bilim, sanat, teknik gibi bütün alanlarla ilgili bulunan, aynı zamanda onları oluşturan bir kurumdur. Kısacası dil, hayatın her alanında yer alan, çevreyle ilişki kurmamızı sağlayan ve ilişkilerimizi düzenleyen bir vasıtaadır.

Sosyal bir varlık olan insan, yaratılışından itibaren iletişim kurmaya ve kendini ifade etmeye ihtiyaç duymuş ve bunu farklı şekillerde gidermiştir. Kendini ifade etme kimi zaman işaretlerle kimi zaman konuşarak kimi zaman da yazı ile

olmuştur. Geleceğe bir şeyler bırakma arzusu, insanları dilin somut formlarını kullanarak kalıcı olmaya sevk etmiştir. İnsan sahip olduğu dil yetisiyle ilk olarak çevresini anlamlandırmış, çevresinden edindiği bilgileri dil ile içselleştirerek düşünce üretmiş ve düşüncelerini yine dil ile ortaya koymuştur (Sevim, 2019). İnsanoğlunun kendini ifade etmek, ihtiyaçlarını karşılamak için başvurduğu iletişim türlerinden biri yazılı anlatımdır.

Yazı, Yazma ve Yazılı Anlatım

İnsanlık tarihinin en büyük buluşlardan biri yazıdır. Uzun bir geçmişe sahip olan yazının icadı MÖ 3200'lü yıllara dayanmaktadır. Sümerler tarafından icat edilen yazı, önemini hiç yitirmeden hayatın neredeyse her alanında işlevsel bir şekilde kullanılmaya devam edilmektedir (Tunagür ve Kardaş, 2021). Yazmanın kalıcı ve aktarıcı özelliğinin olması onun en büyük işlevlerinden biridir. İnsanoğlu yüzyıllardır birikerek ilerleyen bilgisini, birikimini ve deneyimlerini yazı aracılığı ile nesilden nesille aktarmaktadır. İnsanoğlu kazandığı deneyimlerini gelecek nesillere yazı aracılığıyla aktararak bugünkü bilim, kültür ve medeniyet seviyesine ulaşmıştır (Karatay, 2014).

Yazı, medeniyetlerin ve toplumların başat iletişim aracı olarak binlerce yıldır kullanılmaktadır ve bu kullanım hâlâ devam etmektedir. Yazı kimi zaman güç, kimi zaman politik, kimi zaman ekonomik, kimi zaman bilimsel, kimi zaman da estetik bir duyarlılıkla yaşamın merkezinde yer almıştır. Bu denli önemli işlevleri sayesinde yazı, günümüzde de farklı amaç ve yöntemlerle varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Bildirişimde yaşanan bu küresel gelişme; yazı, yazılı anlatım, yazılı iletişim/bildirişimin önemini ve vazgeçilmezliğini gözler önüne sermektedir (Tunagür ve Kardaş, 2021).

Literatürde yazının birden fazla tanımı bulunmaktadır. Zorbaz'a (2014) göre yazı, zihinde yapılandırılmış bilgilerin düzenlenip anlamlı bir yapı hâline getirilerek birtakım sembollerle kâğıda veya başka bir yüzeye aktarma işlemidir. Başka bir deyişle yazı, zihinde yapılandırılmış duygu, düşünce, istek ve olayların belli kurallara uygun olarak birtakım işaretlerle yazma işidir [Güneş, 2019; Karatay, 2014; Özbay, 2007; Türk Dil Kurumu (TDK), 2023]. Tanımlardan anlaşılacağı üzere yazı, yazma işidir. Yazma kavramını daha anlaşılır kılmak

içinse literatürdeki diğer tanımlardan bazılarına bakmak gerekir. Güneş'e (2019) göre yazma; sesleri harflere çevirme, harfleri çizme, söz ve düşünceleri işaretlere aktarma, harfleri birleştirerek hece, kelime, cümle ve metin oluşturma, olay ve düşünceleri yazılı dille ifade etmektir. Başka bir deyişle "yazmak; duyduklarımızı, düşündüklerimizi, tasarladıklarımızı, görüp yaşadıklarımızı yazı ile aktarma eylemidir" (Sever, 2004, s. 24).

Yazmanın doğal sonucu olan yazı dili; yazıyı, yazma eylemlerini içeren ve bu eylemler sonucunda oluşan karmaşık etkinlikler ve kurallar bütünüdür. Yazı dili; anlatımın kalıcı hâle getirilmesi, insanın kendini ifade etmesi, ona sınırları ve zamanı aşma imkânı sağlamaktadır. Zaten yazı dilinin ortaya çıkması da bundan kaynaklanmaktadır. Kısacası yazı dili; medeniyetin oluşmasında ve medeniyetin oluşum sürecinde ortaya çıkan, bir toplumun kültürel birikimini ve bunların dil ile aktarımını sesten şekle taşıyan etkinlikleri kapsayan en geniş ve en fazla tercih edilen dil varyantıdır (Sevim, 2022).

Yazma kimi kaynaklarda yazılı anlatım olarak da geçmektedir. Yazılı anlatım becerisi, insanoğlunun yaşamında olduğu gibi medeni toplumlar inşa etmede de oldukça önemli bir yere sahiptir (Kardaş vd., 2021a). Göçer'e (2010) göre yazılı anlatım düşünce yetisine sahip olanların görüş, fikir ve duygularıyla gözlem, deney ve tecrübelerini, seçilen konuyla ilgisi ölçüsünde planlayıp dilin kurallarına uygun biçimde anlatması şeklinde tanımlanabilir. Yazılı anlatım; her türlü olay, düşünce, durum ve duyguları belli bir plan dâhilinde başkalarına ve yarınlara ulaştırmaya, böylece kalıcılığı sağlamaya imkân veren bir araçtır (Aktaş ve Gündüz, 2005).

Yazılı anlatımın temel ve alt amaçları incelendiğinde amacının insana kendini gerçekleştirme için ihtiyaç duyduğu bilişsel, iletişimsel ve psikomotor (devinışsel) becerileri ile ilgili donanımları bütünlük içinde kazandırmak olduğu anlaşılmaktadır. Yazma, sadece dilin doğru kullanımı ile ilgili bir beceri değildir. Yazma bilişsel, sosyal, fiziksel ve psikolojik süreçleri olan bir beceridir. Zihinde, düşünce yapısında konuyla ilgili doğru bilgilerin toplanıp gerekli olanların sınıflandırılması ve bu bilgilerin belirli bir sırayla okuyucuya aktarılması gibi iki önemli bileşenden oluşmaktadır. Kısacası yazılı anlatım bilişsel, fiziksel

becerilerin eşgüdüm işleyişi ile meydana gelen, geliştirilmesi güç, karmaşık bir iletişim becerisidir (Kardaş vd., 2021a).

Yazma Eğitimi

Eğitim bireyin ve dünyanın geleceğidir. Bu geleceğin anahtarı ise dilin kendisidir. Çünkü dil, öğrenmenin kalbi ve insan beyninin sınırsız bir becerisidir. İnsanlar bu sınırsız becerilerini kullanarak öğrenir ve kendilerini hayat boyu geliştirirler (Güneş, 2019). Dil, bireyin kişisel gelişimine ve sosyalleşmesine yaptığı katkının yanı sıra toplumu meydana getiren maddi ve manevi değerlerin - kültürün- bireye aktarılma aracı aynı zamanda toplumların millet olmasını sağlayan önemli bir unsurdur. Bu bağlamda dil öğretimi hem bireylerin hayatında hem de milletlerin var olup olmamasında büyük bir önem arz etmektedir (Kaya ve Kardaş, 2019).

Dilin anlama ve anlatma olmak üzere iki boyutu vardır. Anlama boyutu, dinleme ve okuma becerilerinden, anlatma boyutu ise konuşma ve yazma becerilerinden oluşmaktadır (Sevim, 2022). Bu boyutlar insanın doğası gereği ortaya çıkmıştır. Çünkü insan yaratılışının gereği anlama ve anlatma çabası içindedir. Dil, bu çaba içinde olan insana çeşitli olanaklar sağlamıştır. Anlama çabası için anne karnındayken başlayan dinleme ve ilerleyen zamanda geliştirilen okuma olanağı, anlatma çabası içinse konuşma ve ilerleyen zamanlarda geliştirilen yazma olanağı sağlamıştır (Kardaş vd., 2021a). Bir dilde yeterli olma durumu, bireyin anlama ve anlatmaya dayalı temel dil becerilerini etkin kullanabilmesi ile değerlendirilebilir (Karatay, 2014).

Dilin dört temel becerisi, birbirinden bağımsız düşünülemez. Bu becerilerden birinin gelişebilmesi, diğer becerilerin gelişmesine bağlıdır (Bağcı, 2007; Özkara, 2007). Çünkü bu beceriler, birbirini besleyerek tamamlamaktadır. Bu yönüyle dört temel becerisinden biri olan yazma dinleme, konuşma ve okuma beceri alanlarıyla sıkı bir ilişki içinde olduğu açıktır (Kardaş vd., 2021a).

Yazma, dilin anlatma boyutunda yer alan üst düzey bir beceridir (Sevim, 2022). Bu beceri dil eğitiminin son halkası olup okul döneminde öğrenilen ve geliştirilen bir dil becerisidir. Yazma becerisinin geliştirilmesi diğer becerilere göre daha zordur (Ergişi ve Kozaner Yenigül, 2020; Güneş, 2019; Kardaş vd., 2021a;

Özkara, 2007). Çünkü dinleme, konuşma ve okuma becerileri; fiziksel, bilişsel ve duyuşsal süreçlere bağlı olarak gelişirken (Tunagür ve Kardaş, 2021) yazma becerisi hem diğer dil becerilerine hem de sözcük dağarcığına, dil duyarlılığına, düşünme, gözlem ve araştırma yapma ve düzenli yazma çalışmalarına bağlı olarak gelişir (Ergişi ve Kozaner Yenigül, 2020).

Yazma sürecinin başındaki çalışmalara 'yazma öğretimi' üst aşamadaki çalışmalara ise 'yazma eğitimi' denilmektedir. Başlangıç aşamasında yazmanın grafik boyutu üzerinde durulmaktadır. Bu süreçte resim ve çizimleri ayırt etme, dik ve eğik çizimler çizme, harfleri kopyalama, bakarak yazma etkinliklerine öncelik verilmektedir. Ardından harfleri çizme, büyük-küçük harfleri yazma, harfleri birleştirme, hece, kelime ve cümle oluşturma gibi çalışmalar yapılmaktadır. Yazma eğitiminde ise duygu ve düşünceleri ifade etme, mektup, not, hikâye, roman ve kitap yazma gibi üretim becerilerine ağırlık verilmektedir. Öğrencinin yazma becerilerini geliştirerek hem iyi okuyucu hem de iyi yazar olması beklenmektedir (Güneş, 2019).

Yazma eğitimi, hedef kitlenin yazma becerisini geliştirmeyi hedefleyen bir süreçtir (Çeçen, 2014). Yazmayı öğrenme okul öncesi dönemden başlamakta ve ilkokul boyunca sürmektedir. Çocuklara küçük yaşlardan itibaren yazma öğretmek için uğraşilmektedir. Böylece çocukların bilgiye ulaşmaları, öğrenmeleri, iletişim kurmaları, beyinlerini etkili kullanmaları ve zihinsel verimliliklerini arttırmaları için çaba harcanmaktadır (Güneş, 2019).

Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin istek duyarak yazma alışkanlığı edinmelerini sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır. Programa göre yazma eğitiminin amacı, öğrencilerin Türkçeyi yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarının sağlanması, yazma sevgisi ve alışkanlığını kazanmalarının sağlanması, duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerinin sağlanması şeklinde ifade edilmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2019). Başka bir deyişle yazma eğitiminin temel amacı öğrencilere çeşitli konulardaki duygu, düşünce ve bilgilerini doğru, açık, etkili ve öz olacak şekilde anlatma becerisini kazandırmaktır (Kardaş vd., 2021a). Yazma eğitimde öğrencilerden biçimsel

olarak okunaklı, içeriği olarak ise etkili bir anlatıma sahip yazılı ürünler ortaya koymaları beklenmektedir (Yıldız, 2018).

Yazma Türleri

İnsanoğlu bilgisini, duygusunu ve düşüncesini yazma eylemi ile de anlatmak ister. Yazma eylemini estetik bir zevkle hikâye, deneme, şiir gibi edebî bir amaç doğrultusunda kullanabileceği gibi dilekçe, tutanak, rapor gibi resmî yazı türleri ile mevcut durumunu bildirme ya da bir sorunu çözme amacına hizmet edecek şekilde de gerçekleştirebilir (Özdemir, 2019).

İnsanoğlunun yazıyı değişik formlarda kullanması yazma türlerini ortaya çıkarmıştır. Yazma türleriyle ilgili literatür incelendiğinde genel anlamda işlevsel yazma, edebi yazma ve akademik yazma olmak üzere üç yazma türünden bahsedildiği görülmektedir (Aydın, 2015; Tok, 2012).

İşlevsel yazma. İşlevsel yazma, bireylerin günlük ve mesleki hayatta sürekli kullandıkları bir yazma türüdür. Bu yazma türü zorunlu eğitim sürecinde edinilir. Kural ve standartları belirlenmiş olduğu için diğer yazma türlerine göre öğrenilmesi ve öğretilmesi daha basittir. Zorunlu eğitim sürecinden geçmiş her bireyin yazabileceği, dilekçeler, özel mektuplar, iş başvuru yazıları, öz geçmiş ve okunanların özetlenmesi gibi oluşturulabilen bir yazma türüdür. Bu tür yazılı anlatımlar için yaratıcılık ve çağrışım gücüne dayalı özel yeteneklere ihtiyaç duyulmamaktadır (Aydın, 2015; Nohutçu, 2015; Tok, 2012).

Edebî yazma. Edebî yazma; bireylere duygu, düşünce, deneyim ve arzularını kendi tarzlarıyla anlatma olanağı tanıyan bir türdür (Ünsal, 2008). Bu tür; sanatlı ve mecazlı ifade gücünün sınırlarını zorlayan, genellikle yoruma açık ve yaratıcılığa dayanan bir türdür. Sanatsal bir dilin kullanıldığı edebî yazma çerçevesinde hikâye, şiir, deneme, anı, gezi yazısı gibi metinler oluşturulur. Edebî yazma, çok ciddi bir dilsel/zihinsel ve kültürel alt yapının ürünüdür. Bu alanda sürekli ve özenli çalışmalar yapılmasını gerektirir (Aydın, 2015; Tok, 2012).

Akademik yazma. Yazmak, bireylerin günlük hayatlarında olduğu kadar, akademik ve mesleki hayatlarında da hem bilgi aktarımı hem de yeni bir şeyler üretme bakımından hayati öneme sahip bir ihtiyaçtır (Aydın, 2015). Akademik hayat; bilimsel ölçütler çerçevesinde bilgilerin toplanmasını, anlamlı ve tutarlı bir

sonuca ulaşılmasını kapsayan bir süreçtir. Bu süreçte ne sunulduğu kadar nasıl sunulduğu da önem taşımaktadır. Bu nedenle, akademik metinlerin yazımı ile ilgili bazı yöntem ve tekniklerin bilinmesi gerekmektedir. Bu gerekçelerle 'akademik yazma' kavramı literatüre girmiştir (Başkan, 2021). Akademik yazmayı açıklamadan önce 'akademik' kelimesinin kökenini incelemek, konunun anlaşılmasına yardımcı olacaktır. 'Akademik' kelimesi 'akademi' kelimesinden türemiştir (Karagöl, 2018).

Akademik yazma, bireylerin özel çabası ile elde edilebilecekleri ileri düzey bir yazma türüdür. Bir sorunun tespitiyle başlayan bu tür; plânlama, teknik kuralları uygulama, sürekli araştırma yapma ve konuyu işleyişteki yaratıcılığı ortaya koyma safhalarından oluşur (Aydın, 2015; Tok, 2012). İlgili literatür incelendiğinde akademik yazma hakkında çeşitli tanımlar bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şöyledir:

- Akademik yazma, ilgililerin eleştirel bakma becerilerini sergiledikleri, fikirlerini tartışarak ortaya koydukları, düşüncelerin farklı kaynaklardan yararlanılarak desteklendiği bir yazma türüdür (Tok, 2012).
- Akademik yazma, akademik ortamlarda üretilen bilimsel çalışmaların bir kompozisyon dâhilinde raporlaştırılmış hâlidir (Deniz ve Karagöl, 2018).
- Akademik yazma; ileri düzeyde yazma becerisi gerektiren, bilimsel dilin kullanıldığı, kendine has kuralları olan dizgesel bir metin oluşturma sürecidir (Kan, 2017).
- Akademik yazma, araştırma sürecini içeren bir konuya ait özgün düşüncenin ve nesnel bilgilerin sistematik bir şekilde ve kurallar çerçevesinde raporlaştırılmasıdır (Aydın, 2015).
- Akademik yazma, yazıya ait genel kurallara uymanın yanı sıra bilimsel bir araştırmanın raporlaştırılmasında dikkate alınan ilkelerin bütününe, o sürecin kendisine ve araştırmanın metinleştirilmesine verilen addır (Bahar, 2014). Başka bir deyişle akademik yazma, raporların tamamında uyulması gereken birtakım biçimsel ve içerik özellikleriyle ilgili kurallar bütünü olup farklı boyutlarda ele alınmaktadır (Bahar, 2014).

Akademik yazılar, bir araştırma sonucu ortaya çıkar ve doğrudan akademik yazma disipliniyle ilgilidir. Akademik yazmanın çeşitli özellikleri vardır. Kendini en doğru şekilde ifade etmek, doğru ve amacına uygun yazınsal ürünler ortaya koymak için akademik yazma becerileri konusunda yeterli eğitimi almak ve akademik yazma özelliklerine hâkim olmak gerekmektedir (Aydın, 2015). Tok (2013), akademik yazmanın özelliklerini şu şekilde sıralamıştır:

- Akademik yazma, düşünce temelli bir yazmadır.
- Akademik yazma, amaçlı bir yazmadır.
- Akademik yazma, sürece dayalı bir yazmadır.
- Akademik yazma, kuralları olan bir yazmadır.
- Akademik yazma, dil yeterliliği isteyen bir yazmadır.

Akademik yazılar, genellikle üniversitelerde ortaya koyulan bilimsel çalışmaların raporlaştırılmış hâlidir. Bu yazılar, bilimsel bir disipline göre yapılan araştırmaların belli bir format dâhilinde kompozisyon biçimine getirilmesiyle oluşturulur (Deniz ve Karagöl, 2017b). Akademik yazma yükseköğretimle birlikte bireylerin karşısına çıkmaktadır. Üniversite öğrenimine adım atan öğrencilerin; sınavlar, makaleler, raporlar, ödevler ve tezler gibi çalışmalarda akademik ürünleri okumaları ve aynı zamanda bu ürünlerden yeni şeyler üretmeleri (Sarıkaya, 2021), akademisyenlerin ise bilimsel bir araştırma yapıp raporlaştırmaları veya bir çalışmayı değerlendirmeleri gerekebilmektedir. Başarılı bir sonuç ortaya koymak için yazma türü plan, metodoloji, taslak, özgünlük ve yaratıcılık gibi alanlarda yetkin olmayı gerektirir (Aydın, 2015). Akademik yazma, bu bireylere başarılı bir bilimsel raporun nasıl oluşturulacağını öğrenmelerini sağlayan, kendi çalışma disiplinlerinde değerli olan belirli yollarla nasıl yazılacağını öğrenmelerine yardımcı olan bir türdür (Kılıç, 2018).

Akademik yazmanın tez, makale, bildiri, proje ve poster gibi çok sayıda türleri bulunmaktadır. Birden fazla türü bulunan akademik yazma, başlı başına bir disiplin olarak kabul edilmektedir (Deniz ve Karagöl, 2017a). Bu disiplinin amacı, yapılan araştırmalarla bilinmeyenleri bilinir kılmak, yeni bilgileri kanıtları ile ortaya koymaktır. Araştırma sonucunun bilim dünyasına olan katkısını duyurmayı

amaçlayan bu yazma türünün hitap ettiği kitle, ilgili alanda çalışma yapan kişilerdir (Altunkaya, 2021).

Yukarıdaki açıklamalar da dikkate alındığında genel anlamda akademik yazma, yazma becerilerinin ileri düzeyde kullanıldığı, işlenen konuların bir plân içinde aktarıldığı ve ürünlerin metinsellik açısından bir bütünlük taşıdığı bir yazma türüdür (Aydın, 2015). Başka bir deyişle akademik yazma, bilimsel düzeyde yapılan araştırmaların çeşitli türlerde raporlaştırılması sürecinde içerik, biçim, yazım ilkeleri, dil ve anlatım yönlerinden kendine has ilkeleri olan bir beceridir (Karagöl, 2018).

Akademik yazılarda konu. Bilimin ilgi alanına giren her şey, akademik yazmanın konusu olarak değerlendirilebilir (Karagöl, 2018). Çünkü akademik yazma, genellikle üniversitelerde görev yapan bilim adamlarının ortaya koyduğu bilimsel çalışmaların raporlaştırılmış hâlidir. Bilimsel bir araştırma sonucu ortaya çıkan bu yazma türü, bilimsel bir disipline göre yapılan araştırmaların belli bir format dâhilinde kompozisyon biçimine getirilmesiyle oluşur (Deniz ve Karagöl, 2017a). Bundan dolayı ‘bilim’, ‘araştırma’ ve ‘bilimsel araştırma’ kavramlarının bilinmesi akademik yazmanın konusunun anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Bilim. İnsanoğlu, sürekli bilinmeyi bilmez kılma çabası içindedir. Yaşadığı andan itibaren bilme faaliyeti ile uğraşmaktadır. İnsanoğlu bilme merakı ile önce kendisini sonra çevresini tanımaya çalışır (Akın, 2021). Çevresinde gerçekleşen olayları ve durumları anlama ve yorumlama çabası içine girer (Coşkun, 2021).

İnsanoğlu bilmekle yetinmez, aynı zamanda bildiği şeylerin doğruluğunu da sorgulamak ister (Akın, 2021). Bu doğrultuda elde ettiği bilgileri zaman içinde bilim denilen sistemli bir yapıya dönüştürür. Bilim, “belli bir konuyu bilme isteğinden yola çıkan, belli bir amaca yönelen bir bilgi edinme ve yöntemli araştırma sürecidir” (TDK, 2023). Bilimin araştırma konusu evren, toplum ve insandır. Bilim; gözleme, deneye ve akla dayanarak sistematik yollarla bilgi elde eder (Yıldırım, 2004). Başka bir deyişle bilim, bilimsel bilgi elde etmek için sistematik ve planlı yürütülen etkinlikler içermektedir (Coşkun, 2021; Demirbaş, 2014).

Araştırma. İnsanoğlu çevresini ve olayları, anlama ve yorumlamada genelde üç yol izler. Bunlar ‘tecrübe-deneyim’, ‘akıl yürütme’ ve ‘araştırma’dır. Bu

yol ya da kategoriler birbirlerini tamamlayıcı ve binişen olarak görülmelidir. Tecrübe, bireyin yaşantısı boyunca doğrudan ya da dolaylı olarak biriktirdiği bilgi ve yaşantı yığınıdır. Birey sorun çözerken bu yığınlardan faydalanır. Akıl yürütme, tümevarım ve tümdengelim olmak üzere iki şekilde gerçekleşir. Birey sorun çözmede ya parçalardan bütüne ya da bütünden parçalara gider (Balcı, 2020). Araştırmada ise bir olguyu anlamak veya bir sorunu çözmek için bilimsel ilkeler çerçevesinde planlı ve sistematik incelemeler yapılır, inceleme sonucunda elde edilen veriler raporlaştırılır (Ekiz, 2015). Söz konusu olguyu anlamak veya sorunu çözmek için bu bilgilerden faydalanır. Kısacası araştırma, birey ve toplumun bilgi edinme ve sorun çözmede kullandığı en temel yoldur (Büyüköztürk vd., 2020).

Bilimsel araştırma. Bilimsel araştırma, bilimsel yöntemleri kullanarak bilinmeyenleri anlama, açıklama ve kontrol etme sürecidir. Süreç sonunda yeni bilgiler toplanarak anlamlı ve tutarlı bilgi birikime ulaşılır (Gün, 2021). Doğru ve güvenilir bilgiye bilimsel araştırmalarla ulaşılır. Bilimsel araştırma olgular hakkında bilimsel bilgi elde etmek için sistematik, planlı ve bazen de yapay olarak kontrollü yürütülen etkinliklerdir (Ekiz, 2015). Başka bir deyişle bilimsel araştırma, bilimsel yöntemlere göre yürütülen planlı, programlı, belli kurallara göre planlanarak yürütülen çalışmalardır (Özdamar, 2003). Bir bilimsel çalışma yaptığınızda amacınız, metodunuz ve ortaya koyduğunuz sonuçlarınız elle tutulabilir materyaller veya sayılarla ölçülebilir değerler olmalıdır (Ayşan, 2016).

Bilimsel araştırmanın amacı, incelenen olgular hakkındaki bilgileri, aralarında illiyet bağı kurarak belli kurallar çerçevesinde keşfedip bir araya getirmektir. Bilimsel araştırma sonucunda ortaya çıkan bu bilgilerin bir araya getirilmesiyle akademik metinler oluşturulur. Akademik metinler, bilimsel ortamlarda oluşturulan ürünlerdir (Karagöl, 2018). Bilimsel araştırma ortamında oluşturulan bu metinlerin üretim ve paylaşım boyutuna ise akademik yazma denir (Kan, 2017a). Akademik yazma, bilimsel araştırmaların paylaşım boyutunu oluşturduğuna göre bilimin konusu olan her şey aynı zamanda akademik yazmanın da konusudur. Kısacası akademik yazma, bilimsel araştırma sonuçlarının nesnel olarak anlatılmasıdır (Karagöl, 2018).

Akademik yazma, yeni gerçekleştirilen bir araştırma sonucunun katkısını bilim dünyasına duyurur. Bundan dolayı akademik yazmanın hitap ettiği kitle, ilgili

alanda çalışan bilim insanlarıdır (Altunkaya, 2021). Bilimsel konularda çalışmalar yapan bilim insanlarının ele aldığı çeşitli konular vardır. Harezmi'ye göre bir ilim insanı ya kendisinden önce kimsenin tespit edemediği bir konuda eser kaleme alır ya kendinden önceki bilim insanlarının bıraktığı konuları açıklar, kolaylaştırır ve anlaşılır kılar ya da daha önce konularda bulunan eksiklikleri giderir, yanlışları düzeltir (Akt., Toros, 2014). Bu bilgilerden hareketle bilimsel araştırmanın yani akademik yazmanın üç tür konusu vardır:

- 1- Hiç çalışılmamış konu,
- 2- Alanda eksik kalan konu,
- 3- Çalışılmış alana yönelik konu,

Hiç çalışılmamış konu, şimdiye kadar ele alınmamış ve üzerinde hiç araştırma yapılmamış konudur. Alanda eksik kalan konu, daha önce üzerinde çalışma yapılmış ama farklı yönleri ele alınmamış çalışmalardır. Çalışılmış alana yönelik konu ise daha önce yapılan araştırmaların yeniden ele alınması ve revize edilmesidir (Karagöl 2018).

Akademik dil ve anlatım. Akademik yazmanın başlık yazımından kaynakça yazımına kadar uzanan farklı bölümleri vardır. Bu bölümlerin yazımında kullanılan dil, akademik dildir (Deniz ve Karagöl, 2017a). Akademik dil, kelimelerin temel ve terim anlamlarının kullanıldığı; olabildiğince sanatlı ifadelerin, dil oyunların, mecazların kullanılmadığı bir dildir (Tok, 2013). Day'e (2005) göre akademik bilgi; etkin, açık ve belli anlamı olan kelimelerle ifade edilmelidir. Aksi taktirde akademik çalışma çok iyi tasarlanmış olsa bile, kullanılan dil ve üslup yüzünden başarısız olabilir. Bundan dolayı karmaşık, gösterişli dildense açık, net, belirgin ifadeleri tercih etmek yerinde olacaktır (Aydın, 2015). Başka bir deyişle kendi içinde birtakım kuralları olan akademik dilde; söz sanatlarından uzak durmalı, düşüncelerini olabildiğince açık ifade etmeli, noktalama ve gramer kurallarına uyulmalıdır. Aktarılan bilginin organizasyonuna dikkat edilmeli, birlik ve tutarlılık içinde verilmeli, düşüncelerini desteklemek için yayımlanmış eserlerden alıntı yapılmalıdır. Çünkü bireyler okur kalitesi yüksek bir kitleye hitap etmektedir, bu da yazarın yaptığı çalışmalarda düşüncelerini daha nitelikli bir içerikte ve biçimde sunmasını gerekli kılmaktadır (Tok ve Gönülal, 2016).

Akademik yazılarda ölçünlü bir dil kullanılır. ‘Ben’ ve ‘biz’ şahıs zamirlerini kullandığı ‘ben dili’ yerine resmi bir dil kullanılmalıdır. Bunlara ek olarak ilgili alanın jargonu çerçevesinde, kimi terimlere de yer verilebilir. Hedef okur kitlesi bu jargona sahip olduğundan metni anlamada güçlük yaşamaz. Dilin üstdil işlevi, akademik yazılarda argodan uzak bir sözcük seçimiyle kendini gösterir. Bu noktalar, üniversite öğrencilerinin ve bilim uzmanlarının akademik yazılarında aranan temel özelliklerdir (Bayat, 2014). Kısacası hitap edilen kesim, yazarların dilini ve üslubunu etkilemektedir. Bundan dolayı akademik yazmada kullanılan dil ve üslup günlük hayatta kullandığımız dilden farklıdır (Tok ve Gönülal, 2016). Tompkins’a (2009) göre akademik dil ile günlük dil arasında bazı farklılıklar vardır. Bu farklılıklar aşağıdaki tabloda açıklanmıştır.

	Akademik Dil	Günlük Dil
Konular	Bilinmedik, karışık, soyut olabilir. Daha fazla bilgi verilir ve daha derinlemesine incelenir.	Bilindik, sıradan ve somut; genellikle verilen birkaç ayrıntı ile incelenir.
Kelimeler	Teknik terimler, jargon ve çok heceli kelimeler kullanılır.	Günlük ve bilindik kelimeler kullanılır.
Cümle Yapıları	Cümle yapıları daha uzun ve birleşiktir.	Cümleler daha kısa ve içeriğe bağlıdır.
Bakış Açıları	Farklı bakış açıları düşünülmüş ve analiz edilmiştir. Sıkça kişiselikten uzak, nesneldir.	Bir fikir ya da bakış açısı paylaşılır. Paylaşılan fikirler ya kişisel ya da ön yargılıdır.

Tabloda verilen bilgiler ışığında akademik dil; bireylerin akademik hayatta kullandığı, bilginin ve teknik terimlerin ön planda olduğu ve üst düzey düşünme becerilerinin yoğun bir biçimde kullanıldığı, öznellikten uzak bir dil olarak tanımlanabilir (Sarıkaya, 2021). Başka bir deyişle akademik metinlerde, günlük dil kullanımından farklı olarak dilin daha çok üstdil işlevi baskındır. Bunların yanı sıra bu metinlerde, dil ve anlatım kurallarına hassasiyetle uyma kaygısı da gözetilir (Karagöl, 2018).

Akademik metin türleri. Bilginin, bilimsel veya başka türde, uygun iletişim mekanizması kuruluncaya kadar etkin şekilde aktarımı yapılamamıştır. Çünkü tarih öncesinde insanlar, bilgiyi yeni kuşaklara sözlü bir şekilde aktarırlardı. Kaynak gösterecek yazılı kayıtlar olmadığı için elde edilen yeni bilgi hızla

kayboluyordu. Bundan dolayı her yeni kuşak, esas olarak hep aynı çizgiden başladı. Kayalar üzerine oyulmuş mağara resim ve yazıları, gelecek kuşaklara belge bırakmak için insanların ilk girişimleri arasındaydı. Böylelikle atalarımızın bazı ilk mesajları yazılı birer metne dönüşüp bugüne kadar gelmiş oldu (Day, 2005).

İnsanoğlu ilkel ya da ergin bir şekilde elde ettiği bilgileri ve tecrübeleri metinler aracılığı ile yeni nesillere aktarmak ister. Gerek anlamak için gerekse aktarmak için yazı veya yazılı metinlere ihtiyaç duyar. Metin, cümle gibi küçük bir anlam biriminden kitap kapsamındaki geniş anlam birimlerine kadar uzanır (Karataş, 2018). Başka bir deyişle okumaya konu olan her şey geniş anlamda bir metindir (Özdemir, 2004). Metnin literatürde birbirine benzer birden fazla tanımı bulunmaktadır. Onursal (2003) metni “kendisini oluşturan tümce dizilerinin birbirlerine bağdaşıklık ve tutarlılık ölçütleriyle bağlanarak bir anlam bütünü oluşturmalarıyla meydana gelen, belli bir amaçla üretilmiş, başı ve sonu kesin çizgilerle sınırlandırılan yazılı ya da sözlü dilsel bir ürün” olarak tanımlamaktadır (s. 124). Aktaş ve Gündüz’e (2005) göre metin bir fikri, bir düşüncüyü, bir duyguyu, isteği, öneriyi açıklayan ya da tasvir eden cümleler bütünüdür. Kısacası metin, belirli bir bildirişim bağlamında bir ya da birden çok kişi tarafından sözlü ya da yazılı olarak üretilen bir dil dizgesidir. Metin aracılığı ile aktarılan bilgi, duygu ve düşünceler, metne belli bir düzenle yerleştirilir. Belli amaçla yazılan metinler, bağdaşıklık ve tutarlılık bağları ile birbirine bağlı olacak şekilde oluşturulur (Akbayır, 2007; Altunkaya, 2022; Güneş, 2013).

Metinler biçim ve anlam bakımından bütünlük taşır. Metinleri oluşturan sesler, kelimeler ve cümleler rastgele bir aya getirilmezler, belli bir sistem dâhilinde bir araya getirilirler. Nasıl ki kumaş belli kurallar dâhilinde ipliklerden dokunarak bir bütün oluşturuyorsa metin de kendisini oluşturan öğelerin birbirlerine aşama aşama eklemlenmesiyle, bir dokuma süreci sonunda ortaya çıkar (Akbayır, 2007). Kısacası metin, kendisini oluşturan sesler, sözcükler ya da cümleler yığınınından ibaret değildir. Metin, kendine özgü yapısal bütününden ortaya çıkan bir üründür (Çelik vd., 2006).

Metnin ne amaçla yazıldığı, hangi özellikleri taşıdığı, biçim ve içeriğine dayalı özellikleri onun türünü belirler. Yani metnin taşıdığı ölçütler onun ne tür bir

metin olduğunu ortaya koyar (Karakuş ve Karacaoğlu, 2021). Belli bir yöntem kullanarak oluşturulan ve bilimsel araştırmalara dayandırılan metin türüne, akademik metin denir. Akademik metinler, bilginin ve araştırmanın yazılı kayıt boyutunu oluşturmaktadır. Başka bir deyişle akademik metinler, bilgiyi açıklamak üzere bilimsel yöntemlere dayanarak üretilen metinlerdir. Bilgi aktarmayı amaçlayan bu metinlerin içeriği bilimseldir. Akademik metnin amacı, üretilen yeni bilgiyi kayıt altına almak ve paylaşmaktır. Belli konuları kanıtlayıcı yöntemlere ve nesnel verilere bağlı kalarak işleyen akademik metinler, konu uzmanları tarafından yazılır. Nesnel görüşlere dayanan bu metinler sağlam kaynaklara dayandırılır ve bu kaynaklar çalışmanın sonunda belirtilir. Terim, tanım ve açıklamalara; bilgi, bulgu ve verilere çokça yer verilen bu metinlerde açık anlaşılır bir dil kullanılır (Erol ve Kişi, 2018). Başka bir deyişle dili daha çok göndergesel işlevde kullanan bu metinlerde açık bir dil kullanılır. Verilen bilgiler, yapılan açıklamalar veya örnekler başka kaynaklara dayandırılarak pekiştirilir. Bu tür metinlerde verilen bilgiler gerçek yaşamdaki nesne, varlık, durum, olay ve olgularla ilgilidir (Akbayır, 2007).

Yukarıdaki verilen bilgilerden hareketle akademik metinler, bilimsel ortamlarda ve akademik yazma becerisiyle üretilen ve okunan bilimsel yazılar olarak tanımlanabilir. Metin özellikleri açısından bu metinler, kanıtlayıcı ve açıklayıcı metin tiplerindendir (Karagöl, 2018). Akademik metinlerin tez, makale, bildiri, proje ve poster gibi türleri vardır (Deniz ve Karagöl, 2017a).

Bilimsel makale. Makale, akademik yazma türlerin içinde bilim adamlarının en çok ürettiği akademik metin olarak öne çıkmaktadır (Deniz ve Karagöl, 2018). Genel anlamıyla makale, bilim, kültür, sanat ve başka konularla ilgili bilgi vermek, bir düşünceyi ortaya koymak, tartışmak, sorgulanmak ya da savunmak amacıyla hazırlanan, gazete ve dergilerde yayımlanan akademik bir metin türüdür (TÜBA, 2011). Makalenin; güncel, tartışmacı, betimleyici, değerlendirici, yöntemsel ve bilimsel makale gibi farklı türleri vardır (Day, 2005; Karakuş ve Karacaoğlu, 2021; Şen, 2021).

Bilimsel makale, ait olduğu bilim dalında inceleme, araştırma ve veri toplamaya dayalı olarak bulguları temel alarak özgün bir sonuca ulaşan, araştırma içeriğiyle ilgili öneriler sunan yazılara bilimsel makale denir. Makaleler,

araştırmacıların bilimsel verileri esas alarak elde ettikleri özgün sonuç ve önerileri kendi alanlarına ve kamuoyuna sunmalarına imkân tanır (Karakuş ve Karacaoğlu, 2021). Bilimsel makale, özgün araştırma sonuçlarını tanımlayan, yazılmış ve basılmış rapordur. Fakat bu kısa tanım, bilimsel makalenin belli bir biçimde yazılmış olması ve yüzyıllar boyunca geliştirilmiş gelenekler, editör uygulamaları, bilimsel ahlâk ve basım-yayım etkileşimiyle tanımlanan belli bir biçimde yayımlanması gereğine dikkat çekilerek nitelenmelidir (Day, 2005). Başka bir deyişle bilimsel makale; özgün bilginin insanlığa duyurulmanın, iletilmenin yanı sıra belli bir yazım formatına sahiptir. Her yazılı metnin bir yazım formatı olduğu gibi, bilimsel makalenin de bir yazım formatı, bazı incelikleri vardır (Ayşan, 2016).

Bilimsel makale, geçerli yayının gereklerini karşılayacak şekilde düzenlenir (Day, 2005). Bilimsel makalenin başlık yazımından kaynakça yazımına kadar uzanan farklı bölümleri ve bunların yazımını ilgilendiren dil, anlatım, biçim gibi nitelikleri vardır (Deniz ve Karagöl, 2017a). Bu makaleler önemli ölçüde şekillendirilmiş birleşen bölümlerden oluşur (Day, 2005). Günümüzde bilimsel makaleler genellikle sırasıyla başlıktan, yazar bilgisinden, özetten, anahtar kelimelerden, giriş, yöntem, bulgular, tartışma-sonuç bölümlerinden, önerilerden ve kaynakçadan oluşmaktadır (Akçay, 2021; APA, 2015; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Can, 2021; Çepni, 2012; Deniz ve Karagöl, 2018; Karakuş ve Karacaoğlu, 2021; Kardaş vd., 2021b; Kardaş, 2021; Kardoğan, 2020; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014)

Bilimsel makale; incelediği durumu nesnel bir açıdan ele alıp özgün, etkin ve ilgi çekici bir tarzda aktarmalıdır. Bir düzen içinde verilen makalenin işlenişi, sunumu ve bölümleri arasında bütünlük sağlanmalıdır (Akın, 2009; Karakuş ve Karacaoğlu, 2021). Bu türde aynı zamanda, paragraf veya bölümler arasındaki geçişler, konu bütünlüğünü bozmayacak biçimde oluşturulmalıdır (Sezer ve Özkan, 2011). Bir bilimsel makale sadece biçimsel olarak değil, içerik olarak da bir bütün oluşturmalıdır ve bu yazı bilimsellik bağlamında; fikir üretimi, yapı oluşturmak, fikirleri bağlamak, katkıyı netleştirmek, uyumluluk yaratmak, fikirleri ayırmak ve elemek, yön bulmak, çalışmayı uygun bir bağlama yerleştirmek gibi hedefler taşınmalıdır (Murray, 2015).

Bilimsel makale yazmak için belli bir yetkinliğe sahip olmak gerekir. Bilimsel bir makaleyi yazmak için gerekli olan yetkinliği ve tanınmayı elde etmek için gerekli eğitimi almak gerekir. Araştırmacının dil ile ilgili gerekli yetkinliklere sahip olması, belirli bir üslup sahibi olması ve yazı biçimi bilgisi gibi yazının teknik boyutlarına hâkim olmalıdır. Ancak tüm bunlara sahip olmak, akademik topluluklarca kabul edilebilecek bir metin ortaya çıkarmak için yeterli olmayabilir (Toprak, 2017). Çünkü bilimsel makale, araştırma sonuçlarını o konuda uzman hakemlerin değerlendirmesinden sonra ortaya çıkan bir rapordur (Tiryaki, 2014).

Bilimsel makale, bilimsel çevrelerin denetimine sunmak amacıyla temel bilimsel dergilerde yayımlanmak üzere, ilgili derginin kurallarına uygun biçimde yazılır (TÜBA, 2011). Her dergi kendi kurallarına uygun makalelerin düzenlenmesini araştırmacılara ön şart olarak sunmaktadır. Amaç, makalenin bilimsel standartlara ve dergi formatına uygunluğunu sağlamaktır (Deniz ve Karagöl, 2018). Bilimsel dergilere gönderilen makaleler, derginin belirlediği standarda ve formata göre değerlendirilir ve değerlendirme sonucunda yayımlanıp yayımlanmayacağı konusunda karar verilir. Bilimsel standartlara uygun bir makaleyi ortaya koymak kadar doğru yerde yayımlamak da önemlidir. Bilimsel bir makale bütün diğer testleri geçse de eğer yanlış yerde yayımlanmışsa geçerli yayımlanmamış demektir. Yani nispeten kötü bir makale, fakat testleri geçen bir yayın, eğer doğru yerde kabul edilir ve yayımlanırsa geçerli bir yayındır. Çok iyi hazırlanmış bir araştırma raporu ise yanlış bir yerde yayımlanmışsa geçerli bir şekilde yayımlanmamış olur (Day, 2005).

Akademik yazmanın diğer yazı türlerinden farkı. Akademik yazmanın diğer yazı türlerinden farklı özellikleri vardır. İlgili literatür incelendiğinde akademik yazmanın kapsamını ve diğer yazı türlerinden farkını belirlemek için çeşitli araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Bowker (2007) ve McGarrell ve Brillinger (2008), yaptıkları çalışmayla akademik yazmanın kapsamını ve diğer türlerden farklı yönlerini aşağıdaki gibi açıklamışlardır:

- Akademik yazma, kendine has kural ve uygulamaları olan özel bir yazı türüdür.
- Akademik yazma, kişisel yazılarda olmayan birçok şeyi içerir (Yapısal kurallar, giriş, gelişme ve sonuç paragrafları vb.).

- Akademik yazılarda, yazarlar düşüncelerini desteklemek için yayımlanmış eserlerden alıntılar yaparlar.
- Akademik yazılarda; yazım, noktalama ve gramer kurallarına dikkat edilir.
- Geleneksel olarak akademik konular, fikirler ve kavramlar gibi soyut konular üzerine odaklıdır. Bundan dolayı fiziksel ortamlarda verilemez.
- Akademik yazmada kelime, cümle yapıları ve metnin planlanması diğer türlere göre çok daha planlı ve özenli bir şekilde ele alınır.
- Diğer yazma türleri genel okuyuculara hitap ederken akademik yazma alana özgü, dar bir okuyucu kitlesine seslenir (Akt., Sarıkaya, 2021).

Yukarıdaki verilen bilgilerden de anlaşılacağı üzere akademik yazma; içerik, organizasyon, dil kullanımı ve sözcük seçimi bakımından diğer yazı türlerinden farklılaşır. Yazının akademik niteliği, mantıklı ve bilimsel dayanaklarla işleyen bir düşünce içermesine bağlıdır. Akademik yazılarda, ifadeler belli bir organizasyon içinde biçimlenir. Bu yazılarda kullanılan ölçünlü dile ek olarak ilgili alanın jargonu çerçevesinde kimi terimlere de yer verilebilir. Hedef okur kitlesi, bu jargona sahip olduğundan metni anlamada güçlük yaşamaz. Dilin üstdil işlevi, akademik yazılarda argodan uzak bir sözcük seçimiyle kendini gösterir. Bu noktalar, üniversite öğrencilerinin ve bilim uzmanlarının akademik yazılarında aranan temel özelliklerdir (Bayat, 2014).

Akademik metin yazma ilkeleri. Akademide önemli görevler üstlenen bireylerin akademik dünyada tanınması, akademik yetkinliği ve bilimsel buluşlarını paylaşımları büyük ölçüde hazırladıkları akademik yazılarla mümkün olmaktadır. Bu nedenle araştırmacıların çalışmalarını yazıya dökerken akademik metin yazma ilkelerine uyması oldukça önemlidir. Akademik metin yazma ilkelerine dikkat edilmeden gelişigüzel hazırlanmış yazıların, akademik amaçlara hizmet edemeyeceği açıktır (Kardaş, 2021). Başka bir deyişle akademide yer alan bireyler; akademik çalışmayla elde edilen çok değerli bir bilgi, bulgu, tespit veya probleme ilişkin çözüm önerisini akademik metinler aracılığı ile bilim camiasıyla paylaşırlar. Bu metinler, doğru ve etkili bir anlatımla aktarılmadığı sürece pek dikkate alınmaz. Akademik metin yazma ilkelerine vâkıf olmak ve bunları uygulayabilmek bu anlamda oldukça önemlidir (Kardaş vd., 2021b).

Akademik yazmanın başlık yazımından kaynakça yazımına kadar uzanan farklı bölümleri ve bu bölümlerin taşıması gereken özellikleri vardır (Deniz ve Karagöl, 2017a).

Akademik metinler, birden fazla bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler, genellikle birbirinden farklı özelliklere sahiptir. Bundan dolayı akademik metinlerin bölümleri ayrı ayrı incelenmektedir. Alanyazın incelendiğinde bu bölümlerin sayısının farklılık göstermesine rağmen yine de üzerinde uzlaşma sağlanmış belli başlı bölümler vardır. Genellikle akademik metinler sırasıyla başlıktan, yazar bilgisinden, özetten, anahtar kelimelerden, giriş, yöntem, bulgular, tartışma-sonuç bölümlerinden, önerilerden ve kaynakçadan oluşmaktadır (Akçay, 2021; APA, 2015; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Can, 2021; Çepni, 2012; Deniz ve Karagöl, 2018; Karakuş ve Karacaoğlu, 2021; Kardaş vd., 2021b; Kardaş, 2021; Kardoğan, 2020; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014). Akademik metinlerin bölümlerini ayrı ayrı ele almadan önce, metinlerin genelinde bulunması gereken ortak ilkelere değinmek daha faydalı olacaktır. Yapılan literatür taraması sonucunda akademik metinlerin genelinde bulunması gereken ortak ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Akademik metinler, temel ve güncel kaynaklara dayandırılmalıdır. Araştırmacı okuyucuyu yönlendirmek istiyorsa kaynaklara yer vermeli ve düşüncelerini bu kaynaklara dayandırılmalıdır (Ayşan, 2016; Day, 2005). Kaynaklar daha çok giriş ve tartışma bölümlerinde kullanılmaktadır. Başta bu iki bölüm olmak üzere metinlerin genelinde kullanılan kaynakların öncelikle temel ve güncel olması gerekmektedir. Bunun yanı sıra eğer eski kaynaklar, önemli temel kaynaklarsa onlara da atıf yapılabilir (Ayşan, 2016; Creswell, 2013 Akt., Altunkaya, 2021; Çakmakaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017a; Polat, 2005; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014).

Akademik metinlerin genelinde kullanılan temel ve güncel kaynaklara doğrudan ulaşılmalıdır. Akademik metinlerde, olabildiğince kaynaklara doğrudan ulaşılmalı ve 'aktaran' şeklinde yapılan alıntılardan kaçınılmalıdır (Altunkaya, 2021; Çivilibal, 2013; Polat, 2005). Akademik metinlerde, birincil kaynaklara doğrudan ulaşmak oldukça önemlidir. Fakat birincil kaynaklara ulaşamıyorsa ikincil kaynaklara da yer verilebilir. Birincil kaynaklar, araştırmacının doğrudan tam metnine ulaştığı tez, makale, kitap vb. yayınlardır. İkincil kaynaklar ise birincil

kaynaklarda atıf yapılan ancak araştırmacının tam metnine erişemediği yayınlardır. Bunların yanı sıra alıntılar yapılırken doğrudan alıntılar çok da tercih edilmemelidir. Dolaylı alıntılara daha çok yer verilmesi akademik metindeki üslup açısından uygun olacaktır (Karagöl, 2018).

Başlık. Başlık, metinlerin ilk kısmıdır. Bir metin planlanırken ilk olarak konu ve başlık belirlenir. Bütün metinlerde olduğu gibi akademik metinlerde de ilk önce başlık hazırlanır. Çünkü başlık metin hazırlamanın ilk aşamasıdır (Kardaş, 2021). Akademik metinlerin başlığı bir etikettir, bir cümle değildir. Eğer bu metinlere uygun başlık verilmezse amaçladığı okuyucu kitlesine ulaşmayabilir veya tamamen kaybolabilir. Bu nedenle başlık oluşturulurken çok dikkatli davranılmalıdır (Day, 2005).

TDK (2023), başlığı “bir yazının, bir kitabın bölümlerinin başına konulan ve konuyu kısaca tanıtan yazı, serlevha, antet” olarak tanımlanmaktadır. Kardaş’a (2021) göre ise başlık, metinlerin adıdır. Nasıl ki doğadaki her varlığın bir adı varsa metinlerin de adı, onların başlıklarıdır. Dolayısı ile akademik metinlerin başlığı, onların adını oluşturmaktadır. Akademik yazıların adı ve etiketi olan başlık, bir metinde bulunması gereken en önemli husustur. Nitekim başlıksız bir yazı eksik bırakılmış, tamamlanmamış demektir. Çünkü bir yazının başlığı; o yazının özüdür, aynasıdır (Kardaş, 2021).

Başlık binlerce kişi tarafından okunmaktadır (Ayşan, 2016; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Güneş ve Çevik, 2016). Çünkü okuyucunun yazar tarafından oluşturulan akademik metinle karşılaştığı ilk yer başlıktır (Deniz ve Karagöl, 2017b; Güneş ve Çevik, 2016; Kan, 2017b). Birçok kişi, bu metinlerin sadece başlığını okuyarak devam edip etmeme kararı verir. O halde, metinlerin daha çok kişiye ulaşması için, başlık özenle yazılmalıdır (Ayşan, 2016; Güneş ve Çevik, 2016). Başlık yazılırken akademik metin yazma ilkeleri dikkate alınmalıdır. Başlığın taşıması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Başlık, uygun uzunluk ve yapıda olmalıdır. Akademik metin yazma ile ilgili literatür incelendiğinde başlıktaki kelime sayısının alt sınırı hakkında pek bilgi verilmemekle birlikte üst sınırın 10 ile 15 sözcük arasında değiştiği görülmektedir. Genellikle üst sınır en fazla 15 sözcük olarak belirlense de bazı tezlerin konuyu tam yansıtmaları için başlıklarında 15’ten fazla sözcük kullanılmıştır. Buna ek

olarak kitap başlıklarının akılda kalması için kısa olması önerilmektedir (APA, 2015; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Deniz ve Karagöl, 2017b; Güneş ve Çevik, 2016; Karagöl, 2018; Kardaş, 2021; Sevim, 2021).

Akademik metinlerin başlıkları hazırlanırken kullanılan bağlaç ve sözcüklerde tekrara düşülmemeli ve gereksiz sözcüklere yer verilmemelidir. Diğer bir deyişle başlık kısa ve öz olmalıdır (Aktaş ve Gündüz, 2005; APA, 2015; Arıkan, 2011; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bağcı, 2014; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2016; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz, 2000; Güneş ve Çevik, 2016; Karagöl, 2018; Kardaş, 2021; Kurudayıoğlu, 2000; Tansel, 1978; Tiryaki, 2014).

Başlık, çalışmanın konusunu yansıtıyor olmalıdır. Akademik metinlerde kullanılan başlıklar çalışmanın konusunu, içeriğini, kapsamını, önemli boyutlarını, ana fikrini yansıtmalıdır. Kısacası çalışmanın özünü net bir şekilde yansıtmalıdır (Aktaş ve Gündüz, 2005; Arıkan, 2011; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bağcı, 2014; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Deniz ve Karagöl, 2016; Deniz ve Karagöl, 2017b; Güneş ve Çevik, 2016; Karagöl, 2018; Kardaş, 2021; Kurudayıoğlu, 2000; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tansel, 1978; Tavşancıl vd., 2010; Tiryaki, 2014; Tok, 2013).

Başlık, çalışmanın amacı ve problem cümlesi ile örtüşmelidir. Akademik metinlerde başlık, çalışmanın bütün temel değişkenlerinin arasındaki ilişkiyi en iyi yansıtacak şekilde hazırlanmalıdır (Arıkan, 2011; Aydın, 2015; Büyüköztürk vd., 2020; Kardaş, 2021). Başlık, özellikle de çalışmanın amacı ve problem cümlesiyle örtüşmelidir (Aydın, 2015; Büyüköztürk vd., 2020; Kardaş, 2021; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Sevim, 2021; Tavşancıl vd., 2010).

Başlık, araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtmalıdır. Akademik metinlerde başlık, çalışmanın teorik altyapısını tam yansıtmalı ve çalışmaya literatürde kolay ulaşılmasını sağlamalıdır (APA, 2015; Arıkan, 2011; Aydın, 2015; Büyüköztürk vd., 2020; Tiryaki, 2014). Bundan dolayı başlık, çalışmanın temelini oluşturan anahtar kelimeleri içermelidir (Karagöl, 2018). Başka bir deyişle başlıkta kullanılan kelime ve bağlaçlar çalışmayı tam, doğru ve etkili bir şekilde yansıtmalıdır (Kardaş, 2021; Şen, 2021). Aksi takdirde çalışma, amaçladığı okuyucu kitlesine ulaşmayabilir (Day, 2005).

Başlık, açık ve anlaşılır olmalıdır. Akademik metinler, başta başlık olmak üzere bir bütün olarak açık ve anlaşılır olmalıdır. Başlıkta kullanılan sözcük ve terimlerin; anlamlı, açık ve anlaşılır olması gerekir. Başlık için kullanılan kelimeler özenle seçilmeli ve doğru bir sıralama ile verilmelidir. Anlaşılabilirliği olumsuz etkilediği için kısaltma, formül, jargon ve benzerlerine yer verilmemelidir (Aktaş ve Gündüz, 2005; APA, 2015; Arıkan, 2011; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bağcı, 2014; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çakmakaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017b; Güneş ve Çevik, 2016; Karagöl, 2018; Karagöl, 2020; Kardaş, 2021; Kurudayıoğlu, 2000; Tansel, 1978; Tavşancıl vd., 2010).

Yazar bilgisi. Her akademik çalışmada yazara ilişkin bazı bilgiler verilmektedir (Büyüköztürk vd., 2020). Bundan dolayı akademik metinlerde başlıktan hemen sonra 'yazar bilgisi' bulunmaktadır. Burada araştırmayı yapan yazarın adı-soyadı, varsa akademik unvanı, çalıştığı kurum bilgisi ve iletişim bilgisi verilir (Aydın, 2015). Yazar bilgisi yazılırken akademik metin yazma ilkeleri dikkate alınmalıdır. Yazar bilgisinin taşınması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Yazar bilgisinde, yazarın ismi verilmelidir. Bütün akademik metinlerde yazarlarla ilgili bilgiler verilmektedir (Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Sevim, 2021). Bunlardan ilki yazarların isim bilgisidir. Yazarların isimleri başlığın hemen altında verilmelidir (Aydın, 2015; Can, 2021; Kardaş, 2021; Sevim, 2021). Bunların yanı sıra birden fazla adı veya soyadı olan yazarlar, her yayında adlarını ve soyadlarını aynı şekilde kullanmalılar. Aksi takdirde hem karmaşa olur hem de yazarların takip edilmesi güçleşir (Kardaş, 2021; Sevim, 2021). Başka bir deyişle yazarların tüm yayınlarında adlarını ve soyadlarını aynı şekilde kullanmaları, onların takip edilmelerini kolaylaştırır (Büyüköztürk vd., 2020).

Yazarların unvan bilgilerinin verilmesinin bazı olumlu yanları olsa da genellikle olumsuz önyargılara sebep olmaktadır. Yazarların unvanları Doç. Dr., Prof. Dr. olduğunda bazı çalışmaları haksız bir itibar görebilmektedir. Öte yandan unvanı Öğr. Gör., Arş. Gör., Dr., Bil. Uzm., Yüksek Lisans/Doktora Öğrencisi şeklinde olan kimi yazarların bazı çalışmaları ise hak ettiği itibarı görmemektedir.

Bundan dolayı genellikle unvan bilgisinin verilmesi önerilmemektedir (Büyüköztürk vd., 2020; Kardaş, 2021; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014).

Akademik çalışmayı, bir yazar tek başına hazırlamışsa doğal olarak yazar sıralaması ile ilgili herhangi bir sorun yaşanmamaktadır. Fakat akademik çalışmayı birden fazla yazar hazırlamışsa yazar sıralaması ile ilgili bazı tartışmalar ortaya çıkmaktadır. Çünkü yazar sıralaması üzerinde, anlaşmaya varılmış veya genellikle kabul görmüş bir kural yoktur (Day, 2005). Yazar sıralaması üzerinde kesin bir kural olmasa bile büyük çoğunluğun üzerinde hemfikir olduğu bir sıralama mevcuttur. Bu sıralamaya göre: ilk sırada; sorumluluğun büyüğünü alan, işin sorumluluğunu üstlenen, en çok emek veren deneyimli yazar yer almalıdır. İkinci sırada, birinci yazarla esas iş birliği yapan yazar yer almalıdır. Üçüncü sırada ise ikinci yazara eşdeğer fakat çalışmada muhtemelen daha az katkısı olan yazar yer almalıdır. Kısacası çok yazarlı çalışmalarda, yazar sıralaması alınan sorumluluğun oranına göre yapılmalıdır (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Çakmakaya, 2013; Day, 2005; Kardaş, 2021; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008).

Yazar bilgisinde verilen yazarın isminde kısaltma kullanılmamalıdır. Akademik metinlerde isim yazılırken kısaltma kullanılmamalıdır. Çünkü yazarların isimlerinde kısaltmaların kullanılması, yazarların sıklıkla karıştırılmasına neden olmaktadır (Kardaş, 2021).

Yazar bilgisinde, yazarın kurum ve iletişim bilgileri verilmelidir. Yazar kurum ve iletişim bilgisinin verilmesi oldukça önemlidir (Ayşan, 2016). Kurumsal bilginin verilmesi yazarın çalışmayı nerede yürüttüğünü göstermesi açısından gereklidir (Büyüköztürk vd., 2020). Yazarın kurum bilgisinin yanı sıra kesinlikle iletişim bilgisine de yer verilmelidir. Yapılan çalışmayla ilgili olarak merak edilenlerin cevaplandırılabilmesi ve tekil kopyaların kaynağının bulunabilmesi için her bilimsel raporda yazara ait iletişim bilgisinin ifade edilmesi gerekir (Çivilibal, 2013; Day, 2005; Sevim, 2021). Bunların yanı sıra yazara ait kurum ve iletişim bilgileri, isminin hemen yanında veya altında verilebileceği gibi dipnot şeklinde de verilebilir (Aydın, 2015; Can, 2021; Kardaş, 2021; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008).

Özet. Özet, akademik metinlerin küçültülmüş halidir. Özette, akademik metnin ana bölümleri tanımlanır ve bu ana bölümler hakkında öz bilgiler verilir (Balci, 2020; Day, 2005; Kardaş, 2021; Tiryaki, 2014). Başka bir deyişle özet, akademik metinlerin kısa, ayrıntılı ve çok yönlü bir özüdür (Büyüköztürk vd., 2020).

Özet, genellikle diğer bölümler tamamlandıktan sonra ele alınır (Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008). Bu sayede araştırmacılar, çalışmaların yazım aşamasında yapılan değişikliklerin özette tekrar düzeltilmesi gereğinden kaçınmış olacaktır (Çakmakkaya, 2013).

Akademik bir metinde özet, genellikle başlıktan sonra gelir (Balci, 2020). Özet, okuyucunun başlıktan sonra en çok karşılaştığı ve dikkatini çektiği kısımdır (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Kardaş, 2021). Başlık ve özet, akademik metnin vitrinini oluşturur. Akademik metinler, bu vitrin ile okuyucuların karşısına çıkar (Kardaş, 2021; Sevim, 2021). Başka bir deyişle özet, başlık gibi okuyucunun karşısına ilk çıkan ve en çok okunan kısımlardan biridir (Ayşan, 2016).

Akademik çalışmalarda önemli kaygılardan biri; çalışmanın okunması, paylaşılması ve diğer akademik çalışmalara referans gösterilmesidir. Bundan dolayı akademik metinlerin özetleri iyi hazırlanmalıdır (Kardaş, 2021). İyi hazırlanmış bir özet okuyucuların ve araştırmacıların, yapılan çalışmanın içeriğini hızlıca tarayabilmelerini ve alanıyla olan ilişkisini kısa bir zaman içinde saptayabilmelerini sağlar. Böylelikle yapılan çalışma hem literatürde tarandığında kolayca bulunur hem de daha geniş okuyucu ve araştırmacı kitlesine daha kolay ulaşır (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Balci, 2020; Büyüköztürk vd., 2020). Birçok okuyucu ve araştırmacı öncelikle özeti okuyarak kendi ilgi alanına ait olup olmadığını ya da okunmaya değer olup olmadığı konusunda bilgi edinir ve karar verir (Büyüköztürk vd., 2020; Şen, 2021). Başka bir deyişle özet, araştırmacının hızlıca çalışmanın içeriğiyle ilgili temel bilgileri anlamasını ve metnin kendi araştırmasına katkı sunup sunmayacağına karar vermesini sağlayan kısımdır (Kardaş, 2021).

Çalışmanın sadece özeti okuyacak olanların sayısı, çalışmanın tamamını okuyacak olanların çok daha fazlasıdır (Ayşan, 2016). Bundan dolayı daha da önem kazanan özet; bilgi yoğunluğu açısından tek başına yeterli olmalı, iyi

düzenlenmeli ve özenle yazılmalıdır (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Ayşan, 2016; Büyüköztürk vd., 2020). Özet yazılırken akademik metin yazma ilkeleri dikkate alınmalıdır. Özeti taşıması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Özet, uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olmalıdır. Akademik metinlerin özetleri hem yeterli ve kapsayıcı olmalı hem de çalışmayı en az kelimeyle anlatmalıdır (Ayşan, 2016; Balci, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Tiryaki, 2014). Akademik metinlerin özetlerinde bulunması gereken kelime sayısı ile ilgili görüşler genellikle farklılık gösterse de mutabık oldukları bazı sayılar da mevcuttur. Özetlerde bulunması gereken kelime sayısı ile ilgili alt sınır üzerinde pek durulmazken üst sınır genellikle 120 ile 250 sözcük arasında değişmektedir (Aktaş, Uzuner Yurt, 2015; Ayşan, 2016; Balci, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çakmakaya, 2013; Kardaş, 2021; Sevim, 2021; Tosun vd., 2008). Bunların yanı sıra bazı çalışmaların konusu, yöntemi veya yayımlanma ölçütlerinden dolayı özetleri 250 sözcükten daha fazla sözcükle yazılabilir. Bu tür özetlerde üst sınır esnetilebilmektedir (Ayşan, 2016).

Özette, araştırmanın konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmelidir. Özette çalışmanın konusu, içeriği ve sınırları hakkında kısa, kapsamlı ve yeterli bilgi verilmelidir (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Ayşan, 2016; Balci, 2020; Can, 2021; Day, 2005; Karagöl, 2018; Kardaş, 2021; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Tavşancıl vd., 2010; Tiryaki, 2014). Başka bir deyişle özet, çalışmanın içeriği ile ilgili temel bilgileri içermeli ve çalışmanın konusunu yansıtmalıdır (Aydın, 2015; Büyüköztürk vd., 2020; Sevim, 2021; Şen, 2021).

Özette, araştırmanın amacı hakkında kısaca bilgi verilmelidir. Akademik metinlerin özetlerinde kısa bir girişten hemen sonra bir cümle ile araştırmanın amacı verilmelidir (Ayşan, 2016). Bununla birlikte kimi yazarlara (Kardaş, 2021; Sevim, 2021) göre ise özet direkt araştırmanın amacını oluşturan cümle ile başlamalıdır. Kısacası özetlerde araştırmanın amacı hakkında kısa, açık ve anlaşılır bilgi verilmelidir (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Balci, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Karagöl, 2020; Kardaş, 2021; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008).

Özette, araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmelidir. Akademik metinlerin özetlerinde amaç cümlesinden sonra çalışmada kullanılan modeli (deseni) belirtilmeli ve hakkında kısaca bilgi verilmelidir (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Karagöl, 2020; Kardaş, 2021; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tosun vd., 2008).

Özette, çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmelidir. Araştırmalarda evren ve örneklem, çalışma grubu veya çalışma materyali kullanılmaktadır. Akademik metinlerin özetlerinde, yapılan çalışmada bunlardan hangisi kullanılmışsa onun hakkında kısaca bilgi verilmelidir (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Kardaş, 2021; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Sevim, 2021).

Özette, veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmelidir. Akademik metinlerin özetlerinde, veri toplama ve değerlendirme aracı ile toplanan verilerin toplanma şekli hakkında kısaca bilgi verilmelidir (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Aydın, 2015; Balcı, 2020; Kardaş, 2021; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Sevim, 2021; Tavşancıl vd., 2010).

Özette, veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmelidir. Akademik metinlerin özetlerinde, veri analiz yöntemi ile ilgili fazla ayrıntıya girilmeden bir iki cümle ile bilgi verilmelidir (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Kardaş, 2021; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Sevim, 2021).

Özette, ulaşılan sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmelidir. Özetin son cümleleri, çalışmanın genel sonuçlarına ayrılmalıdır (Kardaş, 2021; Sevim, 2021). Çalışma sonucunda elde edilen önemli birkaç bulgu, buluş, çıkarım ve sonuç hakkında kısaca bilgi verilmelidir (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Karagöl, 2020; Kardaş, 2021; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008). Bunların yanı sıra kişisel yorum ve önerilere yer verilmeden sonuçların ne anlama geldiği de belirtilmelidir (Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Kardaş, 2021; Sevim, 2021).

Özet, alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmalıdır. Özet, özgün ifadelerle oluşturulmalı ve özetle alıntılara yer verilmemelidir (Balcı, 2020).

Özet, açık ve anlaşılır olmalıdır. Özet dil ve anlatım açısından akıcı, açık ve anlaşılır bir şekilde yazılmalıdır. Özetle kullanılan her cümle bilgi verici olmalı ve özet oluşturulurken gereksiz yorum ve uzatmalardan kaçınılmalıdır (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Çakmakkaya, 2013; Kardaş, 2021; Tosun vd., 2008). Bunun yanı sıra özetle tablo, şekil ve kısaltmalar kullanılmamalıdır (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Ayşan, 2016; Çivilibal, 2013; Kardaş, 2021; Tosun vd., 2008).

Anahtar kelimeler. Anahtar kelimeler, bir belgede tartışılan konuyu belirten, bilgiye erişimde konu, kavram ve belirtici özellik taşıyan sözcük, vurgu sözcük veya araştırma yazısının önemli terimlerini içeren, özgün araştırmayı dizinlemek amacıyla kullanılan, literatür taramalarında göz önüne alınan özetin altında yer alan terimlerdir (TÜBA, 2011).

Anahtar kelimeler, birçok akademik metinde özetin son alt başlığı olarak ele alınır (Ayşan, 2016). Başka bir deyişle özet, anahtar kelimelerin yazılması ile tamamlanır (Sevim, 2021). Özetin hemen altında verilen bu kelimeler oldukça önemlidir. Çünkü hazırlanan akademik çalışma herhangi bir listede dizinlenirken yerleştirileceği yer bu kelimelere göre belirlenecektir ve araştırmacılar dizinlerde bu kelimeleri yazdıklarında çalışmayı görebileceklerdir. Eğer uygun kelimeler seçilirse çalışmanın ilgili dizinlerden bulunması ve ondan yararlanılması kolaylaşır. Fakat eğer anahtar kelime seçimi ciddiye alınmaz ve çalışmayı ifade eden anahtar kelimeler seçilmezse konuyu arayan kişiler çalışmayı bulamazlar. Bu durumda yapılan çalışma hem bilime katkı sağlayamaz hem de atıf alamaz (Ayşan, 2016; Sevim, 2021). Kısacası anahtar kelimeler, literatür taramasında ilgili çalışma ile karşılaşma ve çalışmadan yararlanma olanağı sağlar (Kan, 2017b; Tatar ve Tatar, 2008). Anahtar kelimeler yazılırken akademik metin yazma ilkeleri dikkate alınmalıdır. Anahtar kelimelerin taşınması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Anahtar kelimeler, yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olmalıdır. Akademik çalışmalarda bulunan anahtar kelimelerin sayısı hakkında tam bir uzlaşmanın olduğu söylenemez. Bununla birlikte genellikle anahtar kelimelerin, en çok 5 kelime olması beklenmektedir (Aydın, 2015; Can, 2021; Kardaş, 2021). Birçok dergi genellikle 5 anahtar kelime isterken bazı dergiler daha fazla anahtar kelime

isteyebilmektedir (Ayşan, 2016). Bunların yanı sıra istenilen anahtar kelimeler önem sırasına göre sıralanmalıdır (Aydın, 2015).

Anahtar kelimeler, araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşmalıdır. Anahtar kelimeler bir çalışmanın okunma, paylaşılma ve faydalanma sayısında önemli bir etkiye sahiptir. Bundan dolayı bu kelimeler, akademik çalışmanın temel özelliklerini ön plana çıkaran, araştırmacıların aklına kolayca gelebilen ve veri tabanlarının arama motorlarında çalışmaya kolaylıkla ulaşılabilmesini sağlayan kavramlardan seçilmelidir (Aydın, 2015; Kardaş, 2021; Sevim, 2021). Kısacası, akademik metinlerde kullanılacak olan anahtar kelimeler, çalışmayı en iyi şekilde yansıtan kelimelerden seçilmelidir. Çalışmayı en iyi yansıtan kelimeler ne kadar çok kullanılırsa okuyucuların ve araştırmacıların işi o kadar kolaylaşmaktadır (APA, 2015; Can, 2021). Bunların yanı sıra seçilen bu kelimeler ne çok genel ne de çok dar olmalıdır. Eğer anahtar kelimeler, çok genel olursa çalışma alanyazında kaybolabilir, çok dar olursa da araştırmacıların çalışmaya ulaşması zorlaşabilir (Kan, 2017b). Bu nedenle seçilen kelimeler, anahtar kavramları içermeli ve çalışmanın konusunu tam olarak yansıtmalıdır (Akın, 2009; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Can, 2021; Karagöl, 2018; Kardaş, 2021; Sevim, 2021; Tatar ve Tatar, 2008).

Anahtar kelimeler; başlık, özet ve amaç/problem cümlesi ile ilişkili olmalıdır. Anahtar kelimeleri belirlerken kendinden sonra araştırma yapacak olanlara kolaylık sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır. Çalışmayla örtüşmeyen anahtar kelimeler, araştırmacıları yanıltabileceği gibi zaman kaybına da sebep olabilir (Sevim ve İşcan, 2012). Bundan dolayı seçilen anahtar kelimeler çalışmanın başlığı, özeti, amacı/problem cümlesi ile ilişkili olmalıdır (Akın, 2009; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Karagöl, 2018; Kardaş, 2021; Sevim ve İşcan, 2012; Sevim, 2021; Tatar ve Tatar, 2008).

Giriş bölümü. Akademik metinler, araştırma için bir çıkış noktası ve kuramsal çerçeveyi oluşturan giriş bölümüne sahiptir (Aydın, 2015). Giriş, akademik metinlerin ana bölümlerinden ilkidir (Balcı, 2020; Day, 2005). Akademik metinlerin gövde kısmı, akademik çalışmayla ilgili kavramların açıklandığı ve problemin temellendirildiği giriş bölümü ile başlar. Bu bölümde araştırmaya ilişkin altyapı oluşturulur (Büyüköztürk vd., 2020; Ocak, 2010). Giriş bölümü; yapılan

araştırmanın tanıtılması, dayandığı temel mantığın açıklanması, problemin araştırılmaya değer yönlerinin vurgulanması, geçmişten günümüze o konuda yapılmış çalışmaların değerlendirilmesi, aydınlatılan ve eksik kalan yönlerin sunulması, yeni araştırmaya çatı oluşturulması ve sınırlandırılması bakımından oldukça önemlidir (Aydın, 2015).

Giriş bölümünün amacı, okuyucunun konuyla ilgili önceki yayınlara bakmaya ihtiyaç duymaksızın, şimdiki çalışmayı anlayıp değerlendirmesine imkân verecek, yeterli ölçüde temel bilgileri temin etmektir (Day, 2005). Giriş bölümü yazılırken akademik metin yazma ilkeleri dikkate alınmalıdır. Giriş bölümünün taşıması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Giriş bölümünde, araştırmanın konusuyla ilgili olan literatür verilmelidir. Giriş bölümünde, yapılan çalışmanın kuramsal altyapısını oluşturmak için ilgili literatür bilgisine yer verilmelidir (Altunkaya, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Büyüköztürk vd., 2020; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008). Verilen ilgili literatür, yazarın çalıştığı konuya hâkim olmasını sağlarken çalışılan konunun neden gerekli olduğunu da ifade eder (Sevim, 2021). Fakat literatür verilirken ayrıntılı tarihsel incelemeye gidilmemelidir (Büyüköztürk vd., 2020).

Giriş bölümünde, çalışmanın konusu verilmelidir. Giriş bölümünde ele alınan konu hakkında temel bilgiler verilmeli ve temel kavramlar açıklanmalıdır (Altunkaya, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Çakmakaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Ergişi ve Kozener Yenigül, 2020; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Tavşancıl vd., 2010; Tosun vd., 2008). Konuyla ilgili bilgiler verilirken gereksiz bilgilerden ve ayrıntılardan kaçınılmalı ve bilgiler genelden özele doğru verilmelidir (Balci, 2020; Karagöl, 2018; Sevim, 2021).

Giriş bölümünde, konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmelidir. Konuyu ele alan önceki çalışmalar, konunun temellendirilmesindeki önemli dayanaklardır. Çünkü bu araştırmalardaki eksiklikler, çalışma konusunun bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmasına yol açtığı gibi araştırmanın amacını da ortaya koyar. Ayrıca ele alınan araştırmalardaki eksiklikler, okuyucunun dikkatinin konu üzerinde yoğunlaşmasını da sağlar (Sevim, 2021). Bundan dolayı giriş bölümünde konuyla ilgili daha önce yapılan çalışmalar, konuyla ilişki kurulacak

şekilde verilmelidir (Altunkaya, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2018; Karagöl, 2018; Ocak, 2010; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008).

İlgili çalışmaların verilmesinin amacı, var olan eksikleri belirleme ve doldurulacak olan boşluğu açıklamaktır (Altunkaya, 2021). Bundan dolayı araştırmacı, ilgili alanda var olan hangi boşlukta bilime katkı sağlayacağını ortaya koyabilmesi için ilgili çalışmalara eksiksiz bir şekilde yer vermelidir (Kozak, 2018). İlgili araştırmalara yer verilirken ayrıntılı bilgilere yer verilmemelidir. İlgili araştırmalar, özet şeklinde tanıtılmalı ve yapılan çalışmanın konusuna en yakın olandan başlayarak uzak olana doğru verilmelidir (Karagöl, 2018).

Giriş bölümünde, araştırmanın problem durumu ortaya konulmalıdır. Bilimsel araştırmalar bir problem ile başlar. Araştırma problemi, yapılacak olan araştırma ile çözüm bulmaya çalışılan sorundur (Başkan, 2021). Giriş bölümü, problem durumunun temellendirildiği bölümdür. Bu bölüm de problem durumunun gerekçesi ve önemi ortaya konulur (Sevim, 2021). Başka bir deyişle problemin neden önemli olduğunun üzerinde durulur (Büyüköztürk vd., 2020). Bundan dolayı giriş bölümünde bu problem durumuna yer verilmeli ve problem durumu açık ve anlaşılır bir şekilde ortaya konulmalıdır (Altunkaya, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çakmakaya, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Ergişi ve Kozener Yenigül, 2020; Karagöl, 2018; Ocak, 2010; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008).

Giriş bölümünde, araştırmanın hipotezi ortaya konulmalıdır. Giriş bölümünde; problem durumu açık ve anlaşılır bir şekilde ortaya konulduktan sonra, amacı gerçekleştirmek için test edilen veya edilecek olan hipoteze yer verilmeli ve bu hipotez için gerekçeler geliştirilmelidir (Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çakmakaya, 2013; Çivilibal, 2013; Gün, 2021; Polat, 2005). Hipotez; bir olayı açıklayabilmek için öne sürülen, gerçeği henüz kanıtlanmamış fikir veya çözüm önerisidir (Ayşan, 2016). Başka bir deyişle hipotez, araştırmacının kanısını belirtmekte ve araştırmacının test ettiği/edeceği kanıyı nitelendirmektedir. Ayrıca araştırma yapılmadan önceki kanıyı ve

önergeleri barındırdığı için eğitim bilimleri araştırmalarında pek tercih edilmemektedir (Dinçer, 2018).

Giriş bölümünde, araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmelidir. Araştırmacılar yapacakları çalışmalarla literatüre yeni bilgiler ve bulgularla katkı sağlamalıdır. Bir çalışma yapılmadan önce ilgili literatür incelenir, alanda mevcut olan eksikler tespit edilir ve tespit edilen eksiği giderme niyeti ile bir çalışma başlatılır (Altunkaya, 2021; Ocak, 2010). Yapılacak olan yeni araştırmanın kuramsal etkileri olmalı (Balcı, 2020) ve bu araştırma bilimsel alanda bir boşluğu doldurmalıdır (Altunkaya, 2021). Akademik metinlerin taşınması gereken bu özellikler çalışmanın önemini ve özgünlüğünü oluşturmaktadır (Sevim, 2021).

Akademik çalışmaların önemi, özgünlüğünden gelir. Akademik çalışmalarda oldukça önemli yer tutan özgünlük, en yalın hali ile yapılan çalışmanın ne vadettiği ile ilgilidir. Başka bir deyişle yapılan çalışma yeni olarak neyi ya da hangi bilgiyi söylemeyi vadetmektedir. Çalışmanın yeni olarak söylediği bulgunun/bilginin boyutu çalışmanın özgünlüğünün ölçüsüdür. Dolayısı ile ‘yapılan çalışma (bire bir tekrar çalışması değilse) daha önce yapılan araştırmalardan hangi yönleri ile farklılaşmaktadır, farklı olarak ne yapmaktadır’ gibi sorulara verilecek cevaplar, özgünlüğün belirleyicisidir. Bu sorulara verilecek iyi yanıtı olmayan çalışmaların özgün olduğu söylenemez (Toprak, 2017). Bundan dolayı giriş bölümünde; çalışmanın özgünlüğü, gerekliliği ve mantığı hakkında bilgi verilmelidir (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çakmakkaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Karagöl, 2018; Ocak, 2010; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010; Toprak, 2017; Tosun vd., 2008).

Giriş bölümünde, araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmelidir. Bilimsel araştırmanın önce amacı belirlenmelidir. Seçilecek olan problem durumu da belirlenen bu amaca uygun olmalıdır (Seyidoğlu, 2018). Bilimsel bir araştırma, bir amaç doğrultusunda ve genellikle ortaya konmuş bir probleme çözüm üretmek için yapılmaktadır. Bu tür araştırmaların metni yazılırken amacın nedenini belirten cümle, problem durumudur. Özünde amaç cümlesi ve problem cümlesi aynı şeye hizmet

etmektedir (Dinçer, 2018). Amaç/problem cümlesi ile ilgili bilgiler, giriş bölümünün sonunda verilmelidir (Balci, 2020). Başka bir deyişle giriş bölümünde, araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmelidir (Altunkaya, 2021; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balci, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Karagöl, 2018; Ocak, 2010; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010; Tosun vd., 2008).

Giriş bölümünde, varsayımlardan (sayıltılardan) söz edilmelidir. Varsayım (sayıltı), araştırma sürecinde doğruluğunun ispatlanması gerekmeyen önermedir (Gay. Mills, Airasian, 2009 Akt., Büyüköztürk vd., 2020). Bilimsel araştırma sürecinde bir önermeyi test edip doğruluğunu sınamak bazen çok fazla maliyet, zaman veya çaba gerektirebilir; bazense imkansız olabilir. Böyle durumlarda araştırma raporunda bu önermeyi varsayım (sayıltı) olarak ifade edilmesi gerekmektedir. Araştırma sürecinde varsayım (sayıltı) doğru kabul edilir çünkü varsayım (sayıltı) herhangi bir biçimde doğrulanmaz veya reddedilmez (Büyüköztürk vd., 2020). Bunların yanı sıra bir çalışmada çok fazla varsayımın (sayıltının) olması, o çalışmanın itibarını zedeler (Karasar, 2012). Araştırmanın varsayımları (sayıltıları) hakkındaki bilgilere giriş bölümünde yer verilmelidir (Bahar, 2014; Can, 2021; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2018; Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010).

Giriş bölümünde, sınırlılıklardan söz edilmelidir. Sınırlılıklar, araştırmacının normal olarak yapmak isteyip de yapamadığı, çeşitli nedenlerle vazgeçmek zorunda kaldığı şeylerdir (Bahar, 2014; Büyüköztürk vd., 2020; Karasar, 2012). Araştırmayı olumsuz etkileme ihtimali olan sınırlılıklar, araştırmacıların kontrolünde olmayan durumlardır (Büyüköztürk vd., 2020). Başka bir ifadeyle sınırlılık, bazı nedenlerden dolayı çalışmanın kısıtlanmasıdır. Bir araştırmada sınırlılıklar mantıklı açıklamalar çerçevesinde belirlenmelidir (Karagöl, 2018). Araştırmanın sınırlılıkları hakkındaki bilgilere giriş bölümünde yer verilmelidir (Akın, 2021; Bahar, 2014; Can, 2021; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2018; Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010).

Giriş bölümünde, tanımlar kısmına yer verilmelidir. Tanımlar, çalışmada geçen anahtar kelimelerin tanımlarının veya ne ifade ettiklerinin belirtildiği

kısımdır. Tanım kısmında çok fazla ayrıntıya girmeye gerek yoktur. Sadece pek fazla bilinmeyen veya yoruma açık olabilecek noktalar tanımlanmalıdır. Bu tanımları sözlüklerde olduğu gibi kavramsal şekilde veya uygulamada nasıl yapılacağı, aşamalarının neler olduğunu anlatan işlevsel şekilde de tanımlanabilir (Büyüköztürk vd., 2020). Araştırmanın tanımları hakkındaki bilgilere giriş bölümünde yer verilmelidir (Başkan, 2021; Can, 2021; Deniz ve Karagöl, 2017a; Genç, 2015; Karagöl, 2018; Şen, 2021; Tavşancıl vd., 2010).

Yöntem bölümü. Yöntem, araştırmanın nasıl yapıldığını detaylı bir şekilde betimleyen bölümdür (Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Tosun vd., 2008). Bu bölüm; okuyucuya araştırmanın yönteminin uygunluğunu, bulgu ve sonuçların güvenilirliğini ve geçerliğini değerlendirme olanağı verir (Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çakmakaya, 2013).

Yöntem bölümü tanımlamaların en çok yapıldığı bölümdür. Bundan dolayı bu bölüm, olabildiğince detaylı yazılmalıdır. Yöntem bölümü, gerektiğinde başka bir araştırmacının aynı çalışmayı hiç zorlanmadan aynen tekrarlayabilmesine olanak sağlayacak kapsam ve ayrıntıda verilmelidir (Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çakmakaya, 2013; Day, 2005; Karasar, 2015; Tosun vd., 2008).

Yöntem bölümü; araştırma yöntemi, araştırma modeli, evren ve örnekleme, çalışma grubu, verilerin toplanması, verilerin çözümü ve analizi gibi alt başlıklara ayrılır (Can, 2021). Çalışma detaylı ve karmaşık bir yapıya sahipse alt başlık sayısı daha da artırılabilir. Yöntem bölümünde yer alan alt başlıklar, çalışmanın anlaşılmasını sağlayacak önemli bilgileri içermeli ve gereksiz ayrıntılara yer verilmeden hazırlanmalıdır (Büyüköztürk vd., 2020).

Yöntem; editör, hakem ve jürinin en dikkatli okudukları ve birçok akademik metnin reddinde önemli paya sahip olan bir bölümdür (Ayşan, 2016). Bundan dolayı yöntem bölümü oluşturulurken titiz davranılmalı ve akademik metin yazma ilkelerine uyulmalıdır. Yöntem bölümünün taşıması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Yöntem bölümünde, araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) ve modeli (deseni) hakkında bilgi verilmelidir. Araştırmanın yöntem ve modeli (deseni), literatüre dayalı olarak açıklanmalı ve yöntem ile model (desen) arasında ilişki

kurulmalıdır (Karagöl, 2018). Başka bir deyişle bu bölümde, araştırmada kullanılan yöntem (nitel, nicel, karma vb.) ve model (deseni) hakkında bilgiye yer verilmelidir (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çakmakaya, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Tavşancıl vd., 2010; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008).

Yöntem bölümünde, çalışmanın evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında bilgi verilmelidir. Araştırmalarda evren ve örneklem, çalışma grubu veya çalışma materyali kullanılmaktadır. Yapılacak olan çalışmada hangisi kullanılmışsa onun nitelikleri ayrıntılı bir biçimde açıklanmalıdır (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çakmakaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010; Tosun vd., 2008).

Yöntem bölümünde, deneysel çalışma gruplarının (deney, kontrol ve diğerleri) oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmelidir. Çalışma deneysel bir çalışma ise yöntem bölümünde, 'araştırmaya kimler katıldı, kaç denek vardı, bu denekler nasıl seçildi' gibi sorulara yanıt verilmelidir. Deneklerle ilgili cinsiyet, yaş gibi önemli demografik özellikler de betimlenmelidir. Ayrıca katılanların insan olması durumunda onların seçilme ve deneysel koşullara atanma prosedürleri anlatılmalıdır (Balcı, 2020). Kısacası, çalışma gruplarının (deney, kontrol ve diğerleri) oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmelidir (Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Sevim, 2021; Tosun vd., 2008).

Yöntem bölümünde, deneysel çalışma gruplarındaki (deney, kontrol ve diğerleri) uygulama süreçleri (işlem basamakları) hakkında bilgi verilmelidir. Deneysel çalışmaların yöntem bölümünde, gruplardaki uygulama süreçleri hakkında detaylı bilgi verilmelidir (Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Sevim, 2021). Başka bir deyişle işlemlerin ne şekilde gerçekleştirildiği ve nasıl yürütüldüğü detaylı olarak izah edilmelidir (Can, 2021). Gruplardaki uygulama süreçlerinin anlatıldığı bu başlıkta, gerçekleştirilecek işlemler açık, sıralı ve mantıksal bir şekilde ifade edilmelidir (Sevim, 2021).

Yöntem bölümünde, veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmelidir. Yapılan çalışmalarda veri toplama ve değerlendirme araçlarına ihtiyaç duyulur. Bundan dolayı ya yeni bir veri toplama ve değerlendirme aracı geliştirilip kullanılır ya da daha önce kullanılmış ve güvenilirliği-geçerliği ispatlanmış bir veri toplama ve değerlendirme aracı aynen veya uyarlanarak kullanılır. Bu alt başlıkta, sözü edilen bu veri toplama ve değerlendirme araçları ve bu araçların geliştirme süreçleri hakkında bilgi verilmelidir (Aydın, 2015; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010).

Yöntem bölümünde, verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmelidir. Yöntem bölümünde, verilerin nasıl toplandığı ve veriler toplanırken hangi tekniğin kullanıldığı açıklanmalıdır (Aydın, 2015; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çivilibal, 2013; Deniz ve Karagöl, 2018; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010). Ayrıca uygulayıcıların kim olduğu, uygulayıcıların eğitilip eğitilmediği, uygulama yeri, uygulama zamanı gibi bilgiler de açıklanmalıdır (Karagöl, 2018).

Yöntem bölümünde hem veri analiz yöntemi hem de analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmelidir. Yöntem bölümünde, veri analiz yöntemi ve bu yöntemin seçilme gerekçesi hakkında bilgi verilmelidir. Bununla birlikte verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında da bilgi verilmelidir (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Çakmakkaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010).

Yöntem bölümünde, araştırmanın güvenilirliği ve geçerliği hakkında bilgi verilmelidir. Bu bölümde, kullanılan veri toplama ve değerlendirme araçlarının güvenilirliği ve geçerliği hakkında bilgi verilmelidir. Bunun yanı sıra kodlama ve kodlayıcı güvenilirliği hakkında da bilgi verilmelidir. Kısacası araştırmanın güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları hakkında bilgiye yer verilmelidir (Aydın, 2015; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010).

Bulgular bölümü. Bulgular, akademik çalışma verilerinin çözümlenmesinden sonra elde edilen bilimsel sonuçlardır (Bahar, 2014; TÜBA, 2011). Bulgular bölümü ise akademik çalışmanın amaçları doğrultusunda toplanan verilerin çeşitli analiz teknikleri ile işlendikten sonra belli ilkeler çerçevesinde izah edildiği bölümdür (Can, 2021; Deniz ve Karagöl, 2017a; Kardaş vd., 2021b; Sevim, 2021). Başka bir deyişle bulgular bölümü, akademik çalışmada elde edilen verilerin analizine ilişkin istatistiksel sonuçların yer aldığı bölümdür (Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020).

Bulgular, sonuç kısmını destekleyecek şekilde raporlanır (Büyüköztürk vd., 2020). Raporlanan bulgular sunulurken ilk olarak en önemli temel bulgulardan başlayıp daha az önemli diğer bulgulara doğru sıralanacak şekilde verilir (Balcı, 2020; Çakmakaya, 2013). Bunların yanı sıra araştırma sonucunda konuyla ilgili elde edilen bulgular, hipoteze aykırı olsa bile eksiksiz bir şekilde sunulmalıdır (Büyüköztürk vd., 2020; Kardaş vd., 2021b; Üstüdal vd., 2004). Başka bir deyişle araştırma beklentileriyle uyuşmayan bulgular; küçümseme veya örtbas etme yoluna gidilmeden eksiksiz ve yansız bir şekilde rapor edilmelidir (Çivilibal, 2013; Deniz ve Karagöl, 2018; Dura, 2005).

Akademik çalışmaların diğer bölümlerinin hazırlanmasının temel nedeni, araştırma bulgularının akademik yazım ilkelerine uygun şekilde tespit edilmesi ve paylaşılmasıdır. Bu anlamda bulgular bölümü, akademik çalışmaların en önemli bölümüdür. Bir bulgusu ve çıktısı olmayan çalışmalara akademik çalışma demek güçtür (Kardaş vd., 2021b). Başka bir deyişle bulgular bölümü akademik çalışmanın kalbi olarak adlandırılır. Çünkü çalışmada bu bölüme bağlı olmayan hiçbir bölüm yoktur. Bu nedenle ilk önce bulgular bölümünün yazılıp hazırlanması diğer bölümlerin yazılmasında gerekli olan bağlantıları kurmada kolaylık sağlayabilir (Çakmakaya, 2013).

Akademik çalışmaların, özellikle lisansüstü tezlerin, bulgular başlığının hemen altında, ilgili çalışmanın bulgularının sunulduğu biçimi ve bulgular başlığının altında yer alacak olan alt başlıklar hakkında kısa bilgilendirmeler yapılır (Kardaş vd., 2021b). Bulgular bölümü yazılırken akademik metin yazma ilkeleri dikkate alınmalıdır. Bulgular bölümünün taşıması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Bulgular bölümü; resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmelidir. Tekrarlı bulguların daha kolay, açık-net anlaşılması için uygun resim, fotoğraf, tablo, grafik, şekil, diyagram gibi görsellerden yararlanılmalıdır (Aydın, 2015; Balcı, 2020; Çakmakkaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2018; Dura, 2005; Karagöl, 2018; Kardaş vd., 2021b; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008; Üstdal vd., 2004). Bunun yanı sıra eğer bulgular tekrarlı değilse, bir veya birkaç cümle ile kolayca sunulacaksa, görsel kullanmaksızın metin içinde tarif edilerek ele alınmalıdır (Balcı, 2020; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2018).

Bulguların sunumunda resim, fotoğraf, tablo, grafik, şekil, diyagram gibi görseller kullanılacaksa olabildiğince az kullanılmalı ve gereksiz tekrarlardan kaçınılmalıdır (Balcı, 2020; Çakmakkaya, 2013; Kardaş vd., 2021b). Kullanılan bu görsellerin her birine bir numara ve isim verilmelidir. Bulgular resim ve fotoğraflarla desteklenecekse bunların çözünürlüklerinin yüksek olmasına ve bulgular hakkında bilgi verici nitelikte olmasına dikkat edilmelidir (Kardaş vd., 2021b; Sevim, 2021). Bunların yanı sıra tablolarda kullanılan simgelerin hangi veriyi karşıladığı belirtilmelidir (Kardaş vd., 2021b).

Bulgular bölümü, belli bir düzene göre verilmelidir. Bulgular bölümünde, araştırmada ulaşılan veriler ve alt başlıklar belli bir düzen dâhilinde sunulmalıdır (Karagöl, 2018). Bulguların mantıklı ve anlamlı bir düzen içinde verilmesi, ilgililerin zamanlarını verimli kullanmalarına ve bulgulardan istedik düzeyde yararlanmalarına olanak sağlar (Kardaş vd., 2021b). Bulgular bölümündeki alt başlıklar oluşturulurken araştırmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine uygun olacak şekilde düzenlenmelidir (Aydın, 2015; Büyüköztürk vd., 2020; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2018; Dura, 2005; Karagöl, 2018; Kardaş vd., 2021b; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tavşancıl vd., 2010; Tiryaki, 2014). Düzenlenen her bir alt başlık ya doğrudan yazılarak ya madde numarası belirtilerek ya da yan başlık şeklinde uyarlanarak kullanılabilir (Karagöl, 2018).

Bulgular bölümündeki veriler, yöntem bölümünde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmalıdır. Bulgular bölümünde bazı özel durumlar dışında bireysel puanlara ya da ham verilere yer

verilmemelidir. Veri toplama araçlarıyla elde edilen ham veriler, yöntemde belirtilen nitel ya da nicel veri analiz yöntem ve tekniklerine uygun şekilde analiz edildikten sonra okuyucuların dikkatine sunulmalıdır (Büyüköztürk vd., 2020; Deniz ve Karagöl, 2017a; Kardaş vd., 2021b; Sevim, 2021; Tavşancıl vd., 2010).

Bulgular bölümünde, tartışmaya ve öznel yoruma yer verilmemelidir. Bulgular bölümünde tartışmaya ve yorumlara yer verilip verilmemesi tartışmalı bir konudur. Bulgular genellikle *bulgular* veya *bulgu(lar)* ve *yorum(lar)* olmak üzere iki farklı şekilde başlıklandırılır. Araştırmancının bu bölümü *bulgular* başlığı olarak düzenlenmişse bulguların yazılması ve varsa tabloların deşifre edilmesi dışında yorum veya tartışma gibi herhangi bir işleme yer verilmemelidir. Bu işlemler *tartışma* veya *tartışma ve sonuç* başlığı altında yapılmalıdır (Büyüköztürk vd., 2020; Çakmakçaya, 2013; Çivilibal, 2013; Deniz ve Karagöl, 2017a; Karagöl, 2018; Kardaş vd., 2021b; Tiryaki, 2014; Üstdal vd., 2004).

Araştırmancının bu bölümü *bulgu(lar)* ve *yorum(lar)* olarak düzenlenmişse bulguların sunumu veya tabloların deşifre edilmesinden sonra, elde edilen bulgular ile literatürdeki bulguların örtüştüğü, benzeştiği veya çeliştiği yanları tartışılarak belirtilir. Ayrıca araştırmacı bu işlemleri yaparken elde edilen bulguları da mutlaka nesnel bir şekilde yorumlamalıdır (Aydın, 2015; Deniz ve Karagöl, 2017a; Dura, 2005; Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010; Tiryaki, 2014). Verilen bu bilgilerin yanı sıra *bulgu(lar)* ve *yorum(lar)* şeklinde düzenlenen başlıklara bir açıklık getirilmelidir. Akademik metnin hem *bulgu(lar)* ve *yorum(lar)* bölümünde hem de *tartışma* veya *tartışma ve sonuç* bölümlerinde aynı yönde yorum ve tartışmaya yer verilmesi, akademik metin yazma ilkelerine uyulmadığı ve tekrara düştüğü için pek doğru bir uygulama değildir (Kardaş vd., 2021b).

Bulgular bölümü, açık ve anlaşılır olmalıdır. Bulgular bölümü dil ve anlatım açısından akıcı, açık ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmelidir. Bulgular, yanlış anlama ve yorumlamalara meydan vermeyecek şekilde sunulmalıdır. Bulgular bölümünde olabildiğince dolaylı ve süslü anlatımlardan kaçınılmalıdır (Çivilibal, 2013; Deniz ve Karagöl, 2017a; Kardaş vd., 2021b; Tosun vd., 2008; Üstdal vd., 2004). Alana ilgi duyan okuyucuların da bulguları doğru okuyup anlamaları için akademik metinlerde ilgili kavram, terim ve simgelerin açıklamalarına yer verilmelidir (Kardaş vd., 2021b). Bunların yanı sıra araştırmacı, yönteme ait

bilgileri burada tekrar etmemelidir (Çakmakkaya, 2013; Dura, 2005; Tiryaki, 2014). Kısacası bulgular bölümü gereksiz tekrar ve ayrıntılara girilmeden açık ve anlaşılır bir şekilde verilmelidir (Aydın, 2015; Büyüköztürk vd., 2020).

Tartışma bölümü. Tartışma, yapılan araştırmanın bulgularının hem birbiriyle hem de literatürdeki diğer araştırmaların sonuçlarıyla kıyaslanıp yorumlandığı bölümdür. Sonuç ise araştırma bulgularının tartışılmasından hareketle ulaşılan yargıların ifade edildiği bölümdür. Öneriler ise ulaşılan bulgu ve sonuçlardan hareketle araştırma yapılan alanla ilgili tekliflerin belirttiği bölümdür (Deniz ve Karagöl, 2018). Akademik metinlerin bu bölümleri *tartışma*, *sonuç*, *öneriler* şeklinde ayrı ayrı ele alındığı gibi bazen de *tartışma ve sonuç*; *sonuç ve öneriler*; *tartışma, sonuç ve öneriler* şeklinde birleştirilerek ele alınabilmektedir (Akçay, 2021; Deniz ve Karagöl, 2017a; Şen, 2021). Söz konusu bu bölümler, aşağıda ayrı ayrı ele alınmıştır.

Tartışma, araştırma raporunun girişinde belirtilen araştırma sorularına bulunan cevapların, ilgili literatürdeki yansımalarının değerlendirildiği bölümdür (Sevim, 2021). Başka bir deyişle tartışma, problem durumu ve problem sorularına karşılık elde edilen bulguların hem birbiriyle hem de literatürdeki diğer araştırmalarla kıyaslanıp yorumlandığı bölümdür (Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018). Bulguların ne anlama geldiğini anlatmak için oluşturulan bu bölümün ana amacı, gözlenen gerçekler arasındaki ilişkileri ortaya koymaktır (Day, 2005).

Bazı akademik metinlerde bulgular ve tartışma bölümü birleştirilmiştir (Tiryaki, 2014). Tartışma bölümü görece kısa ve açık olduğu zaman bulgular ile tartışma bölümü birleştirilebilir. Bu durumda başlık, *bulgular ve tartışma* ya da *bulgular ve sonuçlar* olarak değiştirilebilir (Balci, 2020; Büyüköztürk vd., 2020). Akademik yazma ile ilgili literatür (Akçay, 2021; Karagöl, 2018; Şen, 2021) incelendiğinde genel olarak tartışma bölümünün sonuç bölümünden önce yazılması konusunda bir mutabakat varken Bahar'a (2014) göreyse tartışma bölümü sonuç bölümünden sonra ele alınmalıdır.

Tartışma, hazırlanması en zor bölümdür (Akçay, 2021; Ayşan, 2016; Bahar, 2014). Tartışma bölümü, okuyucunun aklında konu ile ilgili oluşan soru işaretlerini giderecek şekilde hazırlanmalıdır (Ayşan, 2016). Birçok akademik

metnin verileri hem geçerli hem de ilginç olmasına karşın, hatalı tartışma bölümleri nedeniyle alan uzmanları tarafından ciddi bir şekilde eleştirilmektedir (Day, 2005). Bundan dolayı tartışma bölümü akademik metin yazma ilkelerine uygun bir şekilde hazırlanmalıdır. Tartışma bölümünün taşıması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Tartışma bölümü, bulgulardan hareketle yazılmalıdır. Tartışma, araştırmada elde edilen bulgular üzerine kurulan bir bölümdür. Yukarıda belirtildiği gibi araştırma sonucunda elde edilen bulgular, literatürdeki ilgili diğer araştırmaların bulguları ile karşılaştırılarak yorumlanır. Bundan dolayı tartışma bölümü bulgulardan hareketle yazılmalıdır. Araştırma bulgularında bulunmayan herhangi bir veriye yer verilmemeli, karşılaştırılmamalı ve yorumlanmamalıdır (Akçay, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çakmakaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tiryaki, 2014; Üstdal vd., 2004).

Tartışma bölümü, belli bir düzene göre verilmelidir. Tartışmaya başlamadan önce araştırmanın ana hatlarını ve önemini belirten bir özet, tartışmayı bitirmeden önceyse genel sonuçla ilgili bir paragraf verilmelidir (Çakmakaya, 2013; Tiryaki, 2014). Uzun olan tartışmaların daha iyi anlaşılması için alt başlıklandırmaya gidilebilir. Eğer tartışma alt başlıklar şeklinde verilecekse araştırmanın problem sorularına, bulgularına veya yöntemine göre sistemli bir şekilde verilmelidir (Sevim, 2021; Üstdal vd., 2004). Tartışma bölümünde araştırma bulguları, her alt başlık için en önemliden daha az önemliye doğru sıralanarak verilmelidir (Çakmakaya, 2013). Kısacası tartışma bölümü, belli bir mantık sırasına göre verilmelidir (Ayşan, 2016; Çivilibal, 2013).

Tartışma bölümü; amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmalıdır. Tartışma bölümü problem durumuna, amaç bölümündeki problem sorularına, araştırmadaki değişkenlere ve bulgulara uygun bir şekilde hazırlanmalı. Bu öğeler ile bulgular arasındaki ilişki kurulmalı ve bulgulara uygun bir şekilde yorumlanmalıdır. Problem durumu ile amaç bölümündeki problemlerin çözülüp çözülmediği, çalışmanın amacına ulaşp ulaşmadığı ortaya konmalıdır

(Akçay, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Çakmakkaya, 2013; Day, 2005; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Tosun vd., 2008).

Tartışma bölümünde, hipotezin desteklenip desteklenmediği tartışılmalıdır. Tartışma bölümünde elde edilen verilerin, araştırmanın hipotezini destekleyip ya da desteklemediği tartışılıp ortaya konulmalıdır (Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020).

Tartışma bölümünde, araştırmanın bulguları hem birbiri ile hem literatürdeki diğer araştırmaların bulguları ile karşılaştırılıp yorumlanmalıdır. Tartışmanın amacı, gözlenen gerçeklerin arasındaki ilişkileri ortaya koymaktır (Day, 2005). Bundan dolayı tartışma bölümünde araştırma sonucunda elde edilen bulgular hem birbiri ile hem de literatürdeki benzer araştırmaların bulguları ile karşılaştırılıp yorumlanmalıdır. Böylelikle hem bulgular arasındaki ilişkiler gösterilmiş olur hem bulguların güvenilirliği ve geçerliği vurgulanmış olur hem de bulguların yeterlilik düzeyi ortaya konulmuş olur (Akçay, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çakmakkaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008; Üstüdal vd., 2004).

Tartışma bölümünde, literatürdeki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmelidir. Araştırmanın bulguları ile literatürdeki benzer araştırmaların varsa örtüşen sonuçları hakkında bilgi verilmelidir. Örtüşen bulguların hangi açıdan nasıl uyumluluk gösterdiği ortaya konulup yorumlanmalıdır (Akçay, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008).

Tartışma bölümünde, literatürdeki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmelidir. Araştırmanın bulguları ile literatürdeki benzer araştırmaların varsa örtüşmeyen sonuçları hakkında bilgi verilmelidir. Tartışma bölümünde sadece örtüşen bulgular verilirken farklılık gösteren bulgular kesinlikle görmezlikten gelinmemelidir. Farklılık gösteren bulgular da benzerlik gösteren bulgular gibi açık bir şekilde ortaya konulmalıdır. Başka bir deyişle uyumlu olmayan bulguları örtme veya eritme yoluna gidilmemelidir (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Karagöl, 2018;

Sevim, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008). Araştırmanın bulguları ile benzer araştırmaların bulguları farklılık gösteriyorsa bunun nedenleri, öncelikle yöntem bölümlerinden yola çıkarak bilimsel izahlarla yorumlanmalıdır (Ayşan, 2016; Blackwell ve Martin, 2014 Akt., Tiryaki, 2014).

Tartışma bölümünde, yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönleri ortaya konulmalıdır. Tartışma bölümünde, araştırmanın güçlü (doğrulanmış hipotezi, olumlu sonuçları vs) ve zayıf yönleri (eksiklikleri, sınırlıkları, hataları, olumsuz sonuçları vs) açıkça ortaya konulmalıdır (Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Çakmakaya, 2013; Çivilibal, 2013; Karagöl, 2018; Kökdemir vd., 2004; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tiryaki, 2014).

Tartışma bölümünde, senteze gidilmelidir. Tartışma bölümünün sonuna gelindiğinde araştırmanın temel sonucu, özet şeklinde tekrarlanmalı ve tartışılmalıdır. Literatürdeki araştırmaların bulguları da dikkate alınarak elde edilen bu sonucun önemi, ne anlama geldiği, problemin çözümüne ve ilgili literatüre nasıl bir katkı sağlayacağı özet olarak vurgulanmalıdır. Bunun yanı sıra tartışmanın son paragrafında araştırmacı, çalışmanın verilerine bağlı kalarak sentez ve genellemelere gitmelidir (Akçay, 2021; Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çakmakaya, 2013; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Kökdemir vd., 2004; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008).

Tartışma bölümünde, tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemelidir. Tartışma bölümünde önemli olan temel bulgular, her alt başlık için önem sırasına göre özetlenerek verilmelidir. Verilen bu bulgular, bulgular bölümünün tekrarı niteliğinde olmamalıdır. Kısacası tartışma bölümü tekrara ve gereksiz ayrıntılara girilmeden oluşturulmalıdır (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008; Üstdal vd., 2004).

Tartışma bölümü, açık ve anlaşılır olmalıdır. Tartışma bölümü dil ve anlatım açısından akıcı, açık ve anlaşılır bir şekilde yazılmalıdır (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Day, 2005; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014).

Sonuç bölümü. Sonuç, araştırmanın önceki bölümlerinde verilmiş olan bilgilerin bütün haline getirilip, özetlenip bir sonuca bağlandığı bölümdür. Başka bir deyişle sonuç, araştırmada elde edilen bulguların literatürdeki benzer araştırmaların bulgularıyla kıyaslanıp tartışıldıktan sonra bu bulguların ne ifade ettiğinin açıklandığı bölümdür (Akçay, 2021; Bahar, 2014; Can, 2021; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2018; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Şen, 2021; Yıldız vd., 2015).

Sonuç bölümü, tartışma sonunda ya da tartışmanın hemen ardından ayrı bir başlık olarak ele alınabilir. Sonuç bölümü ayrı bir başlık olarak ele alındığı gibi bazen tartışma bölümü ile bileştirilerek *tartışma ve sonuç* bazen ise öneriler ile birleştirilerek *sonuç ve öneriler* şeklinde de ele alınabilmektedir (Akçay, 2021; Karagöl, 2018; Şen, 2021)

Sonuç bölümü, araştırmanın en önemli bölümlerinden biridir. Bunun yanı sıra eğer araştırmada iyi bir yöntem ve tartışma bölümü hazırlanmışsa sonuç bölümü, araştırmanın en kısa bölümlerinden biri olur. Çünkü araştırma ile ilgili açıklamalar yöntem bölümünde, yorumlar ve düşünceler ise tartışma bölümünde yer almaktadır (Ayşan, 2016; Day, 2005). Sonuç bölümü yazılırken akademik metin yazma ilkeleri dikkate alınmalıdır. Sonuç bölümünün taşıması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Sonuç bölümü, bulgulardan ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmalıdır. Sonuç bölümü, kendinden önceki bulgular ve tartışma bölümünden hareketle yazılmalıdır ama kendinden önceki bu bölümlerin de birebir tekrarı niteliğinde olmamalıdır (Akçay, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Can, 2021; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Şen, 2021; Tavşancıl vd., 2010; Tiryaki, 2014; Tosun vd., 2008; Yıldız vd., 2015).

Sonuç bölümü, belli bir düzene göre verilmelidir. Araştırmaların sonuç bölümleri, belli bir mantık çerçevesinde sunulmalıdır. Bu sunumda öncelikle çalışmayı en iyi yansıtan sonuçlar, önem sırasına göre verilmelidir. Uzun sonuçların daha iyi anlaşılması için alt başlıklandırmaya gidilebilir. Sonuçlar alt başlıklara bölünecekse araştırmanın problem sorularına, bulgularına veya

yöntemine göre sistemli bir şekilde sıralanmalıdır (Ayşan, 2016; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014).

Sonuç bölümü; amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmalıdır. Sonuç bölümü problem durumuna, amaç bölümündeki problem sorularına ve bulgulara uygun bir şekilde hazırlanmalıdır. Bu ögeler ile bulgular arasındaki ilişki kurulmalı ve bulgulara uygun bir şekilde yorumlanmalıdır. Problem durumu ile amaç bölümündeki problemlerin çözülüp çözülmediği, çalışmanın amacına ulaşip ulaşamadığı ortaya konulmalıdır. Böylelikle elde edilen sonuçların yeterlilik düzeyi ortaya konulmuş olur (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Sevim, 2021; Tavşancıl vd., 2010).

Sonuç bölümünde, araştırmada elde edilen bulguların anlam ve önemi açıklanmalıdır. Sonuç bölümünün sonuna gelindiğinde araştırmacı kendi üslubu ile ortaya çıkan sonuçların ne ifade ettiğini, önemini, ne işe yaradığını ve alana nasıl bir katkı sağladığı açıklanmalıdır. Bunun yanı sıra araştırmacı aşırı kesinlikten kaçınmak koşuluyla çıkarım ve genellemelerde bulunmalı, sentez düzeyindeki yorum, görüş ve kanaatlerini belirtmelidir (Akçay, 2021; Aydın, 2015; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şen, 2021; Tiryaki, 2014).

Sonuç bölümünde, tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemelidir. Sonuç bölümünde, diğer bölümlerde işlenen temel bilgi ve bulguların özü verilmelidir. Verilen bu bilgi ve bulgular, diğer bölümlerin tekrarı niteliğinde olmamalıdır. Kısacası sonuç bölümü tekrara ve gereksiz ayrıntılara girilmeden yazılmalıdır (Akçay, 2021; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bahar, 2014; Can, 2021; Day, 2005; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Polat, 2005; Sevim, 2021; Tavşancıl vd., 2010; Tosun vd., 2008).

Sonuç bölümü, açık ve anlaşılır olmalıdır. Sonuç bölümü dil ve anlatım açısından açık, basit ve anlaşılır bir şekilde yazılmalıdır (Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Day, 2005; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014).

Öneriler. Öneriler, ulaşılan sonuçlardan hareketle araştırma yapılan alanla ilgili ileriye dönük tekliflerin belirtildiği bölümdür. Bu bölümde araştırmanın amacına, önemine ve bulgularına uyumlu olacak şekilde birtakım önerilerde bulunulur (Akçay, 2021; Deniz ve Karagöl, 2018; Düztepe, 2004; Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010; Yıldız vd., 2015).

Öneriler, *sonuç ve öneriler* başlığı altında da verilebilmektedir. Böyle durumda, her alt bulgudan sonuç çıkarıldıktan sonra araştırmanın genel sonucu çıkartılır ve ardından öneriler sunulur (Karagöl, 2018). Öneriler yazılırken akademik metin yazma ilkeleri dikkate alınmalıdır. Önerilerin taşınması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Öneriler, ulaşılan bulgu ve sonuçlardan hareketle yazılmalıdır. Bazen araştırmacılar, araştırmada ele alınmayan hususlar hakkında da önerilerde bulunabildikleri görülmektedir. Bu durum, araştırmanın inandırıcılığını ve güvenilirliğini düşürmektedir. Bundan dolayı öneriler, araştırmada ulaşılan bulgu ve sonuçlardan hareketle yazılmalıdır (Akçay, 2021; Çivilibal, 2013; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Karagöl, 2018; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010).

Öneriler, çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olmalıdır. Çalışmanın sonucundan hareketle yapılacak olan öneriler, araştırma sonucuyla doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi olan kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olmalıdır (Akçay, 2021; Deniz ve Karagöl, 2017b; Düztepe, 2004; Karagöl, 2018; Polat, 2005).

Öneriler, çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olmalıdır. Bilimsel bilgi birikerek ilerler. Bilimsel metinler de benzer şekilde birbirini takip ederek ilerler. Her biten araştırma, aslında kendisinden sonra gelecek araştırmanın başlangıcı sayılabilir. Akademik metinlerde yer alan önerilerde araştırmacılar, kendilerinden sonra yapılması muhtemel araştırmalara hem kaynaklık hem de rehberlik eder. Problemin çözümüne katkı sağlayacak olan öneriler, bir yönüyle yeni araştırmalar için fikirler sunarken bir yönüyle de araştırmadaki eksik veya güçlü yanları ortaya koyarak ileride yapılacak olan benzer araştırmaların daha sağlıklı biçimde yapılmasına katkı sağlamaktadır. Bundan dolayı öneriler, çalışma konusu ile ilgili çalışmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olmalıdır (Akçay, 2021; Aydın, 2015; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Çivilibal, 2013; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Düztepe, 2004; Karagöl, 2018; Polat, 2005; Sevim, 2021; Şahin vd., 2013; Şen, 2021; Tavşancıl vd., 2010; Yıldız vd., 2015).

Kaynakça. Bir akademik metinde yararlanılan kaynaklar, yazarlarını onurlandırmak ve yayın haklarını gözetmek için belirtilmelidir (Balci, 2020). Araştırmacının başka kaynaklardan akademik metnine aldığı bilgileri belirtmesine kaynak gösterme denir (Karasar, 2015). Akademik metinlerin içinde kaynak gösterimleri tanık gösterme işlemleridir. Tanık gösterme, araştırmacıya hem çalışmasının inandırıcılığını artırma hem de tarafsızlığı yakalama fırsatı vermektedir. Bununla birlikte araştırmacıya, metinde yer verilen fakat başkalarına ait olan bilgi ve düşüncelerin de sorumluluğunu kendi üzerine almama fırsatı vermektedir (Bahar, 2014).

Araştırmacı hangi veriyi nereden ve nasıl aldığını belirtmek zorundadır (Karasar, 2015; Sevim, 2021; Tiryaki, 2014). Bu, akademik metin yazımının kaçınılmaz gereğidir. Bunların belirtilmediği bir akademik metni hem değerlendirmek hem de yazarına verilecek krediyi belirlemek çok zordur. Bu durum, haklı ya da haksız şekilde, okuyucunun araştırmanın özgünlüğünden kuşkulanasına da yol açabilir (Karasar, 2015). Bunların yanı sıra eğer araştırmada yer alan kaynaklar verilirse hem akademik metin belgelenmiş olur hem de okuyucunun kullanılan her bir kaynağa ulaşmasına imkân sağlanmış olur (Büyüköztürk vd., 2020; Tiryaki, 2014).

Kaynakça, araştırmacının araştırma sürecinde esinlendiği, yararlandığı ve tartışmada kullandığı eserlerin belli bir sistemle belirtildiği kısımdır. Kaynakça, farklı kaynaklarda *referans*, *bibliyografya*, *bibliyografi*, *kaynaklar* veya *kaynakça* gibi farklı başlıklar altında da ele alınabilmektedir (Akçay, 2021; Sevim, 2021). Akademik metinlerin sonuç, tartışma ve öneriler tamamlandıktan sonra kaynakça, akademik metin yazma ilkelerine uygun olacak şekilde bir sonraki sayfada başlatılmalıdır (Aydın, 2015; Sevim, 2021). Akademik metin yazma ilkeleri, çalışma içinde yararlanılan kaynakların metin içinde ve kaynakçada gösterilmesine, alıntılarının ve atıflarının düzenlenmesine, kaynak türlerine göre künye bilgilerinin yazılmasına kadar birçok konuda araştırmacıya uyması gereken bilgileri sunar (Bahar, 2014).

Disiplinlere göre farklılık gösterebilen kaynak gösterimi, ülkelere göre de çeşitli farklılıklar taşıyabilmektedir. Bilimsel yazımdaki bu farklılıklar, ülkelerdeki yetkili organlarca veya yayın araçlarınca çoğunlukla sistemli ve bütünlük

sağlayacak şekilde belirlenir (Akçay, 2021). Disiplinlere ve ülkelere göre farklılık gösteren kaynak gösterme yöntemleri; ACS (American Chemical Society), AMA (American Medical Association), APA Standarts (American Psychological Association), Chicago Manuel Style, GB7714 (Standardization Administration of China), CSE-CBS (Council of Science Editors/Council of Biology Editors), GOST (Gosstandarts- The Federal Agency of the Russian Federation on Technical Regulating and Metrology), IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers), ISO (International Organization for Standardization), MLA (Modern Language), SIST02 (Standards for Information of Science and Technology by Japan Science and Technology Agency), Harvard, Vancouver ve Turbian şeklinde sıralanabilir (Bahar, 2014). Bu kaynak gösterme yöntemlerinden genellikle benimsenen iki tür kaynak gösterme yöntemi vardır. İlki metin içerisinde kaynak gösterme yöntemi olan APA (American Psychological Association), ikincisi de dipnotta (Chicago Manual of Style) kaynak gösterimidir (Balci, 2020; Çelik, 2021). Kaynak gösterme yöntemleri bazen çeşitli farklılıklar gösterse de genellikle yazar, yayımlanma tarihi, başlık, yayımlanma yeri bilgilerini içermektedir (Büyüköztürk vd., 2020).

Kaynak gösterme yöntemlerinden hangisinin kullanılacağına kimi zaman bir alanın temel kaynakları, yayın aracı vasıtasıyla yol gösterse de asıl bağlayıcı olan yayın aracının ilan ettiği yazım kurallarıdır (Bahar, 2014). Bundan dolayı akademik yazımın yöneldiği alanın temel kaynakları veya bu alandaki yayın araçları takip edilmeli ve belirtilen kurallara uyulmalıdır (Akçay, 2021; Çakmakkaya, 2013; Çivilibal, 2013; Sevim, 2021). Akademik metinlerde hangi kaynak gösterme yöntemi kullanılırsa kullanılsın, kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde uygulanmalıdır. Başka bir deyişle metin içi atıflar ile kaynakçada belirtilen kaynaklar, sistemli ve kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde verilmelidir (Bahar, 2014; Balci, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Çivilibal, 2013).

Kaynakçada bulunan tüm bilgilerden sorumlu olan yazarlar, kaynakları gösterirken hassas ve sağduyulu davranmalılar. Çalışmalarında kullandıkları kaynakları doğru ve eksiksiz bir şekilde vermelidirler. Sırf kaynakça zengin gözüksün diye ulaşmadıkları ya da konuyla doğrudan ilgisi olmayan kaynaklara

yer vermemeliler. Ayrıca metin içinde kullanılan kaynaklar kaynakçada verilmeli, bunun tam tersi olan kaynakçada yer alan kaynakların tamamı da metin içinde kullanılmalıdır (Akçay, 2021; Büyüköztürk vd., 2020; Sevim, 2021).

Akademik Yazmada Etik. Etik, insanın toplumsal ölçekte gerçekleştirdiği ve başkalarını etkileyen sonuçları olan eylemleri ve bunları biçimlendiren düşünme süreçleri ile ilgilidir. Etiğin somut olarak ortaya çıkışı üç biçimde olmaktadır:

1- Felsefenin bir ana dalı olarak etik, davranışlar bağlamında iyinin ne olduğu konusunu ele almakta, insanın ideal davranışlarını formüle etmeyi amaçlamaktadır.

2- Toplum yaşamında etiğin karşılığı, insanların birbirleriyle ilişkilerinde neleri yapmaları ve nelerden kaçınmaları gerektiğiyle ilgili bir kurallar kümesi, kısaca genel ahlakıdır.

3- Belli bir alanda etkinlik gösteren kişilerin uymaları gereken kuralların belirlendiği ve o alana özgü uygulamalardaki istenen davranışların irdelendiği meslek etikleri, ilk ikiye göre daha yenidir ve bir bakıma onların bir sentezidir. Kısacası etik, uyulması gereken kuralları gösterir (Büyüköztürk vd., 2020).

Bilimsel araştırmalar; bilimsel bilgi elde etmek, bu verileri toplum ve doğa yararına kullanmak amacıyla yapılır. Bu amaçla bilimsel araştırmalar yapan bilim insanları toplumsal ve etik sorumluluklarının bilincinde hareket ederler. Araştırma sonuçlarının bilim dünyasının eleştirisine açılması ve paylaşılması bilimsel olduğu kadar etik bir zorunluluktur (Büyüköztürk vd., 2020). Bilim insanlarının araştırma konusunun düşünülmesi, hipotezin belirlenmesi, projenin planlanması ve yazılması, verilerin toplanması ve analizi, verilerin yorumlanması, sunulması, yayımlanması ve yayın sonrasına kadar olan süreçlerin hepsinde uyması gereken kurallar ve etik ilkeler vardır (Kansu, 2009). Kısacası bilimsel araştırmanın hazırlanmasından paylaşımına kadar olan süreçte, izlenmesi gereken bazı kurallar ve ihlal edilmemesi gereken bazı etik ilkeler vardır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'ne (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2018) göre;

(1) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemler şunlardır:

a) İntihal: Başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermek,

b) Sahtecilik: Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak,

c) Çarpıtma: Araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek,

ç) Tekrar yayım: Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,

d) Dilimleme: Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,

e) Haksız yazarlık: Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek,

(2) Diğer etik ihlal türleri şunlardır:

a) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek,

b) Henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmaları, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanmak,

c) İnsan ve hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalarda etik kurallara uymamak, yayınlarda hasta haklarına saygı göstermemek,

ç) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak,

d) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak,

e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak,

f) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak etik ihlal isnadında bulunmak,

g) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak,

h) Araştırma ve deneylerde, hayvan sağlığına ve ekolojik dengeye zarar vermek,

ı) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.

i) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.

j) Araştırmacılar ve yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlüğüne uymamak,

k) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak,

l) Akademik atama ve yükseltmelerde bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak, (böl. 2)

Araştırmacılar kariyer yapmak, bilgiyi yayınlamak, geliştirmek, prestij elde etmek, aile ve arkadaşlarını etkilemek, bir işi almak ve benzeri etkinliklerde baskılarla karşılaşıp etik dışı davranışlarda bulunabilir. Etik standartlar geniş ilkeler şeklinde olduğu için istenirse etik dışı eylemde bulunabilir ve küçük bir olasılık olsa bile yakalanmayabilir. Fakat yakalandığında ise kişi, kamuoyunun aşağılması, olası yasal yaptırım veya şaibeli bir kariyerle karşılaşabilir (Balcı, 2020).

İlgili Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde, alanyazında akademik yazma ile ilgili yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

Güneş ve Çevik (2016), nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizini kullanarak üç eğitim fakültesi dergisinde yayımlanan 447 bilimsel makalenin başlığını biçimsel ve içerik bakımından incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda; başlıkların çoğunluğunun sekiz kelimeden fazla olduğu, önemli bir bölümünde kelime tekrarı ve gereksiz kelime kullanıldığı, bazılarında noktalama işaretlerine ve kısaltmalara yer verildiği, dil bilgisi kurallarına uyulmadığı tespit edilmiştir. Tespit edilen bu hataların, başlıkları olumsuz etkilediğini ve başlıkların dikkat çekiciliğini düşürdüğünü belirlenmiştir.

Aktaş ve Uzun Yurt (2015), betimsel araştırma türlerinden genel tarama modeli ile Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında 2004-2013 yılları arasında yayımlanan 724 adet araştırma makalesinin özet içeriklerini çeşitli ölçütler açısından incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre Türkçe eğitimi alanındaki makale özetlerinin büyük bir kısmının amaç ve sonuç dışında bilgi içermediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca makalelerin özetlerinde metodoloji ile ilgili bilgilerin eksik olduğu, bulgu, sonuç ve önerilere çoğunlukla yer verilmediği tespit edilmiştir. Buna karşılık özetlerdeki toplam sözcük sayısı ile anahtar kelime sayısının bilim dünyasında kabul görmüş genel ölçütlere uygun olduğu belirlenmiştir.

Tatar ve Tatar (2008), nitel araştırmalarda kullanılan doküman incelemesi ile fen bilimleri ve matematik eğitimi alanındaki 680 makalenin anahtar kelimelerini ele almıştır. Yapılan çalışma sonucunda, incelenen yayınlarda sekiz kelimeye varan, neredeyse cümle biçiminde anahtar kelime kullanımlarının olduğu tespit edilmiştir.

Kardoğan (2020), nitel araştırma yönteminin doküman incelemesi/taraması modeli ile 2005-2019 yılları arasında yabancılara Türkçe öğretimi alanında yayımlanan makaleleri, akademik metin yazma ilkelerine uygunluğu açısından incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda, Türkçe eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkeleri açısından

birtakım hatalar taşıdığını belirlemiştir. Bu hatalar şöyle özetlenebilir: bazı makalelerde; başlığın belirlenen kelime sayısının sınırını aştığı, yazar/yazarlarla ilgili iletişim ve kurum bilgilerinin eksik olduğu, özetle genellikle amaç ve sonuçlar dışında diğer bilgilere pek yer verilmediği, anahtar kelimelerin belirlenen kelime sayısı ölçütünün aşıldığı, giriş bölümünde ‘problem durumu, amaç, çalışmanın önemi, özgünlüğü’ ile ilgili bilgilerin sınırlı verildiği, yöntem bölümünde yöntemin belirtilmediği sadece çalışmanın desenini vermekle yetinildiği, veri toplama araçlarının geçerliği ve güvenirliği ile veri analiz süreci hakkında yeterli bilginin verilmediği, bulgular bölümünde bulguların problem soruları çerçevesinde düzenlenmediği, yöntemle ilişki kurulmadığı, sonuç bölümünde sınırlı sayıda da olsa sonuçların bulgularla ilişkisinin kurulamadığı, tartışma bölümünde ‘ulaşılacak sonuçlar literatürde desteklenmiyorsa nedenlerini açıklama’ boyutunda makalelerin yetersiz olduğu belirlenmiştir. Önerilerdeki verilerin genel anlamda uygun nitelik taşıdığı, kaynakça ve metin içi atıfların da uygun niteliğe sahip olduğu tespit edilmiştir.

Deniz ve Karagöl (2017b), nitel araştırmalarda kullanılan doküman analizi ile 15 derginin makale hakem değerlendirme formlarını akademik yazma açısından incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda, hakem değerlendirme formlarında makale inceleme ölçütleri açısından farklılıklar olduğunu, araştırmada ulaşılan kategorilerin hakem değerlendirme formlarında yer alma aralığının %7’den %100’e kadar geniş bir çizgide seyrettiği, formlarının akademik yazma açısından yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Deniz ve Karagöl (2018), nitel araştırmalarda kullanılan doküman analizi ile 15 derginin dergi yazar rehberlerinin akademik yazma açısından yazarları ve dolayısıyla makaleleri yönlendirdiği alanları incelemiştir. Araştırmanın sonucunda; dergi yazar rehberlerinin başlık, özet, geniş özet, anahtar kelime, giriş, yöntem, bulgu, sonuç, tartışma ve önerilerin yazımı hususunda araştırmacıları yeterince yönlendirmediği tespit edilmiştir.

Karagöl (2020), nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan doküman analizi ile sosyal bilimler ve eğitim bilimleri alanlarına yönelik ulusal ve uluslararası statüdeki toplantılarda sunulmuş 150 bildiri özetini, akademik yazma açısından ‘başlık’, ‘özet metni’ ve ‘anahtar kelime’ olmak üzere üç tema altında incelemiştir.

Yapılan inceleme sonucunda bildiri özeti yazımında; araştırma raporunun bütün bölümlerinin dengeli biçimde özetle yansıtılmadığı, başlık yazımında birtakım hatalar yapıldığı, anahtar kelimelerin belirlenmesi ve bu kelimelerin özet metni ile başlıkta kullanımında eksikliklerin olduğu tespit edilmiştir.

Deniz ve Karagöl (2016), nitel araştırmalarda kullanılan tarama modeliyle eğitim bilimleri alanında yazılmış 240 lisansüstü tezin başlığını kelime sayısı ve söz dizimi bakımından incelemiştir. Araştırmada, tezlerin başlıklarının üç kelimedenden yirmi yedi kelimeye kadar değiştiği, dolayısıyla başlık yazımında bir standart olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca başlıklarda, sözdiziminin önemli unsurları olan tamlama ve bağdaşıklık unsurları açısından da sıkıntılar olduğu tespit edilmiştir.

Sevim ve Özdemir Erem (2012), betimsel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli ile Türkçe eğitimi ana bilim dallarında yazılan 128 yüksek lisans tezin başlıklarına ve özetlerine yönelik bir inceleme yapmıştır. Yapılan inceleme sonucunda, yüksek lisans tez başlıklarının %85'inin en fazla 15 sözcükten oluşması, araştırmanın konusunu ve amacını etkili bir şekilde yansıtması açısından başarılı olduğu belirlenmiştir. Tezlerinin özetlerinin kullanılan sözcük sayısına bakıldığında ideal ölçütlere yaklaşıldığı, tezlerin amacını ifade etmede yeterli olduğu tespit edilmiştir. Fakat araştırmanın yöntem/araştırma modeli kısmının incelenen yüksek lisans tez özetlerindeki büyük eksiklerden biri olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacılar, tez özetlerini yazarken yaptıkları araştırmanın modelini ve elde ettikleri verilerin nasıl analiz edildiğini ifade etmede başarısız oldukları tespit edilmiştir.

Coşkun ve Kan (2013), eğitimle ilgili ana bilim dallarına ait 1821'i yüksek lisans, 341'i doktora tezi olmak üzere toplam 2162 tezin %10'unun özetlerini yazma tekniği açısından incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre incelenen tezlerinde 'amaç' ve 'bulgular-sonuç' biriminde göreceli bir başarının söz konusu olduğu tespit edilirken 'yöntem' biriminde başarının düşük olduğu ve bu birimle ilgili birçok sorun olduğu belirlenmiştir. Tez özetlerinde, metin birimlerinin çoğu zaman eksik verilmesinin yanında işlevsel olmayan (gereksiz) birimlere de sıkça yer verildiği tespit edilmiştir.

Turan vd. (2018), nitel araştırma türlerinden betimsel tarama modeli ile Türkçe eğitimi alanında hazırlanan 223 doktora tezinin özetlerini çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Araştırma sonucuna göre özetlerde araştırmanın amacı, sonucu ve örneklem bilgisine yeterli düzeyde yer verildiği; araştırmanın önemi, veri toplama ve veri analiz teknikleri, bulgular ve öneri bilgilerinin ise yeterli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca doktora tez başlıkları ile anahtar kelimelerin sözcük sayısının ideal sayıda olduğu belirlenmiştir.

Karadağ (2009), nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan durum çalışması modeli ile Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılan 324 doktora tezinin eğitim bilimleri uzmanlık alanlarına göre tematik dağılımları ile metodolojik nitelik düzeylerini ve hata tiplerini incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda; tezlerin metodolojik nitelik ve hatadan arınıklık açısından yeterli düzeyde olmadığı, doktora tezlerinde ciddi sorunların bulunduğu, tez çalışması yapacak kişilerin ve yaptıran kişilerin-kuruluşların teori, yöntembilim ve istatistik boyutlarında bazı önemli noktalara dikkat etmeleri gerektiği belirlenmiştir.

Toprak (2017), nicel araştırma yöntemlerinde kullanılan tarama modeli ile 600 adet yüksek lisans ve doktora tezini özgünlük ve intihal parametreleri çerçevesinde incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda; tezlerin benzerlik oranı %29, yüksek derecede intihal içeren tezlerin oranı ise %34 olduğu belirlenmiştir.

Tavşancıl vd. (2010), nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan doküman incelemesi ile Türkiye’de devlet üniversiteleri bünyesinde yer alan bazı eğitim bilimleri enstitülerinde tamamlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin dört ana bölümünü (giriş, yöntem, bulgular ve yorumlar, sonuç ve öneriler), bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerine uygunluk açısından incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda, yüksek lisans ve doktora tezlerinin ciddi hata ve eksiklikler taşıdıkları belirlenmiştir. Bu hata ve eksiklerin çoğu da verilerin toplanması ve çözümlenmesi ile ilgili olduğu tespit edilmiştir.

Şahin vd. (2013), tarama modeline dayalı durum çalışması deseni ile sınıf öğretmenliği bilim dalında yazılmış 80 lisansüstü tezini çeşitli ölçütlere göre incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda bazı tezlerin; başlığının konuyu temsil etme ve kapsama bakımından isabetsiz olduğu, problem cümlelerinde ve

araştırmanın önemini ifade etme noktasında birtakım eksiklik ve sorunlar olduğu, amacını açık ve net bir şekilde ortaya koymada yetersiz olduğu, alt problemlerle amaçların uygunluğu noktasında sıkıntıların olduğu, örneklem ya da çalışma grubunun nasıl oluşturulduğuna ilişkin bilginin yer almadığı ya da yeteri kadar açıklayıcı olmadığı, veri toplama araçlarının güvenilirlik ve geçerliği ile ilgili bilgilerin yeterince ve açık bir şekilde izah edilmediği, tüm bulgulara yönelik tam bir kapsayıcılıkla sonuç ve önerilerin oluşturulmadığı, 'bulgular' ve 'sonuç' bölümlerinin birbirine karıştırıldığı ve 'öneriler'in ise sonuca yönelik değil de genel geçer ifadeler şeklinde yer aldığı tespit edilmiştir.

Karagöl (2018), nitel araştırmaların veri toplama yöntemlerinden olan doküman incelemesi ile Türkiye'de eğitim bilimleri alanında yazılmış 120 lisansüstü tezi akademik yazma açısından incelemiştir. Araştırma sonucunda, eğitim bilimleri alanında yazılmış lisansüstü tezlerin akademik yazma açısından birtakım hatalar taşıdığını belirlenmiştir. Bu hatalar şöyle özetlenebilir: başlıkların uzun olması, özetlerde araştırmanın problem durumu, örneklem seçme yöntemi, tartışma, genel sonuç ve önerileri karşılayan cümlelerin olmaması; özetlerin anahtar kelimeleri içermemesi, her biri çok sayıda kelimeden oluşan anahtar kelimelere yer verilmesi; problem durumu bölümünde konunun tanıtılmaması, gereksiz sınırlılıklara yer verilmesi; tanım bölümünde tanım olmayan ancak özellik bildiren cümlelere yer verilmesi; kavramsal çerçevelerde kavramla ilgili yeni tanım yapılmaması veya kavramla ilgili literatürdeki tanımlardan birinin kabul edilmemesi; yöntem bölümlerinin çok sayıda alt başlıktan oluşması; bulgular bölümünde evren-örneklem bilgilerine yer verilmesi; tartışma bölümlerinde literatürle kıyaslama yapılmaması; sonuç bölümlerinde araştırmanın genel sonucunun belirtilmemesi; önerilere yer verilmemesi. Tartışma paragraflarında bulguların literatürle benzeyen yönlerinin vurgulanmasının daha çok yapıldığı belirlenmiştir.

Kan (2014), Türkçe eğitimi alanındaki uygulamalı/betimsel 339 yüksek lisans tezinin % 10'unun giriş; yöntem; bulgular, tartışma, sonuç bölümlerine ilişkin sözbilimsel hareket ve adımların dilsel görünümünü, sıklıklarını ve sıralamalarını belirlemeye çalışmıştır. Nicel araştırma yönteminin betimsel tarama modeline göre yapılan araştırmanın sonucunda; giriş bölümüne ilişkin,

alan belirtme ve yer tutma; yöntem bölümüne ilişkin, araştırma modeli hakkında bilgi verme, evren ve örnekleme/çalışma grubunu betimleme, veri toplama işlemlerini betimleme ve veri çözümlemeyi betimleme; bulgular, tartışma, sonuç bölümüne ilişkin de, çalışmaya ilişkin genel bilgiler verme, bulguları belirtme, bulguları yorumlama ve önerinin alışlagelmiş hareketler olarak yer aldığı tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra giriş; yöntem; bulgular, tartışma, sonuç bölümlerinde çizgisel sunumun tercih edilmediği ve baskın bir sıralamanın olmadığı belirlenmiştir.

Deniz ve Karagöl (2017a), nitel araştırmalarda kullanılan doküman analizi ile 15 üniversitenin eğitim bilimleri enstitüsü tez yazım kılavuzlarını akademik yazma açısından incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda; eğitim bilimleri enstitüleri alanında yayımlanan tez yazım kılavuzlarında tezin bölümlerine yönelik verilen bilgilerde farklılıklar olduğu; araştırmada ulaşılan kategorilerin tez yazım kılavuzlarında yer alma aralığının %7'den %100'e kadar geniş bir çizgide seyrettiği; tezlerdeki giriş, yöntem, gelişme ve sonuç bölümlerine yönelik yapılar ile tezlerin dil ve anlatım özelliklerinin nasıl olacağı konusunda kılavuzların yeterli olmadığı belirlenmiştir.

Tok ve Gönülal (2016), nitel araştırmalarda kullanılan durum çalışması deseni ile 28 öğretim elemanın akademik yazma sürecinde karşılaştıkları zorlukları ve akademik yazmaya ilişkin ihtiyaçlarını incelemiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretim elemanlarının 'akademik dil kullanımı', 'makale yazma', 'giriş kısmının yazılması', 'anlam bütünlüğünün oluşturulması', 'veri toplama aşaması', 'yayın kuruluşlarının maddiyata verdiği önem' ve 'mesleki yoğunluk' temalarında zorluklar yaşadıkları; 'bilimsel araştırma yöntemleri dersinin niteliği', 'akademik yazmanın bir ders olarak verilmesi', 'yabancı dil eğitimi', 'akademik yazmaya gereken önemin verilmesi' temalarında ihtiyaçlarının yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

Kan ve Gedik (2016), nitel araştırma metotlarından fenomenoloji deseni ile Türkçe eğitimi alanında yüksek lisans tezini tamamlayan 9 katılımcının akademik yazma ve tez oluşturma sürecine ilişkin görüşlerini incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda, katılımcıların; tezin temel bölümlerini yazmada çeşitli zorluklar yaşadığı, yabancı dilde yazılmış çalışmalardan yeterince yararlanamadığı tespit

edilmiştir. Katılımcılar, aldıkları yüksek lisans eğitiminden sonra akademik yazma ve tez oluşturma sürecine dair kendini daha yeterli bulduğunu belirtmekle birlikte, akademik yazma dersinin programda yer alması gerektiği yönünde görüş bildirmiştir.

Yücelşen ve Çetinkaya Edizer (2020), nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan betimsel analiz yöntemi ile Türkçe öğretmeni adaylarının akademik yazma ile ilgili görüş ve deneyimleri hakkında fikir sahibi olmak amacıyla bir çalışma yapmıştır. Yapılan çalışma sonucunda; öğrencilerin akademik yazıları not motivasyonuna bağlı olarak takip ettikleri, bilimsel söylemin genel özelliklerinin farkında oldukları fakat bu özellikleri kendi yazılarına uyarlamada zorlandıkları, akademik yazıları zor ve anlaşılmaz buldukları tespit edilmiştir.

Aydın (2015), karma araştırma yöntemi ile Türk dili ve edebiyatı öğretmen adaylarının akademik yazma becerilerinin geliştirilmesinde kullanılacak yansıtıcı öğretim uygulamalarının akademik makale yazma başarılarına ve buna yönelik tutumlarına olan etkisini incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda, yansıtıcı öğretim uygulamalarının akademik makale yazmanın her bir boyutu için etkili olduğu ve ciddi bir başarı getirdiği tespit edilmiştir.

Bayat (2014), betimsel nitelikli ilişkisel tarama modeli ile 196 öğretmen adayının eleştirel düşünme düzeyleri ile akademik yazma başarıları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Yapılan inceleme sonucunda, öğretmen adaylarının eleştirel düşünme düzeyleri ile akademik yazma başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Tok (2012), nitel araştırmalarda kullanılan eylem araştırması deseni ile Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı bir çalışma yapmıştır. Yapılan çalışmada, süreç temelli yazma yaklaşımı kullanılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda, öğrencilerin yazılı anlatımlarının niteliğinin arttığı, yazılı anlatıma yönelik tutumlarının önemli ölçüde olumlu yönde etkilendiği tespit edilmiştir.

Karagöz ve Şeref (2020), nicel araştırmalarda kullanılan betimsel model ile Thomson Reuters Web Of Science (WoS) veri tabanında dizinlenen yazma becerisiyle ilgili 5.779 akademik makaleyi incelemek ve mevcut eğilimler hakkında belirlemeler yapmak için çalışma yapmıştır. Yapılan çalışma

sonucunda, anahtar kelime ađ analizine göre yazma alanyazınında son yıllarda akademik yazma konu alanının önem kazandığı belirlenmiştir. Buna karşılık Türkçe eğitimi akademik alanına bakıldığında akademik yazma çalışmalarının sınırlı sayıda olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda verilen bilgilerden de anlaşılacağı üzere alanyazında, akademik yazma ile ilgili yeterli araştırma bulunmamaktadır. Tezlerin, akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yönelik nispeten daha fazla çalışma olmasına rağmen, makalelere yönelik çalışmalar oldukça azdır. Bunun yanı sıra yapılan detaylı literatür taraması sonucunda, bu çalışmanın konusu olan yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yönelik herhangi bir çalışma bulunamamıştır.

Bölüm 3

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma materyali, veri toplama ve değerlendirme aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması, veri analizi ve güvenirlik-geçerlik çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma türlerinden biri olan ‘temel nitel araştırma’ deseni kullanılmıştır. Nitel yöntemler, gelişen ve değişen dünyamızı, oluşan yeni anlayışları ve beraberinde gelen sorun ve mücadeleleri detaylı bir şekilde anlamamıza olanak sağlayacak yeni pencereler açmaktadır (Seggie ve Bayyurt, 2015). Derin ve ayrıntılı konularda çalışmaya imkân veren nitel yöntemler, analizlerde önceden belirlenmiş kategorilerin bir sınırlandırması olmaksızın gerçekleştirilen araştırmanın derinliğini, açıklığını ve detaycılığını desteklemektedir (Patton, 2014). Yıldırım ve Şimşek (2018), nitel araştırmaları gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmalar olarak tanımlamaktadır. ‘Temel nitel araştırma’ da nitel araştırmaların birçok çeşidinden birisidir. Fenomenolojik, gömülü (örtük) teori, öyküsel analiz, eleştirel ya da etnografik vb. nitel çalışma türlerinden birisinin kapsamına girmeyen ama yorumlayıcı bir yaklaşımla yapılan nitel çalışmalar bu kapsamda ele alınır. Temel nitel araştırmalarda da veriler görüşmeler, gözlemler ya da doküman analizi yoluyla toplanır (Merriam, 2013). Bu çalışmada, yazma eğitimi alanında yayımlanan makaleler, akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları yönünden ele alınmış, konu farklı boyutlarıyla incelenmiş, elde edilen veriler yorumlanarak sunulmuştur.

Çalışma Materyali

Bu çalışmanın materyalini, yazma eğitimi alanında yayımlanan 200 makale çalışması (EK-A) oluşturmaktadır. Bunlar, çalışma sürecinde yapılan literatür taramasında ulaşılan makale çalışmaları içinden seçilmiştir. Çalışmada

ulaşılan ve incelenen makale sayılarına; bunların nasıl seçildiği ile ilgili detaylı bilgiler ‘verilerin toplanması’ başlığı altında yer almaktadır. Çalışmada incelenen makale sayılarına ve yüzdeliklerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Anahtar kelimeler	Makale sayısı (N)	Makale yüzdesi (%)
Türkçe yazma eğitimi	159	79,5
Türkçe yazma ğretimi	6	3
Türkçe yazılı anlatım	35	17,5
Toplam	200	100

Veri Toplama ve Değerlendirme Aracının Geliştirilmesi

Araştırma verilerinin toplanmasında alan uzmanı tez danışmanı rehberliğinde, araştırmacı tarafından geliştirilen ‘*Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu*’ (EK-B) kullanılmıştır.

Yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu incelemek için form geliştirme çalışmalarına başlamadan önce bilimsel araştırmalarda ve özellikle makalelerde hangi temel bölümlerin yer alması ve akademik bir çalışmanın nasıl yapılması gerektiğine ilişkin literatür ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Literatür incelemesi esnasında akademik yazma ve bilimsel rapor yazma ve değerlendirme ltleri ile ilgili birçok çalışmadan yararlanılmıştır (Akçay, 2021; Akın, 2009; Akın, 2021; Aktaş ve Gündüz, 2005; Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Altunkaya, 2021; APA, 2015; Arıkan, 2011; Aydın, 2015; Ayşan, 2016; Bağcı, 2014; Bahar, 2014; Balcı, 2020; Başkan, 2021; Blackwell ve Martin, 2014 Akt., Tiryaki, 2014; Büyüköztürk vd., 2020; Can, 2021; Creswell, 2013 Akt., Altunkaya, 2021; akmakkaya, 2013; epni, 2012; Çivilibal, 2013; Day, 2005; Deniz ve Karagöl, 2016; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Deniz ve Karagöl, 2018; Deniz, 2000; Dinçer, 2018; Dura, 2005; Düztepe, 2004; Ergişi ve Kozener Yenigül, 2020; Genç, 2015; Gün, 2021; Güneş ve evik, 2016; Kan ve Uzun, 2014; Kan, 2017b; Karagöl, 2018; Karagöl, 2020; Karasar, 2012; Karasar, 2015; Kardaş, 2021; Kardaş vd., 2021b; Kardoğan, 2020; Kozak, 2018; Kökdemir vd., 2004; Kurudayıoğlu, 2000; Ocak, 2010; Polat, 2005; Sevim ve Işcan, 2012; Sevim ve zdemir Erdem, 2012; Sevim, 2021;

Seyidoğlu, 2018; Şahin vd., 2013; Şen, 2021; Tansel, 1978; Tatar ve Tatar, 2008; Tavşancıl vd., 2010; Tiryaki, 2014; Tok, 2013; Tompkins, 2009; Toprak, 2017; Tosun vd., 2008; TÜBA, 2011; Üstdal vd., 2004; Yıldız vd., 2015). Bu çalışmaların yanı sıra birçok derginin yazım ilkeleri, enstitünün tez ve seminer yazım kılavuzları ve çeşitli alıntı sistemleri de aynı amaçla incelenmiştir.

Literatür çalışmalarından sonra makalelerin akademik metin yazma ilkelerinin uygunluğuna yönelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Araştırmacı bu maddelerden taslak bir form oluşturmuştur. Söz konusu taslak form, alan uzmanlarının görüş ve önerilerine sunulmuştur. Uzman görüşlerinden alınan dönütler doğrultusunda araştırmacı ile alan uzmanı tez danışmanı bir araya gelerek bazı maddeleri çıkarmış, bir kısım maddelerin yerlerinde ve sırasında değişiklikler yapmış ve bazı yeni maddeler de ekleyerek düzenlemişlerdir. Düzenlenen formla pilot uygulama yapmak amacıyla çalışma materyalinin %15'ine denk gelen 30 makale incelenmiştir. Pilot uygulamadan sonra forma son hali verilmiştir. Bütün bu işlemlerin sonunda *Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu*'nda, araştırmanın amacına hizmet edeceği düşünülen 12 kategori ve bu kategorilerin altında 95 ilke yer almıştır. Çalışmada ele alınan makaleler, *ilgili bölüme yer verilmesi* ve *akademik metin yazma ilkelerine uygunluk düzeyi* olmak üzere iki yönden ele alınmıştır. *Akademik metin yazma ilkelerine uygunluk düzeyi* ise üç boyut (*uygun, kısmen uygun, uygun değil*) altında incelenmiştir.

Ayrıca veri toplama sürecinde araştırmacıda tereddüde yol açan yeni veya sıra dışı durumlar, araştırmacı ve alan uzmanı tarafından görüşülerek çözüme kavuşturulmuş, sonrasında veri toplama işlemine devam edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada veriler, nitel araştırma yöntemlerinden *doküman incelemesine* göre toplanmıştır. Nitel veri; iyi yapılandırılmış, zengin tanımlamalara ve sürece ilişkin ayrıntılı açıklamalara dayanır (Miles ve Huberman, 2015). Doküman incelemesi ise araştırılması hedeflenen olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizine dayanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Doküman incelemesi, nitel araştırmalardaki diğer analitik yöntemler gibi

anlamı ortaya çıkarmak, anlayış kazanmak ve ampirik bilgiyi geliştirmek için verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirir (Bowen, 2009). Doküman incelemesi, belgesel gözlem ya da belgesel tarama olarak da isimlendirilmektedir (Çepni, 2012). Belgesel tarama, belli bir amaca yönelik olarak kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme işlemlerini kapsar (Karasar, 2012). Bu analiz türünde araştırmacı öncelikle amacına yönelik kaynakları bulur, dikkatlice okur, gerekli bilgileri not alır ve notlardan yola çıkarak birtakım değerlendirme işlemleri yapar. Bu süreçte dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, araştırmacının kaynaklardaki bilgileri, kaynaktan anlatılmak istenilen gibi anlaması ve o şekilde kullanmasıdır. Bu yöntemde daha çok yapılanlardan yola çıkılarak genel eğilimlerin, farklı fikirlerin varlıkları biraz daha netleşmiş olur (Çepni, 2012).

Bu çalışmada, eğitim alanında yapılan 'yazma' konulu makale çalışmalarına ulaşmak için 'Google' arama motorunda yer alan 'Google Akademik (Google Scholar)' veri tabanı kullanılmıştır. Tarama yapılırken *Türkçe yazma eğitimi*, *Türkçe yazma öğretimi*, *Türkçe yazılı anlatım* kelimeleri anahtar kelimeler olarak kullanılmıştır.

'Google Akademik' veri tabanının sunduğu 'alakaya göre sırala' seçeneği üzerinden, her anahtar kelime için ayrı ayrı tarama yapılmıştır. Tarama yapılırken yüzüncü (100) sayfaya kadar gidilmiş ve tam metnine ulaşılan makaleler, indirilerek ayrı bir klasöre kaydedilmiştir. 'Google Akademik'te tam metnine ulaşılamayan makalelere ise 'Google' arama motoru kullanılarak ulaşılmaya çalışılmıştır. Yapılan taramalar sonucunda *yazma eğitimi* ile ilgili 579 makale, *yazma öğretimi* ile ilgili 245 makale, *yazılı anlatım* ile ilgili 120 makale olmak üzere toplamda 944 makale indirilmiştir.

Söz konusu 944 makaleden doğrudan yazma eğitimi ile ilgisinin olmadığı düşünülen, daha çok *ilk okuma-yazma (okulöncesi ve ilkokulu ilgilendiren ilk okuma-yazma, yazma hızı, yazma stili, yazı stili vs.)* alanıyla ilgili olduğu görülen 223 makale kapsam dışı bırakılmıştır. Bunun sonucunda *yazma eğitimi*, *yazma öğretimi* ve *yazılı anlatım* ile ilgili makale sayısı 721 olarak belirlenmiştir. Bu makalelerin incelenmesi ise zaman, maliyet ve enerji açısından güç olacağından 159'u (%79,5) *yazma eğitimi*, 6'sı (%3) *yazma öğretimi*, 35'i (%17,5) ise *yazılı anlatım* ile ilgili olan 200 makale araştırmacının çalışma materyali olarak seçilmiştir.

Çalışma materyalini oluşturan bu makaleler, anahtar kelimelere dağılım oranlarına dikkat edilerek rastgele seçilmiştir. Çalışma materyalini oluşturma sürecinin tamamı, alan uzmanlarının rehberliğinde gerçekleştirilmiştir.

Tarama yapılırken ulaşılan makalelerin dilinin Türkçe olmasına ve Türkçe eğitimi alanında yapılmış olmasına dikkat edilmiştir. Çalışma için herhangi bir tarih sınırlaması konulmamıştır. Yapılan taramalar sonunda ulaşılan ve çalışmanın amacına hizmet eden en eski makalenin yayımlandığı tarih bu araştırma için başlangıç tarihi olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla makale çalışmaları için 1992 yılı başlangıç tarihini oluşturmuştur. Kaynak taramaya 1 Ocak 2023 tarihinde son verilmiştir.

Veri Analizi

Bu çalışmada veriler nitel araştırma tekniklerinden betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Betimsel analizde elde edilen veriler, önceden belirlenmiş başlıklar altında özetlenir ve yorumlanır. Amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Araştırmada çalışma materyali olarak yer alan makaleler incelenmiş ve fişlenmiştir. Böylece elde edilen veriler forma işlenmiş, ardından betimsel analiz tekniğine uygun bir çerçeve oluşturulmuştur. Daha sonra alanyazın taranmış, benzer çalışmalara bakılmış ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Ardından formda yer alan kategoriler de dikkate alınarak çalışmanın alt amaçları doğrultusunda temalar belirlenmiştir. Son aşamada ise analiz edilen veriler ilgili temalar altında, tablolar halinde sayı (N) ve yüzdeliklerle (%) sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Güvenirlik ve Geçerlik

Güvenirlik ve geçerlik, türüne bakılmaksızın herhangi bir araştırmanın verilerinin toplanması, analiz edilmesi ve yorumlanması ile bulguların sunulması aşamalarını ilgilendiren önemli kaygılardır (Merriam, 2013). Alanyazında, doküman incelemede güvenilirlik ve geçerliğin sağlanması için verilerin inandırıcılığının büyük önem taşıdığı, bunun için verilerin açık ve tutarlı bir şekilde

sunulması ve bir başka araştırmacının teyidinin alınması gerektiği önerilmektedir (Cansız Aktaş, 2014). Bu çalışmada da araştırmacının güvenilirliğini ve geçerliğini sağlamak için gerçek bilgilere ulaşılmaya, durum var olduğu şekliyle ve herhangi bir müdahale olmadan yansıtılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın güvenilirliğini sağlamak amacıyla öncelikle kodlayıcılar arası uyuma bakılmıştır. Bu amaçla yeterli sayıda makale çalışması araştırmacı ve bir başka bağımsız kodlayıcı tarafından ayrı ayrı incelenmiş ve kodlanmıştır. Ardından kodlayıcılar arası uyuma bakılmıştır. Bunun için Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen güvenilirlik formülü $[Görüş\ birliği / (Görüş\ birliği + Görüş\ ayrılığı) \times 100]$ kullanılmıştır. Bu formülle yapılan işleme göre kodlayıcılar arası uyumun %70'in üzerinde olması, yapılan kodlamanın güvenilir olduğunu gösterir. Uygulanan formül sonucunda bu çalışmanın güvenilirliğinin yüksek çıktığı $(863/1045 \times 100 = 82,58)$ görülmüştür. Daha sonra araştırmacı kalan makaleleri bu çerçevede kodlamaya devam etmiştir.

Güvenirliğin sağlanması için bu çalışmada bir başka uygulama daha yapılmıştır. Kodlama süreci tamamlandıktan sonra araştırmacı bir ay sonra bütün verileri yeniden kodlamıştır. Böylece yapılan iki kodlama arasında uyum olup olmadığına bakılmıştır. Buna göre farklı zamanlardaki iki kodlama arasında $(17426/19000 \times 100 = 91,71)$ %91,71 uyum çıktığı görülmüştür. İki farklı güvenilirlik analizinin de yüksek çıkması çalışmanın güvenilirliğini ortaya koyması açısından önemli olarak görülmektedir.

Çalışmanın geçerliğini sağlamak için ise her aşamada özellikle ihtiyaç durumunda alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Çalışma materyali belirlenirken ve veri toplama-değerlendirme aracı oluşturulurken araştırmacı ve alan uzmanı danışman sık sık birlikte çalışmıştır. İhtiyaç durumunda alan uzmanı başka araştırmacılar ve farklı alanlardan uzmanların görüşlerine başvurulmuştur.

Bölüm 4

Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın temel amacı ve alt amaçları doğrultusunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Elde edilen bulgular, araştırmanın alt amaçlarına göre düzenlenmiş ve tablolar halinde sunulmuştur.

Birinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın birinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1a

Makalelerde Başlıklara Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 1a'da, çalışmada incelenen makalelerde başlıklara yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında başlığa yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 1b

Makalelerin Başlıklarının Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen Uygun değil			
	N	%	N	%	N	%
Uygun uzunlukta (en fazla 15 sözcük) olması	198	98	1	1 ¹	1	1
Çalışmanın konusunu yansıtıyor olması	187	94	13	6	0	0
Çalışmanın amacı/problemi ile örtüşüyor olması	156	78	43	21	1	1
Araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtıyor olması	186	93	14	7	0	0
Açık ve anlaşılır olması	175	88	25	12	0	0

¹ Yüzdelikler hesaplanırken 0,5 ve üzeri çıkan küsuratlar üst sayıya tamamlanmıştır.

Tablo 1b’de, çalışmada incelenen makalelerin başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları beş ilke altında incelenmiştir.

Uygun uzunlukta (en fazla 15 sözcük) olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 198’inin (%98) başlıklarının uygun, 1’inin (%1) kısmen uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Çalışmanın konusunu yansıtıyor olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 187’sinin (%94) başlıklarının uygun, 13’ünün (%6) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Çalışmanın amacı/problemi ile örtüşüyor olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 156’sının (%78) başlıklarının uygun, 43’ünün (%21) kısmen uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtıyor olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 186’sının (%93) başlıklarının uygun, 14’ünün (%7) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Açık ve anlaşılır olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 175’inin (%88) başlıklarının uygun, 25’inin (%12) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

İkinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın ikinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2a

Makalelerde Yazar Bilgilerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 2a'da, çalışmada incelenen makalelerde *yazar bilgilerine* yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında *yazar bilgisine* yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 2b

Makalelerin Yazar Bilgilerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen Uygun uygun değil			
	N	%	N	%	N	%
Yazarın isminin verilmiş olması	200	100	0	0	0	0
Yazarın isminde kısaltma yapılmamış olması	198	99	2	1	0	0
Yazarın kurum bilgisinin verilmiş olması	193	97	3	1	4	2
Yazarın iletişim bilgisinin verilmiş olması	165	83	9	4	26	13

Tablo 2b'de, çalışmada incelenen makalelerin yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları dört ilke altında incelenmiştir.

Yazarın isminin verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında tamamının yazar bilgilerinin uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Yazarın isminde kısaltma yapılmamış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 198'inin (%99) yazar bilgilerinin uygun, 2'sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Yazarın kurum bilgisinin verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 193'ünün (%97) yazar bilgilerinin uygun, 3'ünün (%1) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Yazarın iletişim bilgisinin verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 165'inin (%83) yazar bilgilerinin uygun, 9'unun (%4) kısmen uygun yazıldığı, 26'sının (%13) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Üçüncü Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın üçüncü alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin özetlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 3a

Makalelerde Özetlere Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
198	99	2	1

Tablo 3a'da, çalışmada incelenen makalelerde özetlere yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 198'inde (%99) özete yer verildiği, 2'sinde ise (%1) özete yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 3b

Makalelerin Özetlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen Uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	198	100	0	0	0	0
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	196	99	2	1	0	0
Uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olması	193	97	3	2	2	1
Araştırmanın amacı, konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	196	99	2	1	0	0
Araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	140	71	5	2	53	27

Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	169	85	21	11	8	4
Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	112	57	48	24	38	19
Veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	107	54	16	8	75	38
Ulaşılan sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	179	90	8	4	11	6
Alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmış olması	197	99	1	1	0	0
Açık ve anlaşılır olması	158	80	35	18	5	2

Tablo 3b’de, çalışmada incelenen makalelerin özetlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin özetlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları on bir ilke altında incelenmiştir.

Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında tamamının özetlerinin uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 196’sının (%99) özetlerinin uygun, 2’sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 193’ünün (%97) özetlerinin uygun, 3’ünün (%2) kısmen uygun yazıldığı, 2’sinin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın amacı, konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 196’sının (%99) özetlerinin uygun, 2’sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında

140'ında (%71) özetlerinin uygun, 5'inin (%2) kısmen uygun yazıldığı, 53'ünün (%27) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 169'unun (%85) özetlerinin uygun, 21'inin (%11) kısmen uygun yazıldığı, 8'inin (%4) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 112'sinin (%57) özetlerinin uygun, 48'inin (%24) kısmen uygun yazıldığı, 38'inin (%19) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 107'sinin (%54) özetlerinin uygun, 16'sinin (%8) kısmen uygun yazıldığı, 75'inin (%38) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Ulaşılan sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 179'unun (%90) özetlerinin uygun, 8'inin (%4) kısmen uygun yazıldığı, 11'inin (%6) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 197'sinin (%99) özetlerinin uygun, 1'inin (%1) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Açık ve anlaşılır olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 158'inin (%80) özetlerinin uygun, 35'inin (%18) kısmen uygun yazıldığı, 5'inin (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Dördüncü Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın dördüncü alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 4a

Makalelerde Anahtar Kelimelere Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
199	99	1	1

Tablo 4a'da, çalışmada incelenen makalelerde anahtar kelimelere yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 199'unda (%99) anahtar kelimelere yer verildiği, 1'inde ise (%1) anahtar kelimelere yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 4b

Makalelerin Anahtar Kelimelerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen Uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olması	193	97	6	3	0	0
Araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşuyor olması	172	86	27	14	0	0
Başlık ile ilişkili olması	131	66	68	34	0	0
Özet ile ilişkili olması	186	93	13	7	0	0
Araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması	145	73	54	27	0	0

Tablo 4b'de, çalışmada incelenen makalelerin anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları beş ilke altında incelenmiştir.

Yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 193'ünün (%97) anahtar kelimelerinin uygun, 6'sının (%3) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşuyor olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 172'sinin (%86) anahtar kelimelerinin uygun, 27'sinin (%14) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Başlık ile ilişkili olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 131'inin (%66) anahtar kelimelerinin uygun, 68'inin (%34) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Özet ile ilişkili olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 186'sının (%93) anahtar kelimelerinin uygun, 13'ünün (%7) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 145'inin (%73) anahtar kelimelerinin uygun, 54'ünün (%27) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Beşinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın beşinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5a

Makalelerde Giriş Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 5a'da, çalışmada incelenen makalelerde giriş bölümlerine yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında giriş bölümüne yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 5b

Makalelerin Giriş Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	199	99	0	0	1	1
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	200	100	0	0	0	0

İlgili literatüre yer verilmiş olması	170	85	26	13	4	2
Çalışma konusunun verilmiş olması	160	80	40	20	0	0
Konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmiş olması	133	67	29	14	38	19
Araştırmanın problem durumunun ortaya konulmuş olması	168	84	29	15	3	1
Araştırma hipotezinin ortaya konulmuş olması	163	82	34	17	3	1
Araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiş olması	101	51	59	29	40	20
Araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmiş olması	177	89	17	8	6	3
Varsayımlardan (sayıtlardan) söz edilmiş olması	1	1	15	7	184	92
Sınırlılıklardan söz edilmiş olması	15	7	75	38	110	55
Tanımlar kısmına yer verilmiş olması	0	0	0	0	200	100
Açık ve anlaşılır olması	139	69	60	30	1	1

Tablo 5b’de, çalışmada incelenen makalelerin giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları on üç ilke altında incelenmiştir.

Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 199’unun (%99) giriş bölümlerinin uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında tamamının giriş bölümlerinin uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

İlgili literatüre yer verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 170’inin (%85) giriş bölümlerinin uygun, 26’sının (%13) kısmen uygun yazıldığı, 4’ünün (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Çalışma konusunun verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 160'ında (%80) giriş bölümlerinin uygun, 40'ında (%20) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 133'ünün (%67) giriş bölümlerinin uygun, 29'unun (%14) kısmen uygun yazıldığı, 38'inin (%19) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın problem durumunun ortaya konulmuş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 168'inin (%84) giriş bölümlerinin uygun, 29'unun (%15) kısmen uygun yazıldığı, 3'ünün (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırma hipotezinin ortaya konulmuş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 163'ünün (%82) giriş bölümlerinin uygun, 34'ünün (%17) kısmen uygun yazıldığı, 3'ünün (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 101'inin (%51) giriş bölümlerinin uygun, 59'unun (%29) kısmen uygun yazıldığı, 40'ında (%20) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 177'sinin (%89) giriş bölümlerinin uygun, 17'sinin (%8) kısmen uygun yazıldığı, 6'sının (%3) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Varsayımlardan (sayıtlardan) söz edilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 1'inin (%1) giriş bölümlerinin uygun, 15'inin (%7) kısmen uygun yazıldığı, 184'ünün (%92) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Sınırlılıklardan söz edilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 15'inin (%7) giriş bölümlerinin uygun, 75'inin (%38) kısmen uygun yazıldığı, 110'unun (%55) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Tanımlar kısmına yer verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında tamamının giriş bölümlerinin uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Açık ve anlaşılır olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 139'unun (%69) giriş bölümlerinin uygun, 60'ında (%30) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Altıncı Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın altıncı alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin yöntem bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6a

Makalelerde Yöntem Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
194	97	6	3

Tablo 6a'da, çalışmada incelenen makalelerde yöntem bölümlerine yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 194'ünde (%97) yöntem bölümüne yer verildiği, 6'sında ise (%3) yöntem bölümüne yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 6b

Makalelerin Yöntem Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	189	97	2	1	3	2
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	193	99	1	1	0	0
Araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında bilgi verilmiş olması	15	8	69	35	110	57

Araştırmanın modeli (deseni) hakkında bilgi verilmiş olması	115	59	56	29	23	12
Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında bilgi verilmiş olması	129	66	65	34	0	0
Deneysel çalışma gruplarının oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmiş olması	27	14	24	12	143	74
Deneysel çalışma gruplarındaki uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmiş olması	47	24	3	2	144	74
Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmiş olması	128	66	62	32	4	2
Verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması	138	71	34	18	22	11
Veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmiş olması	63	33	107	55	24	12
Verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması	115	59	61	32	18	9
Araştırmanın güvenirliği ve geçerliği hakkında bilgi verilmiş olması	72	37	88	45	34	18
Açık ve anlaşılır olması	72	37	112	58	10	5

Tablo 6b’de, çalışmada incelenen makalelerin yöntem bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin yöntem bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları on üç ilke altında incelenmiştir.

Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 189’unun (%97) yöntem bölümlerinin uygun, 2’sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı, 3’ünün (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 193’ünün (%99) yöntem bölümlerinin uygun, 1’inin (%1) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 15’inin (%8) yöntem bölümlerinin uygun, 69’unun (%35) kısmen uygun yazıldığı, 110’unun (%57) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın modeli (deseni) hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 115'inin (%59) yöntem bölümlerinin uygun, 56'sının (%29) kısmen uygun yazıldığı, 23'ünün (%12) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 129'unun (%66) yöntem bölümlerinin uygun, 65'inin (%34) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Deneysel çalışma gruplarının oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 27'sinin (%14) yöntem bölümlerinin uygun, 24'ünün (%12) kısmen uygun yazıldığı, 143'ünün (%74) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Deneysel çalışma gruplarındaki uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 47'sinin (%24) yöntem bölümlerinin uygun, 3'ünün (%2) kısmen uygun yazıldığı, 144'ünün (%74) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 128'inin (%66) yöntem bölümlerinin uygun, 62'sinin (%32) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 138'inin (%71) yöntem bölümlerinin uygun, 34'ünün (%18) kısmen uygun yazıldığı, 22'sinin (%11) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 63'ünün (%33) yöntem bölümlerinin uygun, 107'sinin (%55) kısmen uygun yazıldığı, 24'ünün (%12) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında

115'inin (%59) yöntem bölümlerinin uygun, 61'inin (%32) kısmen uygun yazıldığı, 18'inin (%9) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın güvenilirliği ve geçerliği hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 72'sinin (%37) yöntem bölümlerinin uygun, 88'inin (%45) kısmen uygun yazıldığı, 34'ünün (%18) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Açık ve anlaşılır olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 72'sinin (%37) yöntem bölümlerinin uygun, 112'sinin (%58) kısmen uygun yazıldığı, 10'unun (%5) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Yedinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın yedinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin bulgular bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 7a

Makalelerde Bulgular Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 7a'da, çalışmada incelenen makalelerde bulgular bölümlerine yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında bulgular bölümüne yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 7b

Makalelerin Bulgular Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen Uygun değil			
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	190	95	2	1	8	4
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	195	98	5	2	0	0

Bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması	177	89	7	3	16	8
Çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması	186	93	14	7	0	0
Belli bir düzene göre verilmiş olması	200	100	0	0	0	0
Yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması	196	98	4	2	0	0
Öznel yoruma yer verilmemiş olması	155	78	41	20	4	2
Tartışmaya yer verilmemiş olması	167	84	27	13	6	3
Açık ve anlaşılır olması	186	93	12	6	2	1

Tablo 7b’de, çalışmada incelenen makalelerin bulgular bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin bulgular bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları dokuz ilke altında incelenmiştir.

Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 190’ının (%95) bulgular bölümlerinin uygun, 2’sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı, 8’inin (%4) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 195’inin (%98) bulgular bölümlerinin uygun, 5’inin (%2) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 177’sinin (%89) bulgular bölümlerinin uygun, 7’sinin (%3) kısmen uygun yazıldığı, 16’sinin (%8) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 186’sinin (%93) bulgular bölümlerinin uygun, 14’ünün (%7) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Belli bir düzene göre verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında tamamının bulgular bölümlerinin uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 196'sının (%98) bulgular bölümlerinin uygun, 4'ünün (%2) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Öznel yoruma yer verilmemiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 155'inin (%78) bulgular bölümlerinin uygun, 41'inin (%20) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Tartışmaya yer verilmemiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 167'sinin (%84) bulgular bölümlerinin uygun, 27'sinin (%13) kısmen uygun yazıldığı, 6'sının (%3) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Açık ve anlaşılır olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 186'sının (%93) bulgular bölümlerinin uygun, 12'sinin (%6) kısmen uygun yazıldığı, 2'sinin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Sekizinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın sekizinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 8a

Makalelerde Tartışma Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
172	86	28	14

Tablo 8a'da, çalışmada incelenen makalelerde tartışma bölümlerine yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200

makaleden 172'sinde (%86) tartışma bölümüne yer verildiği, 28'inde ise (%14) tartışma bölümüne yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 8b

Makalelerin Tartışma Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	19	11	122	71	31	18
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	12	7	156	91	4	2
Bulgulardan hareketle yazılmış olması	165	96	6	3	1	1
Belli bir düzene göre verilmiş olması	144	84	27	15	1	1
Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması	159	92	13	8	0	0
Hipotezin desteklenip desteklenmediğinin tartışılmış olması	166	97	6	3	0	0
Araştırma bulgularının ilgili literatürle karşılaştırılıp yorumlanmış olması	142	83	25	14	5	3
Literatürdeki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması	133	77	27	16	12	7
Literatürdeki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması	35	20	16	9	121	71
Yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması	82	47	89	52	1	1
Senteze gidilmiş olması	119	69	49	29	4	2
Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması	161	94	9	5	2	1
Açık ve anlaşılır olması	128	75	42	24	2	1

Tablo 8b'de, çalışmada incelenen makalelerin tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları on üç ilke altında incelenmiştir.

Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 19'unun (%11)

tartışma bölümlerinin uygun, 122'sinin (%71) kısmen uygun yazıldığı, 31'inin (%18) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 12'sinin (%7) tartışma bölümlerinin uygun, 156'sının (%91) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgulardan hareketle yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 165'inin (%96) tartışma bölümlerinin uygun, 6'sının (%3) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Belli bir düzene göre verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 144'ünün (%84) tartışma bölümlerinin uygun, 27'sinin (%15) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 159'unun (%92) tartışma bölümlerinin uygun, 13'ünün (%8) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Hipotezin desteklenip desteklenmediğinin tartışılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 166'sının (%97) tartışma bölümlerinin uygun, 6'sının (%3) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Araştırma bulgularının ilgili literatürle karşılaştırılıp yorumlanmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 142'sinin (%83) tartışma bölümlerinin uygun, 25'inin (%14) kısmen uygun yazıldığı, 5'inin (%3) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Literatürdeki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 133'ünün (%77) tartışma bölümlerinin uygun, 27'sinin (%16) kısmen uygun yazıldığı, 12'sinin (%7) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Literatürdeki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 35'inin (%20) tartışma bölümlerinin uygun, 16'sının (%9) kısmen uygun yazıldığı, 121'inin (%71) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 82'sinin (%47) tartışma bölümlerinin uygun, 89'unun (%52) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Senteze gidilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 119'unun (%69) tartışma bölümlerinin uygun, 49'unun (%29) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 161'inin (%94) tartışma bölümlerinin uygun, 9'unun (%5) kısmen uygun yazıldığı, 2'sinin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Açık ve anlaşılır olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 128'inin (%75) tartışma bölümlerinin uygun, 42'sinin (%24) kısmen uygun yazıldığı, 2'sinin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Dokuzuncu Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın dokuzuncu alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 9a

Makalelerde Sonuç Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 9a'da, çalışmada incelenen makalelerde sonuç bölümlerine yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında sonuç bölümüne yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 9b

Makalelerin Sonuç Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen Uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	36	18	152	76	12	6
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	47	23	149	75	4	2
Bulgulardan ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmış olması	193	97	7	3	0	0
Belli bir düzene göre verilmiş olması	172	86	28	14	0	0
Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması	181	90	18	9	1	1
Araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması	135	68	62	31	3	1
Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması	190	95	10	5	0	0
Açık ve anlaşılır olması	178	89	22	11	0	0

Tablo 9b'de, çalışmada incelenen makalelerin sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sekiz ilke altında incelenmiştir.

Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 36'sının (%18) sonuç bölümlerinin uygun, 152'sinin (%76) kısmen uygun yazıldığı, 12'sinin (%6) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 47'sinin (%23) sonuç bölümlerinin uygun, 149'unun (%75) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgulardan ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 193'ünün (%97) sonuç bölümlerinin uygun, 7'sinin (%3) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Belli bir düzene göre verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 172'sinin (%86) sonuç bölümlerinin uygun, 28'inin (%14) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 181'inin (%90) sonuç bölümlerinin uygun, 18'inin (%9) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 135'inin (%68) sonuç bölümlerinin uygun, 62'sinin (%31) kısmen uygun yazıldığı, 3'ünün (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 190'ında (%95) sonuç bölümlerinin uygun, 10'unun (%5) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Açık ve anlaşılır olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 178'inin (%89) sonuç bölümlerinin uygun, 22'sinin (%11) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Onuncu Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın onuncu alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin önerilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 10a

Makalelerde Önerilere Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
179	90	21	10

Tablo 10a'da, çalışmada incelenen makalelerde önerilere yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 179'unda (%80) önerilere yer verildiği, 21'inde ise (%10) önerilere yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 10b

Makalelerin Önerilerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen Uygun değil			
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	38	21	76	43	65	36
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	157	87	21	12	1	1
Ulaşılan sonuçlardan hareketle yazılmış olması	141	79	37	20	1	1
Çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olması	162	91	17	9	0	0
Çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması	99	55	8	5	72	40
Açık ve anlaşılır olması	127	71	52	29	0	0

Tablo 10b'de, çalışmada incelenen makalelerin önerilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin önerilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları altı ilke altında incelenmiştir.

Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 38'inin (%21) önerilerinin uygun, 76'sının (%43) kısmen uygun yazıldığı, 65'inin (%36) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 157'sinin (%87) önerilerinin uygun, 21'inin (%12) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Ulaşılan sonuçlardan hareketle yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 141'inin (%79) önerilerinin uygun, 37'sinin (%20) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 162'sinin (%91) önerilerinin uygun, 17'sinin (%9) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 99'unun (%55) önerilerinin uygun, 8'inin (%5) kısmen uygun yazıldığı, 72'sinin (%40) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Açık ve anlaşılır olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 127'sinin (%71) önerilerinin uygun, 52'sinin (%29) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

On Birinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın on birinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 11a

Makalelerde Kaynakçalara Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 11a'da, çalışmada incelenen makalelerde kaynakçalara yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında kaynakçaya yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 11b

Makalelerin Kaynakçalarının Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen Uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	199	99	0	0	1	1
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	200	100	0	0	0	0
Kaynakların kullanılan kaynak gösterme biçimine göre kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması	151	76	49	24	0	0

Tablo 11b'de, çalışmada incelenen makalelerin kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları üç ilke altında incelenmiştir.

Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 199'unun (%99) kaynakçalarının uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında tamamının kaynakçalarının uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Kaynakların kullanılan kaynak gösterme biçimine göre kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 151'inin (%76) kaynakçalarının uygun, 49'unun (%24) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

On İkinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın on ikinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin genel ilkeler yönünden akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 12

Makalelerin Genel İlkeler Yönünden Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Araştırmamanın temel/birincil kaynaklara dayandırılmış olması	164	82	36	18	0	0
Araştırmamanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması	92	46	105	53	3	1
Araştırmada kullanılan kaynaklara doğrudan ulaşılmış olması	187	93	12	6	1	1
Kullanılan kaynak gösterme biçimine göre yapılan metin içi atıfların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması	188	94	12	6	0	0
Araştırmamanın akademik dil ve anlatım ölçütlerine uygun olarak yazılmış olması	170	85	30	15	0	0

Tablo 12b’de, çalışmada incelenen makalelerin genel ilkeler yönünden akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve frekans olarak yer almaktadır. Makalelerin genel ilkeler yönünden akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları beş ilke altında incelenmiştir.

Araştırmamanın temel/birincil kaynaklara dayandırılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 164’ünün (%82) genel ilkeler yönünden uygun, 36’sının (%18) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmamanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 92’sinin (%46) genel ilkeler yönünden uygun, 105’inin (%53) kısmen uygun yazıldığı, 3’ünün (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmada kullanılan kaynaklara doğrudan ulaşılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 187'sinin (%93) genel ilkeler yönünden uygun, 12'sinin (%6) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Kullanılan kaynak gösterme biçimine göre yapılan metin içi atıfların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 188'inin (%94) genel ilkeler yönünden uygun, 12'sinin (%6) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın akademik dil ve anlatım ölçütlerine uygun olarak yazılmış olması ilkesine göre makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluklarına bakıldığında 170'inin (%85) genel ilkeler yönünden uygun, 30'unun (%15) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Bölüm 5

Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde çalışmanın bulgularından hareketle elde edilen sonuçlarla literatürdeki benzer araştırmaların sonuçları karşılaştırılarak tartışılmıştır. Tartışma ve sonuç bölümü, araştırmanın alt amaçlarına göre düzenlenmiştir. Çalışmanın sonuçlarından hareketle elde edilen öneriler ise tartışma ve sonuç bölümünden hemen sonra ayrı bir başlık olarak verilmiştir.

İncelenen makale çalışmalarındaki başlıklarla ilgili sonuçlara bakıldığında 200 makalenin tamamında başlıklara yer verildiği belirlenmiştir. Başlıkların %98'inin *uygun uzunlukta (en fazla 15 sözcük) olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %1'inin kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin neredeyse tamamında başlıkların uzunluklarının uygun olduğunu belirtmiştir. Güneş ve Çevik'in (2016) yaptıkları araştırmada, makalelerin başlıklarının yirmi kelimeyi geçmediği belirtilmiştir. Karagöl (2020) yaptığı araştırmada, bildirilerin başlıklarında en çok tercih edilen kelime sayısı aralığının 7-13 kelime olduğunu belirtmiştir. Bunların yanı sıra lisansüstü tezlere yönelik yapılan çalışmalarda (Deniz ve Karagöl, 2016; Karagöl, 2018; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Turan vd., 2018) kelime sayısı aralığı olarak en çok 6-15 kelimenin tercih edildiği görülmüştür.

Başlıkların %94'ünün *çalışmanın konusunu yansıtıyor olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %6'sının ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin tamamında başlıkların çalışma konusunu yansıttığını belirtmiştir. Şahin vd.nin (2013) yaptıkları araştırmada ise makalelerin büyük bir kısmında başlıkların içerikle uyumlu olduğu belirtilmiştir.

Başlıkların %78'inin *çalışmanın amacı/problemi ile örtüşüyor olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %21'inin kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise

uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu büyük oranda örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin neredeyse tamamında başlıkların çalışmanın amacı ve problemiyle örtüştüğünü belirtmiştir.

Başlıkların %93'ünün *araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtır olmas*ı ilkesine uygun yazıldığı görülürken %7'sinin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin neredeyse tamamında başlıkların anahtar sözcükleri barındırdığını belirtmiştir.

Başlıkların %88'inin *açık ve anlaşılır olmas*ı ilkesine uygun yazıldığı görülürken %12'sinin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin tamamında başlıkların açık ve net bir şekilde yazıldığını belirtmiştir. Karagöl (2020) yaptığı araştırmada ise bildirilerin başlıklarının sadece %5'inde anlatım bozukluğu olduğunu belirtmiştir. Bunun yanı sıra Şahin vd.nin (2013) yaptıkları araştırmada, tezlerin başlıklarında herhangi bir sorunun olmadığı belirtilmiştir.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin başlıklarının *uygun uzunlukta (en fazla 15 sözcük) olmas*ı, *çalışmanın konusunu yansıtır olmas*ı, *araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtır olmas*ı, *açık ve anlaşılır olmas*ı ve *çalışmanın amacı/problemi ile örtüşüyor olmas*ı ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülmektedir. Başlıkların genel anlamda akademik metin yazma ilkelerine uygun yazıldıkları görülmektedir. Başlıkların yazımında herhangi bir sorunun yaşanmamış olması akademik yazma açısından olumlu bir gelişmedir.

Çalışmada yazar bilgileriyle ilgili elde edilen bulgulara bakıldığında 200 makalenin tamamında yazar bilgilerine yer verildiği belirlenmiştir. Yazar bilgilerinin %100'ünün *yazarın isminin verilmiş olmas*ı ilkesine uygun yazıldığı

tespit edilmiştir Buna göre söz konusu makalelerin tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin tamamında yazar bilgisine yer verildiğini belirtmiştir.

Yazar bilgilerinin %99'unun *yazarın isminde kısaltma yapılmamış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %1'inin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Yazar bilgilerinin %97'sinin *yazarın kurum bilgisinin verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %1'inin kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin neredeyse tamamında yazar kurum bilgilerine yer verildiğini belirtmiştir.

Yazar bilgilerinin %83'ünün *yazarın iletişim bilgisinin verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %4'ünün kısmen uygun yazıldığı, %13'ünün ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin büyük bir kısmında yazarın iletişim bilgilerine yer verildiğini belirtmiştir.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin yazar bilgilerinin *yazarın isminin verilmiş olması, yazarın isminde kısaltma yapılmamış olması, yazarın kurum bilgisinin verilmiş olması ve yazarın iletişim bilgisinin verilmiş olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülmektedir. Makalelerin yazar bilgilerinin genelinin akademik metin yazma ilkelerine uygun olarak yazıldıkları görülmektedir. Yazar bilgilerinin yazımında herhangi bir sorunun yaşanmamış olması akademik yazma açısından olumlu bir durumdur.

Çalışmada özetlerle ilgili elde edilen bulgulara bakıldığında 200 makaleden %99'unda özete yer verildiği, %1'inde ise özete yer verilmediği belirlenmiştir. Özetlerine yer veren 198 makalenin özetlerinin *ayrı bir başlık olarak*

ele alınmış olması ilkesi açısından %100'ünün uygun yazıldığı, *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesi açısından ise %99'unun uygun, %1'inin kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin bu ilkelere uygun yazıldıkları görülmüştür.

Özetlerin %97'sinin *uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %2'sinin kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Aktaş ve Uzuner Yurt'un (2015) yaptıkları araştırmada, makalelerin özetlerindeki sözcük sayısının 100-150 arasında yoğunlaştığı belirtilmiştir. Lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalara (Karagöl, 2018; Sevim ve Özdemir Erem; 2012; Turan vd., 2018) göreyse sözcük sayısının 150-300 arasında yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

Özette bulunması gereken sözcük sayısının üzerinde herhangi bir mutabakat yoktur. Bu durum, akademik çalışma yapacak araştırmacıların uyması gereken ölçütleri belirleyen yayınların, ölçütler hakkında yeterli bilgiye yer vermemesinden kaynaklanıyor olabilir. Yapılan araştırmalar, bu savı destekler niteliktedir. Deniz ve Karagöl'ün yaptıkları araştırmalarda, tezlerin yazım kılavuzlarının (2017a) %27'sinin, dergi yazar rehberlerin (2018) ise %47'sinin özetlerdeki kelime sayısı hakkında herhangi bir bilgiye yer vermedikleri belirtilmiştir.

Özetlerin %99'unun *araştırmanın amacı, konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %1'inin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin neredeyse tamamının özetlerinde araştırmanın amacı hakkında bilgiye yer verildiğini belirtmiştir. Aktaş ve Uzuner Yurt'un (2015) yaptıkları araştırmada ise makalelerin büyük bir kısmının özetlerinde araştırmanın amacıyla ilgili bilgiye yer verildiği tespit edilmiştir. Karagöl (2020) yaptığı araştırmada, bildirilerin özetlerinde en çok amaç cümlesine yer verildiğini

belirtmiştir. Bunların yanı sıra lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalara (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Coşkun ve Kan, 2013; Karagöl, 2018; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Turan vd., 2018) göre tezlerin özetlerinde, amaç bilgisine yeterli düzeyde yer verildiği belirtilmiştir.

Özetlerin %71'inin *araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %2'sinin kısmen uygun yazıldığı, %27'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Turan vd.nin (2018) yaptıkları araştırmada, lisansüstü tezlerin yarısından fazlasının özetlerinde yöntem bilgisine yer verildiği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Turan vd.nin (2018) benzer şekilde yaptıkları araştırmanın sonuçları örtüşüyorken aşağıdaki araştırmaların sonuçları örtüşmemektedir. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Kardoğan, 2020), bildiri (Karagöl, 2020) ve lisansüstü tezlerin (Coşkun ve Kan, 2013; Karagöl, 2018; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Tavşancıl vd., 2010) özetlerinde, araştırmanın yöntem/desen (model) bilgisine yeterli düzeyde yer verilmediği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla alanyazınındaki çoğu çalışmanın sonuçlarının örtüşmemesi dikkat çekicidir. Bu durum, çalışma materyalinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Özetlerin %85'inin *çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %11'inin kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015), bildiri (Karagöl, 2020) ve tezlerin (Karagöl, 2018; Turan vd., 2018) büyük bir kısmının özetlerinde çalışma materyalinin/çalışma grubunun/evren ve örnekleminin bilgisine yer verildiği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken aşağıdaki araştırmaların sonuçları örtüşmemektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin neredeyse yarısının özetlerinde çalışma materyali/çalışma grubu/evren ve örneklem bilgisine yer verilmediğini belirtmiştir. Benzer şekilde tezlere yönelik çalışmalarda (Coşkun ve Kan, 2013; Sevim ve Özdemir Erem, 2012) da tezlerin özetlerinde,

araştırma materyali/çalışma grubu/evren ve örnekleme bilgisine yeterince yer verilmediği tespit edilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla literatürdeki bazı araştırmaların sonuçlarının örtüşmemesi, çalışma materyalinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Özetlerin sadece %57'sinin *veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %24'ünün kısmen uygun yazıldığı, %19'unun ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Makalelere yönelik yapılan araştırmalara (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Kardoğan, 2020) göre makalelerin neredeyse yarısının özetlerinde veri toplamayla ilgili bilgiye yer verilmediği belirtilmiştir. Makalelerin yanı sıra lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalarda (Coşkun ve Kan, 2013; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Tavşancıl vd., 2010; Turan vd., 2018) da tezlerin özetlerinde veri toplama ile ilgili yeterince bilgiye yer verilmediği belirtilmiştir.

Özetlerin sadece %54'ünün *veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %8'inin kısmen uygun yazıldığı, %38'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Kardoğan, 2020), bildiri (Karagöl, 2020) ve lisansüstü tezlerin (Coşkun ve Kan, 2013; Karagöl, 2018; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Tavşancıl vd., 2010; Turan vd., 2018) özetlerinde veri analizi hakkında yeterli bilgiye yer verilmediği belirtilmiştir.

Özetlerin %90'unun *ulaşılan sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %4'ünün kısmen uygun yazıldığı, %6'sının ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Lisansüstü tezlere yönelik yapılan bazı araştırmalara (Coşkun ve Kan, 2013; Karagöl, 2018; Turan vd., 2018) göre tezlerin özetlerinde sonuç bilgisine yer verildiği belirtilmiştir.

Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken aşağıdaki araştırmaların sonuçları örtüşmemektedir. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Kardoğan, 2020), bildiri (Karagöl, 2020) ve lisansüstü tezlerin (Tavşancıl vd., 2010) özetlerinde, sonuç bilgisine yeterince yer verilmediği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla literatürdeki bazı araştırmaların sonuçlarının örtüşmemesi, çalışma materyalinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Özetlerin %99'unun *alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %1'inin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Özetlerin %80'inin *açık ve anlaşılır olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %18'inin kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin özetlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması, akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması, uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olması, araştırmanın amacı, konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmiş olması, çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmiş olması, ulaşılan sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmiş olması, alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmış olması ve açık-anlaşılır olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülürken *araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmiş olması, veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmiş olması ve veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Özetlerde metodoloji ile ilgili ilkelerin uygunluk düzeylerinin, diğer ilkelerin uygunluk düzeylerine göre zayıf kaldığı görülmektedir. Özetlerin, metodoloji ile ilgili ilkeler açısından yüksek uygunluk göstermemeleri akademik yazma açısından hem dikkat çekici hem de olumsuz bir durumdur. Bu durum araştırmacıların bu bölümde gereken ilkeler konusunda mutabık olmamasından (Karagöl, 2020) veya yöntem bilgilerinin zayıf olmasından

kaynaklanıyor olabilir (Coşkun ve Kan, 2013). Kan ve Gedik'in (2016) Türkçe eğitimi alanında yüksek lisans tezini tamamlayan katılımcılarla yaptığı araştırmanın sonuçları, bu kanıyı destekler niteliktedir. Katılımcılar, özeti yazarken çeşitli zorluklar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

İncelenen makale çalışmalarındaki anahtar kelimelerle ilgili sonuçlara bakıldığında 200 makaleden %99'unda anahtar kelimelere yer verildiği görülürken %1'inde ise anahtar kelimelere yer verilmediği tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015) ve lisansüstü tezlerin (Karagöl, 2018; Turan vd., 2018) neredeyse tamamında anahtar kelimelere yer verildiği belirtilmiştir.

Anahtar kelimelerin %97'sinin *yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %3'ünün ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Kardoğan, 2020), bildiri (Karagöl, 2020) ve lisansüstü tezlerin (Karagöl, 2018; Turan vd., 2018) neredeyse tamamının 1-5 arası anahtar kelimeyle yazıldığı belirtilmiştir. Anahtar kelimelerin *yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olmasına* yönelik yapılan çalışmalarda incelenen anahtar kelimelerin akademik metin yazma ilkelerine uygun yazıldığı görülmektedir. Bununla birlikte literatürdeki araştırmalar incelendiğinde anahtar kelimelerin yazımıyla ilgili çeşitli sorunların yaşandığı görülmektedir. Yapılan araştırmalara (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Karagöl, 2018; Karagöl, 2020; Tatar ve Tatar, 2008) göre bazı anahtar kelimelerin birden fazla kelimedenden oluştuğu belirtilmiştir. Bu durum, alanyazında her bir anahtar kelimenin kaç kelimedenden oluşacağına dair yeterli bilgi ve mutabakatın olmamasından kaynaklanmaktadır. Araştırmacıların araştırma yaparken başvurabileceği hakem değerlendirme formlarına (Deniz ve Karagöl, 2017b), dergi yazar rehberlerine (Deniz ve Karagöl, 2018) ve tezlerin yazım kılavuzlarına (Deniz ve Karagöl, 2017a) yönelik yapılan araştırmalara göre

her bir anahtar kelimenin kaç kelimeyle yazılacağına dair herhangi bir bilginin olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimelerin %86'sının *araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşuyor olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %14'ünün ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Kardoğan, 2020) ve lisansüstü tezlerdeki (Karagöl, 2018) anahtar kelimelerin, konuyu yansıtan ve en sık tekrarlanan kavramlardan seçildiği belirtilmiştir.

Anahtar kelimelerin %66'sının *başlık ile ilişkili olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %34'ünün ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Karagöl (2020) yaptığı araştırmada, bildirilerin yarısından fazlasında anahtar kelimelerin başlıkla uyumlu yazıldığını belirtmiştir.

Anahtar kelimelerin %93'unun *özet ile ilişkili olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %7'sinin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Akademik yazma açısından ele alınan bildiri (Karagöl, 2020) ve lisansüstü tezlerin (Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010) büyük bir kısmının özetlerinde anahtar kelimelerin kullanıldığı belirtilmiştir.

Anahtar kelimelerin %73'ünün *araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %27'sinin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin anahtar kelimelerinin *yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olması, araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşuyor olması* ve *özet ile ilişkili olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülürken *araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması* ve *başlık ile ilişkili olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları fakat

uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Anahtar kelimelerinin genel anlamda akademik yazma açısından uygun yazıldıkları görülürken iki ilke açısından zayıf kalmış olmaları dikkat çekici bir durumdur.

Çalışmada giriş bölümleriyle ilgili elde edilen bulgulara bakıldığında 200 makalenin tamamında giriş bölümüne yer verildiği belirlenmiştir. Giriş bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından %99'unun uygun, %1'inin kısmen uygun yazıldığı, *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesi açısından ise %100'ünün uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin bu ilkelere uygun yazıldıkları görülmüştür.

Giriş bölümlerinin %85'inin *ilgili literatüre yer verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %13'ünün kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin neredeyse tamamının girişlerinde ilgili literatürün verildiğini belirtmiştir.

Giriş bölümlerinin %80'inin *çalışma konusunun verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %20'sinin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin tamamının girişlerinde çalışma konusuna yeterince yer verildiğini belirtmiştir.

Giriş bölümlerinin %67'sinin *konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %14'ünün kısmen uygun yazıldığı, %19'unun ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucunun benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu büyük oranda örtüştüğü görülmektedir. Şahin vd.nin (2013) yaptıkları çalışmada, tezlerin büyük bir kısmının girişlerinde ilgili araştırmalara yer verildiği belirtilmiştir.

Giriş bölümlerinin %84'ünün *araştırmanın problem durumunun ortaya konulmuş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %15'inin kısmen uygun

yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Şahin vd.nin (2013) yaptıkları araştırmada, tezlerin yarısından fazlasının girişlerinde problem durumunun açık ve net bir şekilde ortaya konulduğu belirtilmiştir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada ise tezlerin büyük bir kısmının girişlerinde problem durumunun açık ve net bir şekilde ortaya konulduğunu belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken Kardoğan'ın (2020) yaptığı araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin yarısından fazlasının girişlerinde problem durumuna yeterli düzeyde yer verilmediğini belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Kardoğan'ın (2020) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi, çalışma materyallerinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Giriş bölümlerinin %82'sinin *araştırma hipotezinin ortaya konulmuş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %17'sinin kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Giriş bölümlerinin sadece %51'inin *araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %29'unun kısmen uygun yazıldığı, %20'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin sadece yarısının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin giriş bölümlerinde araştırmanın önemine yeterli düzeyde yer verilmediğini belirtmiştir. Şahin vd.nin (2013) yaptıkları çalışmada ise tezlerin neredeyse yarısının girişlerinde araştırmanın önemine yer verdikleri belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken Karagöl'ün (2018) yaptığı araştırmanın sonuçları örtüşmemektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin neredeyse tamamının girişlerinde öneme yer verildiğini belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi, alan farkından kaynaklanıyor olabilir.

Giriş bölümlerinin %89'unun *araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %3'ünün ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz

konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin büyük bir kısmının girişlerinde çalışmanın ana amacına/alt amaçlarına yer verildiğini belirtmiştir. Şahin vd.nin (2013) yaptıkları araştırmada, tezlerin yarısından fazlasının girişlerinde araştırmanın amacı hakkında yeterli bilgiye yer verildiği belirtilmiştir.

Giriş bölümlerinin sadece %1'inin *varsayımlardan (sayıltılardan) söz edilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %7'sinin kısmen uygun yazıldığı, %92'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazılmadığı görülmüştür. Karadağ (2009) yaptığı araştırmada, tezlerin girişlerinde varsayımlar (sayıltılar) kısmının yazımının yeterli olmadığını belirtmiştir. Bunun yanı sıra Tavşancıl vd.nin (2010) yaptıkları araştırmada ise girişlerde verilen varsayımların (sayıltıların), nitelik olarak varsayım (sayıltı) niteliği taşımadığı belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken Karagöl'ün (2018) yaptığı araştırmanın sonuçları örtüşmemektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin büyük bir kısmının girişlerinde varsayıma (sayıltıya) yer verildiğini belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla alanyazınındaki çoğu araştırmanın sonuçları örtüşüyorken Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi, bu çalışmanın materyalinin makalelerden oluşmasından kaynaklanıyor olabilir.

Giriş bölümlerinin sadece %7'sinin *sınırlılıklardan söz edilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %38'inin kısmen uygun yazıldığı, %55'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazılmadığı görülmüştür. Karadağ (2009) yaptığı araştırmada, tezlerin girişlerinde sınırlılıklar kısmının yazımının yeterli olmadığını belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karadağ'ın (2009) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucu örtüşüyorken Karagöl (2018) ve Tavşancıl vd.nin (2010) lisansüstü tezlere yönelik yaptıkları araştırmaların sonuçları örtüşmemektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin neredeyse tamamının girişlerinde sınırlılıklara yer verildiğini belirtmiştir. Bunların yanı sıra Tavşancıl vd.nin (2010)

yaptıkları araştırmada, tezlerin büyük bir kısmının girişlerinde belirtilen sınırlılıkların, nitelik ve ifade olarak uygun olduğu belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karadağ'ın (2009) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucu örtüşüyorken Karagöl (2018) ve Tavşancıl vd.nin (2010) benzer şekilde yaptıkları araştırmanın sonuçlarının örtüşmemesi, çalışma materyalinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

İncelenen makalelerin tamamında giriş bölümlerinin *tanımlar kısmına yer verilmiş olması* ilkesine uygun yazılmadığı görülmüştür. Karadağ (2009) yaptığı araştırmada, tezlerin girişlerinde tanımlar kısmının yeterli olmadığını belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karadağ'ın (2009) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucu örtüşüyorken Karagöl (2018) ve Tavşancıl vd.nin (2010) lisansüstü tezlere yönelik yaptıkları araştırmaların sonuçları örtüşmemektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin neredeyse büyük bir kısmının girişlerinde tanımlara yer verildiğini belirtmiştir. Bunların yanı sıra Tavşancıl vd.nin (2010) yaptıkları araştırmada ise tezlerin büyük bir kısmının girişlerinde verilen tanımların işlevsel olduğu belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karadağ'ın (2009) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucu örtüşüyorken Karagöl (2018) ve Tavşancıl vd.nin (2010) benzer şekilde yaptıkları araştırmanın sonuçlarının örtüşmemesi ise çalışma alanının farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Giriş bölümlerinin %69'unun *açık ve anlaşılır olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %30'unun kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı görülmüştür. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin giriş bölümlerinin *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması, ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması, ilgili literatüre yer verilmiş olması, çalışma konusunun verilmiş olması, araştırmanın problem durumunun ortaya konulmuş olması, araştırma hipotezinin ortaya konulmuş olması ve araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmiş olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülürken *açık ve anlaşılır olması, konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmiş olması ve araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiş olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları fakat

uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Bunun yanı sıra makalelerin giriş bölümlerinin *varsayımlardan (sayıtlardan) söz edilmiş olması, sınırlılıklardan söz edilmiş olması ve tanımlar kısmına yer verilmiş olması* ilkeleri açısından uygun yazılmadıkları görülmektedir. Giriş bölümlerinin bazı ilkeler açısından uygun yazılmamış olmaları hem dikkat çekici hem de olumsuz bir durumdur. Bu durumun yaşanmasında, araştırmacıların araştırma yaparken başvurabileceği kaynakların giriş bölümüyle ilgili yeterince bilgiye yer vermemesinden kaynaklanıyor olabilir. Yapılan araştırmalar da bu kanıyı destekler niteliktedir. Deniz ve Karagöl'ün (2017a) tezlerin yazım kılavuzlarına yönelik yaptıkları araştırmaya göre kılavuzlarda giriş bölümünde bulunması gereken önem, varsayımlar, sınırlılıklar ve tanım ilkelerinden yeterince bahsedilmediği belirtilmiştir. Deniz ve Karagöl'ün (2018) dergi yazar rehberlerine yönelik yapıları araştırmaya göre ise dergi yazar rehberlerinin %73'ünde makalelerin giriş bölümlerinin yazma ilkeleriyle ilgili akademik bilgiye yer verilmediği belirtilmiştir. Yine aynı şekilde Deniz ve Karagöl'ün (2017b) hakem değerlendirme formlarına yönelik yaptıkları araştırmaya göre de formlarda giriş bölümüyle ilgili akademik bilgiye yeterince yer verilmediği belirtilmiştir.

Çalışmada yöntem bölümleriyle ilgili elde edilen bulgulara bakıldığında 200 makaleden %97'sinde yöntem bölümüne yer verildiği, %3'ünde ise yöntem bölümüne yer verilmediği belirlenmiştir. Yöntem bölümlerine yer veren 194 makalenin yöntem bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından %97'sinin uygun yazıldığı, %1'inin kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı görülürken *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesi açısından ise %99'unun uygun yazıldığı, %1'inin kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin bu ilkelere uygun yazıldıkları görülmüştür.

Yöntem bölümlerinin sadece %8'inin *araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %35'inin kısmen uygun yazıldığı, %57'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazılmadığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı

araştırmada, makalelerin neredeyse yarısının yöntem bölümünde, araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında yeterince bilgiye yer verilmediğini belirtmiştir.

Yöntem bölümlerinin sadece %59'unun *araştırmanın modeli (deseni) hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %29'unun kısmen uygun yazıldığı, %12'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin yarısından fazlasının yönteminde araştırmanın deseninin tanıtıldığını belirtmiştir. Bunun yanı sıra Karadağ (2009) lisansüstü tezlere yönelik yaptığı çalışmada, tezlerin yönteminde araştırma modeliyle ilgili yeterli bilgiye yer verilmediğini belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları büyük oranda örtüşüyorken Karagöl'ün (2018) yaptığı araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin çoğunun yönteminde araştırmanın modelinin açıkça ifade edildiğini belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla alanyazınındaki çoğu araştırmanın sonuçları örtüşüyorken Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi ise bu çalışmanın materyalinin makalelerden oluşmasından kaynaklanıyor olabilir.

Yöntem bölümlerinin %66'sının *çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %34'ünün ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Kardoğan, 2020) ve lisansüstü tezlerin (Şahin vd., 2013; Karagöl, 2018) yarısından fazlasının yöntem bölümlerinde çalışma materyali/çalışma grubu/evren ve örnekleme hakkında yeterli bilgiye yer verildiği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken Karadağ'ın (2009) yaptığı araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Karadağ (2009) yaptığı araştırmada, tezlerin çoğunun yönteminde araştırmanın evren-örneklem/çalışma grubu bilgisine yer verme açısından yetersiz olduğunu belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla alanyazınındaki çoğu araştırmanın sonuçları örtüşüyorken Karadağ'ın (2009) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi ise alan farkından kaynaklanıyor olabilir.

Yöntem bölümlerinin *deneysel çalışma gruplarının oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine %14'ünün uygun yazıldığı görülürken %12'sinin ise kısmen uygun yazıldığı, %74'ünün ise uygun yazılmadığı; *deneysel çalışma gruplarındaki uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine %24'ünün uygun yazıldığı görülürken %2'sinin kısmen uygun yazıldığı, %74'ünün ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazılmadığı görülmüştür. Söz konusu bu iki ilke sadece nicel ve karma yöntemli çalışmalarda işlemektedir. Çalışmada incelenen makalelerin ise sadece dörtte birinin nicel ve karma yöntemli çalışma olması, bu iki ilkenin uygun olma oranının düşük çıkmasına sebep olmaktadır. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu büyük oranda örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin sadece yarısının yönteminde deney-kontrol gruplarının hakkında bilgi verildiğini belirtmiştir. Bunun sebebinin de incelediği makalelerin içinde nicel ve karma yöntemli makalelerin az olmasına bağlamıştır.

Yöntem bölümlerinin %66'sının *veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %32'sinin kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Kardoğan, 2020) ve lisansüstü tezlere (Kan, 2014; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010) yönelik yapılan araştırmalara göre makalelerin ve tezlerin yarısından fazlasının yönteminde veri toplama ve değerlendirme aracıyla ilgili bilgilere yer verildiği belirtilmiştir. Karagöl (2018) yaptığı çalışmada, tezlerinin neredeyse tamamının yönteminde veri toplama aracı hakkındaki bilgilere yer verildiğini belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken Karadağ'ın (2009) yaptığı araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Karadağ'ın (2009) yaptığı çalışmada, çoğu tezin yöntem bölümünün veri toplama bilgisine yer vermede yetersiz olduğu belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karadağ'ın (2009) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi alan farkından kaynaklanıyor olabilir.

Yöntem bölümlerinin %71'inin *verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %18'inin kısmen uygun yazıldığı, %11'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin neredeyse tamamının yönteminde veri toplama tekniği ile ilgili bilgilere yer verildiğini belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucu örtüşüyorken aşağıdaki araştırmaların sonuçları örtüşmemektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin neredeyse yarısının yönteminde veri toplama şekli hakkındaki bilgilere yer verilmediğini belirtmiştir. Bunun yanı sıra lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalarda da (Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010) tezlerin yönteminde yapılan ölçme işlemlerinin niteliğine ilişkin yeterince bilgiye yer verilmediği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yapılan bazı araştırmaların (Kardoğan, 2020; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010) sonuçlarının örtüşmemesi bu çalışmanın materyalinin makalelerden oluşmasından kaynaklanıyor olabilir.

Yöntem bölümlerinin sadece %33'ünün *veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %55'inin kısmen uygun yazıldığı, %12'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin uygun olma düzeyinin düşük olduğu ve yarısından fazlasının ise bu ilkeye kısmen uygun yazıldığı görülmüştür. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Kardoğan, 2020) ve lisansüstü tezlere (Karadağ, 2009) yönelik yapılan çalışmalarda makalelerin ve tezlerin yöntemlerinin veri analizi ile ilgili bilgiye yer vermede yetersiz oldukları belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken aşağıdaki araştırmaların sonuçları örtüşmemektedir. Lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalara (Kan, 2014; Karagöl, 2018; Şahin vd., 2013) göre tezlerin büyük bir kısmının yönteminde veri analizi yöntemi hakkında yeterli bilgiye yer verildiği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yapılan bazı araştırmaların (Kan, 2014; Karagöl, 2018; Şahin vd., 2013) sonuçlarının örtüşmemesi alan farkından kaynaklanıyor olabilir.

Yöntem bölümlerinin sadece %59'unun *verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %32'sinin

kısmen uygun yazıldığı, %9'unun ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucu belli bir oranda örtüşüyorken Kardoğan'ın (2020) yaptığı araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Karagöl (2018) yaptığı çalışmada, tezlerin büyük bir kısmının yönteminde veri analizinin nasıl yapıldığına ilişkin ayrıntılı bilgi verildiğini belirtmiştir. Kardoğan'ın (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin yarısından fazlasının yönteminde veri analiz süreci ile ilgili yeterince bilgiye yer verilmediği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Kardoğan'ın (2020) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi, çalışma materyalinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Yöntem bölümlerinin sadece %37'sinin *araştırmanın güvenirliği ve geçerliği hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %45'inin kısmen uygun yazıldığı, %18'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse yarısının bu ilkeye kısmen uygun yazıldığı görülmüştür. Akademik yazma açısından ele alınan makale (Kardoğan, 2020) ve lisansüstü tezlerin (Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010) yarısından fazlasının yöntemlerinde, güvenirlik ve geçerlik bilgisine yeterince yer verilmediği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken Karagöl'ün (2018) yaptığı araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Karagöl'ün (2018) yaptığı çalışmada, tezlerin yarısından fazlasının yönteminde güvenirlik ve geçerlik ile ilgili bilgilere yer verildiği belirtilmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla alanyazınındaki çoğu araştırmanın sonuçları örtüşüyorken Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi ise alan farkından kaynaklanıyor olabilir.

Yöntem bölümlerinin sadece %37'sinin *açık ve anlaşılır olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %58'inin kısmen uygun yazıldığı, %5'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye kısmen uygun yazıldığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin yöntem bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ve *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları

görülürken *araştırmanın modeli (deseni) hakkında bilgi verilmiş olması, çalışma evren-örneklemi/grubu/materyali hakkında bilgi verilmiş olması, veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmiş olması, verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması ve verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Bunun yanı sıra makalelerin yöntem bölümlerinin *araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında bilgi verilmiş olması, deneysel çalışma gruplarının oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmiş olması, deneysel çalışma gruplarındaki uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmiş olması, veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmiş olması, araştırmanın güvenirliği ve geçerliği hakkında bilgi verilmiş olması ve açık-anlaşılır olması* ilkeleri açısından ya uygun yazılmadıkları ya da kısmen uygun yazıldıkları görülmektedir. Yöntem bölümlerinin özellikle metodolojiyle ilgili ilkeler açısından uygun yazılmamış olmaları hem dikkat çekici hem de olumsuz bir durumdur. Bu durumun oluşmasında araştırmacıların yöntem bilgilerinin zayıf olmasının rolünün olabileceği düşünülmektedir (Coşkun ve Kan, 2013; Kan ve Gedik, 2016). Türkçe eğitimi alanında yüksek lisans tezini tamamlayan katılımcılarla yapılan araştırma (Kan ve Gedik, 2016) sonuçları bu kanıyı destekler niteliktedir. Katılımcılar, yöntem bölümünü yazarken çeşitli zorluklar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra araştırmacıların araştırma yaparken başvurabileceği kaynaklara yönelik yapılan araştırmalara göre dergi yazar rehberlerinde (Deniz ve Karagöl, 2018), hakem değerlendirme formlarında (Deniz ve Karagöl, 2017b) ve tezlerin yazım kılavuzlarında (Deniz ve Karagöl, 2017a) yöntem bölümünün taşınması gereken ilkelerle ilgili yeterince bilgiye yer verilmediği belirtilmiştir. Yöntem bölümlerinin yazılmasında yaşanan sorunların bu tür sebeplerden kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir.

İncelenen makale çalışmalarındaki bulgular bölümleriyle ilgili sonuçlara bakıldığında 200 makalenin tamamında bulgular bölümüne yer verildiği belirlenmiştir. Bulgular bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından %95'inin uygun yazıldığı, %1'nin kısmen uygun yazıldığı, %4'ünün ise uygun yazılmadığı görülürken *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesi açısından %98'inin uygun, %2'sinin ise kısmen uygun

yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin bu ilkelere uygun yazıldıkları görülmüştür.

Bulgular bölümlerinin %89'unun *bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %3'ünün kısmen uygun yazıldığı, %8'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları büyük oranda örtüşmektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin tamamının bulgular bölümlerinde tabloların kullanıldığını belirtmiştir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin yarısından fazlasının bulgular bölümlerinde tablo ve grafik gibi görsellerle desteklendiğini belirtmiştir.

Bulgular bölümlerinin %100'ünün *belli bir düzene göre verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Bu makalelerin %93'ünün *çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %7'sinin kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin, bu ilkelere uygun yazıldıkları görülmüştür. İncelenen makalelerin neredeyse tamamının amaç ve alt amaçlara göre düzenlendiği, az bir kısmının ise veri toplama ve değerlendirme aracının veya analiz yönteminin/teknikinin sonucunda oluşan alt başlıklara göre düzenlendiği görülmüştür. Sonuç olarak makalelerin tamamında bulguların belli bir düzene göre verildiği tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra incelenen makalelerin bir kısmının alt amaç olmaksızın sadece temel amaç doğrultusunda yazıldığı görülmüştür. Bu makalelerin bulgularının temel amaç etrafında şekillenmesi kaçınılmaz olduğundan dolayı bu ilke açısından 'uygun' olarak kodlanmıştır. Bundan dolayı *çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması* ilkenin uygunluk düzeyi daha yüksek çıkmıştır. Lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalara (Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010) göre tezlerin büyük bir kısmının bulgular bölümlerinin, amaç ve alt amaç sırasına göre düzenlediği belirtilmiştir. Bununla birlikte Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, yüksek lisans tezlerinin bulgular bölümlerinde en çok alt problem ifadesiyle alt başlıklandırma yapıldığını, doktora tezlerinde ise yan başlıkların kullanılmasıyla alt başlıklandırma yapıldığını belirtmiştir. Çalışmanın

bu sonuçlarıyla yukarıdaki araştırmaların sonuçları örtüşüyorken Kardoğan'ın (2020) yaptığı araştırmanın sonuçlarının bir kısmı ile örtüşmemektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin bulgular bölümlerinin büyük bir kısmının temel problem cümlesine uygun verildiğini belirtmiştir. Çalışmanın sonuçlarıyla Kardoğan'ın (2020) bu sonucu büyük oranda örtüşüyorken alt problemlere yönelik elde ettiği sonuçla örtüşmemektedir. Kardoğan (2020), makalelerin yarısından fazlasında sonuçların alt problem sorularına göre düzenlenmediğini belirtmiştir. Bunun sebebini ise incelenen makalelerin bazılarının alt problem sorularına uygun sunulmamış olmasına, bazılarının ise alt problem sorularını içermemesine bağlamıştır. Araştırmacının gerekçesine bakıldığında alt problemleri olmayan makalelerin 'uygun değil' şeklinde kodlandığı ve bundan dolayı uygunluk oranlarının düşük çıktığı fark edilmektedir.

Bulgular bölümlerinin %98'inin *yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %2'sinin kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Tavşancıl vd.nin (2010) yaptıkları araştırmada, tezlerin neredeyse tamamında verilerin çözümlenmesi bölümünde belirtilen tüm çözümlemelerin yapıldığı belirtilmiştir. Kardoğan'ın (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin yarısından fazlasında sonuçların araştırmanın veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edildiği belirtilmiştir.

Bulgular bölümlerinin %78'inin *öznel yoruma yer verilmemiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %20'sinin kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu büyük oranda örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin yarısından fazlasında bulgular bölümlerinin kişisel yorumlara yer verilmeden yazıldığını belirtmiştir.

Bulgular bölümlerinin %84'ünün *tartışmaya yer verilmemiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %13'ünün kısmen uygun yazıldığı, %3'ünün ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir

kısının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu büyük oranda örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin yarısından fazlasında bulgular bölümlerinin tartışmaya yer verilmeden yazıldığını belirtmiştir.

Bulgular bölümlerinin %93'ünün *açık ve anlaşılır olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %6'sının kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu büyük oranda örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin yarısından fazlasında bulgular bölümlerinin açık ve anlaşılır olarak yazıldığını belirtmiştir.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin bulgular bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması, akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması, bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması, belli bir düzene göre verilmiş olması, çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması, yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması, öznel yoruma yer verilmemiş olması, tartışmaya yer verilmemiş olması ve açık-anlaşılır olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülmektedir. Bulgular bölümlerinin genel anlamda akademik metin yazma ilkelerine uygun olacak şekilde yazıldıkları görülmektedir. Bulgular bölümlerinin yazımlarında herhangi bir sorunun yaşanmamış olması akademik yazma açısından olumlu bir gelişmedir.

Çalışmada tartışma bölümleriyle ilgili elde edilen bulgulara bakıldığında 200 makaleden %86'sında tartışma bölümüne yer verildiği, %14'ünde tartışma bölümüne yer verilmediği belirlenmiştir. Tartışma bölümlerine yer veren 172 makalenin tartışma bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından %11'inin uygun yazıldığı, %71'inin kısmen uygun yazıldığı, %18'inin ise uygun yazılmadığı görülürken %7'sinin *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* açısından ise %7'sinin uygun yazıldığı, %91'inin kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkelere

kısmen uygun yazıldığı görülmüştür. Kısmen uygun olma oranının bu kadar yüksek çıkması, tartışma bölümlerinin büyük bir kısmının *bulgular* ve *sonuç* bölümleri veya *öneriler* ile iç içe yazılmış olmasından ileri geldiği söylenebilir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin neredeyse yarısında tartışma bölümünün *sonuç ve tartışma* başlığı altında ele alındığını belirtmiştir. Deniz ve Karagöl'ün (2017a) tezlerin yazım kılavuzlarına yönelik yaptıkları çalışmaya göreyse tezlerin gelişme bölümünün farklı şekillerde isimlendirildiği belirtilmiştir. Araştırmacılar, tezlerin yazım kılavuzlarında tespit edilen başlıkların *tartışma*, *sonuç*, *sonuç ve öneriler*, *sonuç ve tartışma*, *sonuç*, *tartışma ve öneriler* olduğunu, bunlardan en çok rastlanılan isimlendirmenin ise *sonuç*, *tartışma* ve *öneriler* olduğunu tespit edilmiştir.

Tartışma bölümlerinin %96'sının *bulgulardan hareketle yazılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %3'ünün kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Tartışma bölümlerinin %84'ünün *belli bir düzene göre verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %15'inin kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Tartışma bölümlerinin %92'sinin *amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %8'inin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin yarısından fazlasının tartışma bölümlerinde sonuçların yorumlanmadığını belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Kardoğan'ın (2020) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi, çalışma materyalinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Tartışma bölümlerinin %97'sinin *hipotezin desteklenip desteklenmediğinin tartışılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %3'ünün ise kısmen uygun

yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Tartışma bölümlerinin %83'ünün *araştırma bulgularının ilgili literatürle karşılaştırılıp yorumlanmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %14'ünün kısmen uygun yazıldığı, %3'ünün ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin büyük bir kısmının literatürdeki diğer araştırmalarla tartışıldığını belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucu örtüşüyorken akademik yazma açısından ele alınan diğer çalışmaların sonuçları örtüşmemektedir. Lisansüstü tezlere yönelik yapılan bazı araştırmalara (Kan, 2014; Karadağ, 2009) göre tezlerin sonuçlarıyla literatürdeki diğer araştırmaların sonuçlarının yeterince tartışılmadığı belirtilmiştir. Kardoğan'ın (2020) yaptığı araştırmada ise makalelerin yarısından fazlasının tartışma bölümlerinde araştırma sonuçlarının benzer araştırmaların sonuçlarıyla karşılaştırılmadığı belirtilmiştir. Kardoğan'ın (2020) araştırması incelendiğinde tartışma bölümüne yer vermeyen makalelerin, bu ilke açısından 'uygun değil' şeklinde kodlandığı anlaşılmaktadır. Çalışmanın bu sonucuyla lisansüstü tezlere yönelik yapılan çalışmaların sonuçlarının (Kan, 2014; Karadağ, 2009) örtüşmemesi, çalışma materyalinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Tartışma bölümlerinin %77'sinin *literatürdeki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %16'sının kısmen uygun yazıldığı, %7'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin yarısından fazlasının tartışma bölümlerinde literatürdeki benzer araştırmaların örtüşmeyen sonuçları hakkında bilgi verilmediğini belirtmiştir. Kardoğan'ın (2020) çalışması incelendiğinde tartışma bölümüne yer vermeyen makalelerin, bu ilke açısından 'uygun değil' şeklinde kodlandığı anlaşılmaktadır.

Tartışma bölümlerinin sadece %20'sinin *literatürdeki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %9'unun

kısmen uygun yazıldığı, %71'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazılmadığı görülmüştür. İncelenen makalelerde örtüşmeyen sonuçlardan söz edilmeyince bu ilke 'uygun değil' şeklinde kodlanmıştır. Örtüşmeyen sonuçlardan söz edilmemesi, incelenen makalelerin sonuçlarıyla örtüşmeyen sonuçların olmamasından veya araştırmacıların kendi çalışmalarının sonuçlarıyla örtüşmeyen sonuçları bile isteye vermemesinden kaynaklanıyor olabilir. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin neredeyse tamamının tartışma bölümlerinde literatürdeki benzer araştırmaların örtüşmeyen sonuçları hakkındaki bilgiye yer verilmediğini belirtmiştir. Kardoğan (2020), bu ilkenin uygun olmama oranının bu kadar yüksek çıkmasını, bazı makalelerde tartışma bölümünün olmamasına, tartışma bölümü olan makalelerde ise genellikle örtüşmeyen sonuçlara yer verilmemesine bağlamıştır.

Tartışma bölümlerinin sadece %47'sinin *yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %52'sinin kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye kısmen uygun şekilde yazıldığı görülmüştür.

Tartışma bölümlerinin %69'unun *senteze gidilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %29'unun kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Karagöl (2018) yaptığı çalışmada, çoğu lisansüstü tezlerin tartışma bölümlerinde hem sentez düzeyinde olan genel sonuçlara yer verilmediğini hem de genel sonuçların da tartışılmadığını belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi alan farkından kaynaklanıyor olabilir.

Tartışma bölümlerinin %94'ünün *tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %5'inin kısmen uygun

yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Tartışma bölümlerinin %75'inin *açık ve anlaşılır olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %24'ünün kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin tartışma bölümlerinin *bulgulardan hareketle yazılmış olması; belli bir düzene göre verilmiş olması; amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması; hipotezin desteklenip desteklenmediğinin tartışılmış olması; araştırma bulgularının ilgili literatürle karşılaştırılıp yorumlanmış olması; literatürdeki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması; senteze gidilmiş olması; tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması ve açık ve anlaşılır olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülürken *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması, akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması, literatürdeki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması ve yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması* ilkeleri açısından ya uygun yazılmadıkları ya da kısmen uygun yazıldıkları görülmektedir. Tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerinin çoğuna göre uygun yazılmış olmaları olumlu bir durumken bazılarına göre ya uygun yazılmadıkları ya da kısmen uygun yazılmış olmaları akademik yazma açısından hem dikkat çekici hem de olumsuz bir durumdur.

İncelenen makale çalışmalarındaki sonuç bölümleriyle ilgili sonuçlara bakıldığında 200 makalenin tamamında sonuç bölümüne yer verildiği belirlenmiştir. Sonuç bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından %18'inin uygun yazıldığı, %76'sının ise kısmen uygun yazıldığı, %6'sının ise uygun yazılmadığı görülürken %23'ünün *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* açısından ise %7'sinin uygun yazıldığı, %75'sinin kısmen uygun yazıldığı, %2'sinin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkelere kısmen uygun yazıldığı görülmüştür. Kısmen uygun olma oranının bu kadar yüksek çıkması, sonuç bölümlerinin büyük bir kısmının *bulgular ve tartışma*

bölümleri veya *öneriler* ile iç içe yazılmış olmasından ileri geldiği söylenebilir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin sonuç bölümlerinde en çok *sonuç-öneriler* ve *sonuç-tartışma* başlıklarının kullanıldığını belirtmiştir. Deniz ve Karagöl'ün (2017a) tezlerin yazım kılavuzlarına yönelik yaptığı çalışmada, tezlerin gelişme bölümü için *tartışma*, *sonuç*, *sonuç ve öneriler*, *sonuç ve tartışma*, *sonuç*, *tartışma* ve *öneriler* başlıklarının kullanıldığı belirtilmiştir. Deniz ve Karagöl'ün (2018) dergi yazar rehberlerine yönelik yaptıkları çalışmada ise sonuç bölümü için *sonuç*, *sonuç ve yorum*, *tartışma*, *sonuç ve tartışma* başlıklarının kullanıldığı belirtilmiştir.

Sonuç bölümlerinin %97'sinin *bulgular dan ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %3'ünün kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin büyük bir kısmının sonuç bölümlerinin bulgulara dayalı olarak yazıldığını belirtmiştir. Şahin vd.in (2013) yaptıkları araştırmada, tezlerin büyük bir kısmının sonuç bölümlerinin bulgularla ilişkili olarak yazıldığı belirtilmiştir.

Sonuç bölümlerinin %86'sının *belli bir düzene göre verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %14'ünün kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin sonuç bölümlerinin büyük bir kısmının çalışmanın problem sorularına uygun sunulmuş olduğunu belirtmiştir.

Sonuç bölümlerinin %90'ının *amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %9'unun kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Sonuç bölümlerinin %68'inin *araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %31'inin kısmen

uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu örtüşmemektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, lisansüstü tezlerin çoğunun sonuç bölümlerinde sentez düzeyinde olan genel sonuca yer verilmediğini ve bu genel sonuçların da tartışılmadığını belirtmiştir. Çalışmanın bu sonucuyla Karagöl'ün (2018) benzer şekilde yaptığı araştırmanın sonucunun örtüşmemesi, bu çalışmanın materyalinin makalelerden oluşmasından kaynaklanıyor olabilir.

Sonuç bölümlerinin %95'inin *tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %5'inin kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Hem makale çalışmalarına yönelik yapılan araştırmada (Kardoğan, 2020) hem de tez çalışmalarına yönelik yapılan araştırmada (Tavşancıl vd., 2010), çalışmaların büyük çoğunluğunun sonuç bölümlerinin tekrara yer verilmeden yazıldığı belirtilmiştir.

Sonuç bölümlerinin %89'unun *açık ve anlaşılır olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %11'inde kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin sonuç bölümlerinin *bulguların ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmış olması; belli bir düzene göre verilmiş olması; amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması; tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması ve açık-anlaşılır olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülürken *araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması* ilkesi açısından uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Sonuç bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması ve akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkeleri açısında ise kısmen uygun yazıldıkları görülmektedir. Sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerinin çoğuna göre uygun yazılmış olmaları olumlu bir durumken bazılarına göre ya kısmen uygun yazılmış olmaları ya da uygunluk düzeylerinin yüksek

olmaması akademik yazma açısından hem dikkat çekici hem de olumsuz bir durumdur.

Çalışmada önerilerle ilgili elde edilen bulgulara bakıldığında 200 makaleden %90'ında önerilere yer verildiği, %10'unda ise önerilere yer verilmediği belirlenmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamında bu bölüme yer verildiği görülmüştür. Çalışmanın sonuçları benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalara (Kan, 2014; Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010) göre tezlerin büyük bir kısmında önerilere yer verildiği belirtilmiştir.

Önerilerin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından %21'inin uygun, %43'ünün kısmen uygun yazıldığı görülürken %36'sının ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin uygun yazılma düzeyinin düşük olduğu ve neredeyse yarısının bu ilkeye kısmen uygun yazıldığı görülmüştür. Kısmen uygun olma oranının daha yüksek çıkması, önerilerin büyük bir kısmının bulgular, tartışma veya sonuç bölümleri ile iç içe yazılmış olmasından ileri geldiği söylenebilir. Öneriler ayrı bir başlık olarak ele alınmamasına rağmen *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesi açısından %87'sinin uygun, %12'sinin kısmen uygun yazıldığı görülürken %1'inin ise uygun yazılmadığı görülmektedir. Öneriler başlık olarak her ne kadar diğer bölümlerin başlıkları ile beraber verilmiş olsa da içerik olarak genellikle sonlara doğru, yani akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazıldığı belirlenmiştir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Karagöl (2018) yaptığı araştırmada, tezlerin sonuç bölümlerinde daha çok *sonuç ve öneriler* başlığının kullanıldığını belirtmiştir. Deniz ve Karagöl'ün (2017a) tezlerin yazım kılavuzlarına yönelik yaptıkları çalışmada, tezlerin gelişme bölümünün *tartışma; sonuç; sonuç ve öneriler; sonuç ve tartışma; sonuç, tartışma ve öneriler* olarak başlıklandırıldığı belirtilmiştir. Bu başlıklardan da en çok rastlanılan başlığın *sonuç, tartışma ve öneriler* olduğu belirtilmiştir.

Önerilerin %79'unun *ulaşılabilir sonuçlardan hareketle yazılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %20'sinin kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir

kısımının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin büyük bir kısmının önerilerinin araştırmacının sonuçlarından hareketle yazıldığını belirtmiştir. Lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalara (Karagöl, 2018; Şahin vd., 2013; Tavşancıl vd., 2010) göreyse tezlerin çoğunda yer alan önerilerin bulgularla uyumlu olduğu belirtilmiştir. Uyumlu olmayan önerilerin ise genel nitelikte ve araştırma yapılmadan da getirilebilecek öneriler olduğu belirlenmiştir (Tavşancıl vd., 2010).

Önerilerin %91'inin *çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %9'unun ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Yapılan literatür taramasında makalelerin büyük bir kısmında önerilerin çalışmanın muhatap kesimine yönelik yazıldığı belirtilirken (Kardoğan, 2020) lisansüstü tezlerin çoğunda uygulamaya yönelik önerilere yer verildiği belirtilmiştir (Karadağ, 2009; Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010). Lisansüstü tezlerin önerilerin en çok *uygulamaya dönük öneriler* ve *yapılacak araştırmalara yönelik öneriler* olacak şeklinde başlıklandırıldığı (Karagöl, 2018) göz önüne alındığında *uygulamaya dönük önerilerin* ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik öneriler olduğu anlaşılmaktadır.

Önerilerin sadece %55'inin *çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %5'inin kısmen uygun yazıldığı, %40'ının ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin yarısından fazlasının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Lisansüstü tezlere yönelik yapılan araştırmalara (Kan, 2014; Karadağ, 2009; Karagöl, 2018; Tavşancıl vd., 2010) göre tezlerin yarısından fazlasında ilerde yapılacak araştırmalara yönelik önerilere yer verildiği belirtilmiştir.

Önerilerin %71'inin *açık ve anlaşılır olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %29'unun ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin önerilerinin *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması, ulaşılan sonuçlardan hareketle yazılmış olması ve çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülürken *çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması ve açık-anlaşılır olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Önerilerin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından ise kısmen uygun yazıldıkları görülmektedir. Önerilerin akademik metin yazma ilkelerinin çoğuna göre uygun yazılmış olmaları olumlu bir durumken bazılarına göre ya kısmen uygun yazılmış olmaları ya da uygunluk düzeylerinin yüksek olmaması akademik yazma açısından hem dikkat çekici hem de olumsuz bir durumdur.

İncelenen makale çalışmalarındaki kaynakçalarla ilgili sonuçlara bakıldığında 200 makalenin tamamında kaynakçaya yer verildiği belirlenmiştir. Kaynakçaların *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından %99'unun uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı görülürken *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesi açısından ise %100'ünün uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin bu ilkelere uygun yazıldıkları görülmüştür.

Kaynakçaların %76'sının *kaynakların kullanılan kaynak gösterme biçimine göre kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %24'ünün ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonucu büyük oranda örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin tamamında Kaynakçaların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde yazıldığını belirtmiştir.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin kaynakçalarının *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması, akademik metin yazma basamaklarının*

sırasına göre yazılmış olması ve kaynakların kullanılan kaynak gösterme biçimine göre kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülmektedir. Kaynakçaların genel anlamda akademik metin yazma ilkelerine uygun olacak şekilde yazıldıkları görülmektedir. Kaynakçaların yazımında herhangi bir sorunun yaşanmamış olması akademik yazma açısından olumlu bir gelişmedir.

Çalışmada genel ilkelerle ilgili elde edilen bulgulara bakıldığında 200 makalenin %82'sinin *araştırmanın temel/birincil kaynaklara dayandırılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %18'inin ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

İncelenen makalelerin sadece %46'sının *araştırmanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %53'ünün kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin uygun yazılma düzeyinin düşük olduğu ve yarısından fazlasının bu ilkeye kısmen uygun yazıldığı görülmüştür.

İncelenen makalelerin %93'ünün *araştırmada kullanılan kaynaklara doğrudan ulaşılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %6'sının kısmen uygun yazıldığı, %1'inin ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

İncelenen makalelerin %94'ünün *kullanılan kaynak gösterme biçimine göre yapılan metin içi atıfların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken %6'sının ise kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin neredeyse tamamının bu ilkeye uygun oldukları görülmüştür. Çalışmanın bu sonucuyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı araştırmada, makalelerin tamamının metin içi atıflar açısından uygun yazıldığını belirtirken Kan ve Gedik (2016) yaptıkları çalışmada, yüksek lisans tezini tamamlayanların çoğunun atıf yapma biçimleri konusunda zorluk yaşamadıklarını belirtmiştir.

İncelenen makalelerin %85'inin *araştırmanın akademik dil ve anlatım ölçütlerine uygun olarak yazılmış olması* ilkesine uygun yazıldığı görülürken

%15'inin kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu makalelerin büyük bir kısmının bu ilkeye uygun yazıldığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlardan hareketle incelenen makalelerin *araştırmanın temel/birincil kaynaklara dayandırılmış olması, araştırmada kullanılan kaynaklara doğrudan ulaşılmış olması, kullanılan kaynak gösterme biçimine göre yapılan metin içi atıfların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması* ve *araştırmanın akademik dil ve anlatım ölçütlerine uygun olarak yazılmış olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülürken *araştırmanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Makalelerin, çalışmanın genelini ilgilendiren ilkelerin çoğuna göre uygun yazılmış olmaları olumlu bir durumken bir ilkeye göre uygunluklarının yüksek olmaması dikkat çekici bir durumdur.

Sonuç olarak,

Çalışma kapsamında incelenen makalelerin %1'nin anahtar kelimelere, %3'ünün yöntem bölümüne, %14'ünün tartışma bölümüne ve %10'unun önerilere yer vermediği belirlenmiştir.

İncelenen makalelerde *yöntem* ve *tartışma* bölümlerinde bulunması gereken bazı ilkelere yeterince yer verilmediği; *tartışma*, *sonuç* ve *öneriler* bölümlerinin herhangi bir sıralama gözetmeksizin iç içe verilmiş olduğu görülmüştür.

Makalelerin *başlık*, *yazar bilgisi*, *anahtar kelimeler*, *bulgular*, *tartışma*, *sonuç*, *öneriler* ve *kaynakçalarının* genel anlamda akademik metin yazma ilkelerinin çoğuna göre uygun yazıldığı tespit edilirken *özet*, *giriş* ve *yöntem* bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerinin çoğuna göre ya kısmen uygun yazıldığı ya da uygun yazılmadığı görülmüştür.

Bu çalışmada ulaşılan genel bir sonuç olarak araştırmacıların makalelerin *başlık*, *yazar bilgisi*, *anahtar kelimeler*, *bulgular*, *tartışma*, *sonuç*, *öneriler* ve *kaynakçalarını* hazırlamada yetkin oldukları ve bu bölümleri büyük oranda akademik metin yazma ilkelerine uygun yazdıkları görülmüştür. Buna karşın *özet*,

giriş ve *yöntem* bölümlerini akademik metin yazma ilkelerine göre yeterince uygun yazmadıkları tespit edilmiştir.

Öneriler

- Yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yönelik yapılan bu çalışmadan hareketle araştırmacıların akademik yazma konusunda bazı eksikliklerin olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle araştırmacıların akademik yazma becerilerini geliştirmek amacıyla üniversitelerin lisans ve lisansüstü programlarına akademik yazma ile ilgili gerekli derslerin konulması ve bu derslerin uygulamalı bir şekilde işlenmesi sağlanmalıdır.
- Araştırmacıların özellikle makalelerin yöntem bölümlerini yazarken problemler yaşadıkları tespit edilmiştir. Bundan hareketle araştırmacıların yöntem bilgilerini geliştirmek için bilimsel araştırma yöntemleri ile ilgili derslere daha fazla ağırlık verilmeli ve bu dersler işlenirken daha fazla uygulama yapılması sağlanmalıdır.
- Eğitim bilimleri alanında yapılan çalışmaların yayımlandığı dergilerin akademik yazma ile ilgili koydukları ölçütlerin dergiden dergiye değiştiği görülmüştür. Ayrıca dergilerde yer alan yazma kurallarının bir kısmının sistemlerin güncel versiyonlarına göre düzenlenmediği de tespit edilmiştir. Aynı durumun tez yazım kılavuzları için de geçerli olduğu belirlenmiştir. Bu yönde bir çalışma yapılarak akademik yazma ilkelerinin belirlenmesinde, çalışma alanlarına da dikkate edilerek (eğitim bilimleri, sosyal bilimler vb.) bir birlikteliğin sağlanmasının ve böylece bir standardın oluşturulmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.
- Bu çalışmada incelenen makaleler, yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerle sınırlı tutulmuştur. Farklı alanlarda yayımlanan makale, tez ve tam metin bildirilerin de akademik metin yazma ilkeleri açısından incelenmesi akademik yazmanın geliştirilmesi için faydalı olacaktır.

Kaynaklar

- Akbayır, S. (2007). *Eğitim fakülteleri için cümle ve metin bilgisi*. Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2003)
- Akçay, A. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları–VII: Sonuç, tartışma ve kaynakça bölümlerini hazırlama. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 221-236). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Akın, E. (2021). Akademik metinlerde öznellik ve nesnellik. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 35-52). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Akın, G. (2009). *Bilimsel araştırma ve yazım teknikleri*. Tiyydem Yayıncılık.
- Aksan, D. (2020). *Her yönüyle dil: Ana çizgileriyle dilbilim*. Türk Dil Kurumu Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 1977)
- Aktaş, E. ve Uzuner Yurt, S. (2015). Türkçe eğitimi alanındaki makale özetlerine yönelik bir içerik analizi. *Turkish Studies*, 10 (7), 73-96.
- Aktaş, S. ve Gündüz, O. (2005). *Yazılı ve sözlü anlatım, kompozisyon sanatı*. Akçağ Yayınevi. (Orijinal yayın tarihi 2004)
- Altunkaya, H. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları–III: Giriş bölümü hazırlama. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 133-150). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Altunkaya, H. (2022). Metin yazma biçimleri. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 1 yazma eğitimi* içinde (s. 241-262). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2018)
- APA Publication Manual. (2015). *Amerikan Psikoloji Derneği yayım kılavuzu* (E. Karadağ, Çev.). Kaknüs Yayınları.
- Arıkan, R. (2011). *Araştırma yöntem ve teknikleri*. Nobel Yayıncılık.

- Aslan, C. (2010). Türkçe Eğitimi programlarında lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin akademik özyeterliklerine ilişkin görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 87-115.
- Aydın, G. (2015). *Türk dili ve edebiyatı hizmet öncesi öğretmen eğitiminde yansıtıcı öğretim uygulamalarının akademik yazma becerilerine etkisi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Ayşan, E. (2016). *Bilimsel makale ve tez yazımı*. Nobel Tıp Kitapevleri Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2003)
- Bağcı, H. (2007). *Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatım derslerine yönelik tutumları ile yazma becerileri üzerine bir araştırma* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Bağcı, H. (2014) Yazılı anlatım ve unsurları. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (s. 85-124). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2011)
- Bahar, M. A. (2014). Lisansüstü eğitimde akademik yazma ve önemi. *International Journal of Language Academy*, 2(4), 209-233.
- Balcı, A. (2020). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 1995)
- Başkan, A. (2021). Akademik metinlerde tanım, kavram ve terimlerden yararlanma. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 17-34). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Bayat, N. (2014). Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme düzeyleri ile akademik yazma başarıları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 155-168.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27–40.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2008)

- Can, F. (2021). Akademik metinlerin biçimsel özellikleri. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 69-86). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Cansız Aktaş, M. (2014). Nitel veri toplama araçları. M. Metin (Ed.), *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (s. 337-371). Pegem Akademi Yayınları.
- Coşkun, E. ve Kan, O. (2013). Lisansüstü tezlere ait özet metinlerinin yazım tekniği bakımından değerlendirilmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 299–313.
- Coşkun, H. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları-V: Yöntem bölümü hazırlama. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 171-188). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Çakmakaya, Ö. S. (2013). Bilgiyi paylaşmak: Biyomedikal alanda bilimsel makale yazım kuralları ile ilgili derleme. *Yükseköğretim Dergisi*, 3(3), 142-150.
- Çeçen, M. A. (2014). Yazma eğitimi açısından metin bilgisi. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (s. 131-150). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2011)
- Çelik, A., Kaya, N., Demirbilek S. ve Çıfçı, S. (2006). *Cümle ve metin bilgisi*. Lisans Yayıncılık.
- Çelik, M. E. (2021). Akademik metinlerde dikkat edilecek etik ilkeler. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 237-254). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Çepni, S. (2012). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Celepler Matbaacılık Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2010)
- Çivilibal, M. (2013). Bilimsel bir makale nasıl yazılır ve yayımlanır?. *Haseki Tıp Bülteni*, 51(3), 85-88.
- Day, R. A. (2005). *Bilimsel bir makale nasıl yazılır ve yayımlanır?* (G. Aşkar Altay, Çev.). TÜBİTAK Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 1996)

- Demirbaş, M. (2014). Bilimsel araştırma ve özellikleri. M. Metin (Ed.), *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (s. 3-19). Pegem Akademi Yayınları.
- Deniz, K. (2000). *Yazılı anlatım becerileri bakımından köy ve kent beşinci sınıf öğrencilerinin durumu* [Yüksek lisans tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi]. 07 Mayıs 2023 tarihinde <https://tr-scales.arabpsychology.com/wp-content/uploads/pdf/yazili-anlatim-degerlendirme-olcegi-toad.pdf> adresinden edinilmiştir.
- Deniz, K. ve Karagöl, E. (2016). Eğitim bilimleri alanındaki lisansüstü tez başlıklarının kelime sayısı ve söz dizimi bakımından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(2), 248-260.
- Deniz, K. ve Karagöl, E. (2017a). Akademik yazma açısından tez yazım kılavuzları. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 287-312.
- Deniz, K. ve Karagöl, E. (2017b). Akademik yazma açısından hakem değerlendirme formları. *Turkish Studies*, 12(34), 143-162.
- Deniz, K. ve Karagöl, E. (2018). Akademik yazma açısından dergi yazar rehberleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1210-1225.
- Dinçer, S. (2018). *Akademik yazım ve araştırmacılara öneriler*. Pegem Akademi Yayınları.
- Dura, C. (2005). *Düşünme, araştırma, yazma*. Ekin Yayınevi.
- Düztepe, Ş. (2004). Araştırmalarda bilimsel yöntemin kullanılması ve araştırmanın temel aşamaları. *Havacılık ve Uzay Teknolojileri Dergisi*, 1(3), 49-53.
- Ekiz, D. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık. (Orijinal yayın tarihi 2009)
- Ergin, M. (2009). *Türk dil bilgisi*. Bayrak Yayıncılık.
- Ergişi, A. ve Kozener Yenigül, Ç. (2020). Öğretmen adaylarının akademik yazma eğitimine yönelik görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 100-125.

- Erol, E. E. ve Kişi, Z. (2018). Cümle ve metin bilgisi eğitiminin temel kavramları. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Dil ve edebiyat eğitiminin temel kavramları* içinde (s. 109-124). Pegem Akademi Yayınları.
- Genç, S. Z. (2015). Bilimsel araştırma basamakları. R. Kincal (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (s. 81-97). Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal yayın tarihi 2010)
- Göçer, A. (2010). Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *The Journal of International Social Research*, 3(12), 178-195.
- Gün, M. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları–IV: Giriş bölümlerinde iddia ve önermeler yazma. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 151-170). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Pegem Akademi Yayınları.
- Güneş, F. (2019). *İlkokuma yazma öğretimi, yaklaşımlar ve modeller*. Pegem Akademi Yayınları.
- Güneş, F. ve Çevik, A. (2016). Makale başlıklarının incelenmesi. *Turkish Studies*, 11(3), 1185-1202.
- Kan, M. O. (2014). *Sözbilimsel yapı temelli bir metindilbilim çözümlemesi: Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin sözbilimsel yapı özellikleri* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Kan, M. O. (2017a). Türkiye’de akademik yazma alanında yapılan lisansüstü tezler. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1037-1048.
- Kan, M. O. (2017b). *Akademik yazma*. Eğiten Matbaacılık Yayınları.
- Kan, M. O. ve Gedik, F. N. (2016). Türkçe eğitimi alanında yüksek lisans tezi tamamlayanların akademik yazma ve tez oluşturma sürecine ilişkin görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 6(3), 404-410.
- Kan, M. O. ve Uzun, G. L. (2014). Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin bulgular, tartışma, sonuç bölümlerine ilişkin sözbilimsel yapı özellikleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(3), 1-19.

- Kansu, E. (2009). Bilimsel araştırmalarda etik ilkeler. E. Kansu (Ed.), *Bilim etiği sempozyumu* içinde (s.163-170). TÜBA Yayınları.
- Karadağ, E. (2009). *Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelemesi: Bir durum alışması* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Karagöl, E. (2018). *Akademik yazma açısından lisansüstü tezler* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Karagöl, E. (2020). Akademik yazma açısından bildiri özetleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 410-426.
- Karagöz, B. ve şeref, İ. (2020) Yazma becerisiyle ilgili makaleler üzerine bir inceleme: Web of Science veri tabanında eğilimler. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(1), 67-86.
- Karakuş, N. ve Karacaoğlan, M. Ö. (2021). Metin türleri. M. N. Kardaş (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (s. 161-177). Pegem Akademi Yayınları.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler*. Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal yayın tarihi 2007)
- Karasar, N. (2015). *Araştırmalarda rapor hazırlama*. Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal yayın tarihi 2006)
- Karataş, T. (2018). *Ansiklopedik edebiyat terimleri sözlüğü*. İz Yayıncılık.
- Karatay, H. (2014). Süreç temelli yazma modelleri: 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modeli. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (s. 21-48). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2011)
- Kardaş, M. N. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları-II: Başlık, özet ve anahtar sözcük yazma. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 103-132). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Kardaş, M. N., Esendemir, N. ve Kardaş S. (2021a). Yazma eğitimiyle ilgili temel bilgiler. M. N. Kardaş (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (s. 1-24). Pegem Akademi Yayınları.

- Kardaş, M. N., Koç, R. ve Kaya, M. (2021b). Akademik metin yazmanın basamakları–VI: Bulgular bölümü hazırlama. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 189-220). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Kardoğan, M. (2020). *Yabancılar Türkçe öğretimi alanında yayımlanan makalelerin eğilimleri ve akademik metin yazma ilkelerine uygunluğu üzerine bir inceleme* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Kaya, M. ve Kardaş, M. N. (2019). Türkçe öğretiminin amacı ve temel ilkeleri. K. Bulut ve M. N. Kardaş (Ed.), *Türkçe öğrenme ve öğretim yaklaşımları* içinde (s. 87-112). Pegem Akademi Yayınları.
- Kılıç, G. (2018). *Stakeholders' perception of the academic writing needs of emi university students and how these needs are met: A case study* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi.
- Kozak, M. (2018). *Akademik yazım: İlkeler-uygulamalar-örnekler*. Detay Yayıncılık.
- Kökdemir, D., Demirutku, K., Çırakoğlu, O., Işın, G., Muratoğlu, B., Sayın, P. ve Yeniçeri, Z. (2004). *Akademik yazım kuralları kitapçığı*. Elyadal Dizisi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2000)
- Kurudayıoğlu, M. (2000). *1998 Yılı içinde ulusal gazetelerimizdeki yazarların köşe yazılarında Türkçeyi kullanma becerileri üzerine bir araştırma* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. 2nd Edition. Sage Sage Publications Ltd.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (2015). *Genişletilmiş bir kaynak kitap nitel veri analizi* (S. Akbaba Altun ve A. Ersoy, Çev.). Pegem Akademi Yayınları.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. 3 Mart 2023 tarihinde

<http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20195716392253-02-Türkçe Öğretim Programı 2019.pdf> adresinden edinilmiştir.

- Murray, R. (2015). *Bilimsel dergilere makale nasıl yazılır* (Ş. Çınar, Çev.). Anı Yayıncılık.
- Nohutçu, U. (2015). *Yükseköğretim öğrencilerinin işlevsel yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Ocak, M. A. (2010). *Alanyazın incelemesi*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Onursal, I. (2003). Türkçe metinlerde bağdaşıklık ve tutarlılık. A. Eziler Kıran, E. Korkut ve S. Ağildere (Ed.), *Günümüz dilbilim çalışmaları* içinde (s. 121-132). Multilingual Yayınları.
- Özbay, M. (2007). *Özel öğretim yöntemleri II*. Öncü Kitap Yayınları.
- Özdamar, K. (2003). *Modern bilimsel araştırma yöntemleri*. Kaan Kitabevi.
- Özdemir, E. (2004). *Eleştirel okuma*. Bilgi Yayınevi. (Orijinal yayın tarihi 1995)
- Özdemir, O. (2019). Türkçe öğrenme ve öğretmenin anlamı ve önemi. K. Bulut ve M. N. Kardaş (Ed.), *Türkçe öğrenme ve öğretim yaklaşımları* içinde (s. 59-86). Pegem Akademi Yayınları.
- Özkara, Y. (2007). *6+1 analitik yazma ve değerlendirme modelinin 5. sınıf öğrencilerinin hikâye edici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi* [Yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev.). Pegem Akademi Yayınları.
- Polat, F. A. (2005). Tefsir ana bilim dalı lisansüstü seminer ve tezlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar ve yazım ilkeleri üzerine. *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, 5(1), 211-223.
- Sarıkaya, B. (2021). Akademik dil ve yazının önemi. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 01-16). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)

- Seggie, F., N. ve Bayyurt, Y. (2015). Nitel araştırma yöntemi. F. N. Seggie ve Y. Bayyurt (Ed.), *Nitel araştırma yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları* içinde (s. 11-22). Anı Yayıncılık.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Anı Yayıncılık.
- Sevim, O. (2019). Türkçe öğretiminde temel dil becerileri. K. Bulut ve M. N. Kardaş (Ed.), *Türkçe öğrenme ve öğretim yaklaşımları* içinde (s. 153-170). Pegem Akademi Yayınları.
- Sevim, O. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları- I: Genel bilgiler. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 87-102). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Sevim, O. (2022). Yazı dili ve özellikleri. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 1 yazma eğitimi* içinde (s. 27-48). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2018)
- Sevim, O. ve İşcan, A. (2012). Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında yapılan yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelere dönük bir içerik analizi. *Turkish Studies*, 7(1), 1863- 1873.
- Sevim, O. ve Özdemir Erem, N. (2012). Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin başlıklarına ve özetlerine eleştirel bir bakış. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(3),174-186.
- Seyidoğlu, H. (2016). *Bilimsel araştırma ve yazma el kitabı*. Güzem Can Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 1979)
- Sezer, A. ve Özkan, E. (2011). *Dil ve anlatım sanatları*. Pulat Basımevi.
- Şahin, D., Calp, Ş., Bulut, P. ve Kuşdemir, Y. (2013). Sınıf öğretmenliği eğitimi bilim dalında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli kriterlere göre incelenmesi. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 5(3), 187-205.
- Şen, E. (2021). Akademik metinlerin yapısı ve türleri. M. N. Kardaş ve R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 53-68). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Tansel, F., A. (1978). *İyi ve doğru yazma usûlleri III*. Kubbealtı Neşriyatı Yayınları.

- Tatar, E. ve Tatar, E. (2008). Fen bilimleri ve matematik eğitimi araştırmalarının analizi-1: Anahtar kelimeler. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16), 89-103.
- Tavşancıl, E., Çokluk, Ö., Çıtak, G., G., Kezer, F., Yıldırım, Ö. Y., Bilican, S., Büyükturan, E. B., Şekercioğlu, G., Yalçın, N., Erdem, D. ve Özmen, D. T. (2010). *Eğitim bilimleri enstitülerinde tamamlanmış lisansüstü tezlerin incelenmesi (2000-2008)*. Ankara Üniversitesi. 3 Mart 2023 tarihinde <https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12575/68960> adresinden edinilmiştir.
- Tiryaki, O. (2014). Bilimsel yayın hazırlama teknikleri. *ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 2(1), 143–155.
- Tok, M. (2012). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı bir çalışma* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Tok, M. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma ihtiyacı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(23), 1-25.
- Tok, M. ve Gönülal, N. (2016). Akademik yazma sürecine ilişkin bir ihtiyaç analizi. *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 1(1), 142-161.
- Tompkins, G. E. (2009). *Language Arts*. Pearson.
- Toprak, Z. (2017). Türkiye’de akademik yazı: İntihal ve özgünlük. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 34(2), 1-12.
- Toros, H. (2014). *Asya’nın kandilleri*. Hece Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2007)
- Tosun, Z., Karabekmez, F. A., Keskin, M., Duymaz, A., Duymaz, A. ve Savaşçı, N. (2008). Bilimsel makale nasıl hazırlanır?. *Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Dergisi*, 16(3), 147-153.
- Tunagür, M. ve Kardaş, M. N. (2021). Yazmanın fiziksel ve zihinsel süreçleri. M. N. Kardaş (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (s. 57-79). Pegem Akademi Yayınları.

- Turan, L., Sevim, O. ve Tunagür, M. (2018). Türkçe eğitimi alanında hazırlanan doktora tez özetlerine yönelik bir içerik analizi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(11), 29-44.
- Türk Dil Kurumu (2023). *Başlık*. 3 Mart 2023 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden edinilmiştir.
- Türk Dil Kurumu (2023). *Bilim*. 3 Mart 2023 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden edinilmiştir.
- Türk Dil Kurumu (2023). *Yazı*. 3 Mart 2023 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden edinilmiştir.
- Türkiye Bilimler Akademisi (2011). *Türkçe bilim terimleri sözlüğü sosyal bilimler*. TÜBA Yayınları.
- Ünsal, G. (2008). Yazma öğretimi. *Dil Dergisi*, 142, 46-60.
- Üstdal, M., Vuillaume, R., Gülbahar, K. ve Gülbahar, Y. (2004). *Bilimsel araştırma kılavuzu*. Pelikan Kitabevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. (Orijinal yayın tarihi 1999)
- Yıldırım, C. (2004). *Bilim felsefesi*. Remzi Kitabevi. (Orijinal yayın tarihi 1979)
- Yıldız, İ., Varkal, M. A. ve Ünüvar, E. (2015). Bilimsel bir makale nasıl hızlı okunur ve anlaşılır?. *Çocuk Dergisi* 15(1), 1-2.
- Yıldız, M. (2018). Yazma öğretiminde temel kavramlar. H. Akyol ve M. Yıldız (Ed.), *Kuramdan uygulamaya yazma öğretimi* içinde (s. 2-26). Pegem Akademi Yayınları.
- Yücelşen N., Karagöz M. ve Ak Başoğlu D. (2015). The opinions of students about choosing thesis subjects in Turkish education and turkish as a foreign language department. *Anthropologist*, 22, 219-226.
- Yücelşen, N. ve Çetinkaya Edizer, Z. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının akademik yazma becerilerine ilişkin görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(4), 1165-1182.

Yükseköğretim Kurulu (2018). *Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi*. 3 Mart 2023 tarihinde <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Kurumsal/mevzuat/bilimsel-arastirma-ve-etik-yonetmeligi.aspx> adresinden edinilmiştir.

Zorbaz, K. Z. (2014). Yazma eğitimi. M. Yılmaz (Ed.), *Yeni gelişmeler ışığında Türkçe öğretimi* içinde (s.109-147). Pegem Akademi Yayınları.

EK-A: Çalışma Kapsamında İncelenen Makalelerin Künyeleri

- Abukan, M. ve Tandilava, L. (2021). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Gürcistan'daki A2 düzey Türkoloji bölümü öğrencilerinin yazılı anlatımlarının noktalama, yazım ve dil yönünden incelenmesi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6(2), 544-560.
- Ahıskalı, E. E. ve Akkaya, N. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının özdüzenlemeli strateji geliştirme modeliyle yapılandırılan planlama ve yazma stratejileri öğretime ilişkin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(1), 1-17.
- Akar, C. ve Özber, M. (2018). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma öz yeterliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 75-89.
- Akbaba, R. S. ve Türel, Y. K. (2016). Yazma becerisinde dönüt ve dönüt aracı olarak kullanılan bilgisayara ilişkin bir derleme çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(4), 2023-2040.
- Akçay, A. ve Çelik, H. (2017). Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin e-posta yazma becerileri üzerine bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (35), 184-197.
- Akçay, H. ve Baltacı, A. (2017). Astronomi öğretiminde öğrenme amaçlı çoklu yazma etkinliklerinin değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 138-151.
- Akkaya, N. (2011). İlköğretim 6. Sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 311-319.
- Aktaş, E. ve Bayram, B. (2021). Anlatma becerileri kapsamında 1-8. sınıf Türkçe ders kitaplarına bir bakış: Konuşma ve yazma stratejilerinin kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(1), 1-18.
- Alatlı, R. ve Servi, C. (2017). Ortaokula devam eden işitme engelli öğrencilerin yazı performanslarının incelenmesi: Örnek grup çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 18(01), 27-43.

- Altuner Çoban, G. Ş. ve Ateş, Ş. (2022). 6+1 analitik yazma ve değerlendirme modelinin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yazılı anlatım becerisi ve öz yeterliği ile yazma kaygısına etkisi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(2), 771-786.
- Altunkaya, H. ve Erdem, I. (2016). Açık öğretim ortaokulu öğrencisi hükümlü ve tutukluların yazma kaygıları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 5(3), 1370-1391.
- Anılan, H., Kaya, M. F., Bayrak, E. ve Kaynaş, E. (2010). Konu bağımlı ve konu bağımsız yazma çalışmalarının karşılaştırılması. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 103-119.
- Arhun Topcu, A. ve Hazar, N. (2019). KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı bir devlet ilkokulunda anadil eğitimini Türkçe olarak öğrenen öğrencilerin yazım kurallarını kullanım becerileri ile ilgili mevcut durumlarının değerlendirilmesi. *International Journal of Arts and Social Studies*, 2(3), 14-23.
- Arıcı, A. F. (2009). İlköğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin yazılı anlatım hatalarının karşılaştırılması. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, 241-246.
- Arıcı, A. F. ve Urgan, S. (2008). Konu seçiminin yazma becerisine etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33(357), 19-24.
- Arslan, A. (2018). Ortaokul öğrencilerinin yazma kaygıları ve akademik öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1286-1312.
- Arslan, M. ve Klicic, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin gelişiminde karşılaşılan sorunlar: Bosna Hersek örneği. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 169-182.
- Arslan, N. ve Durukan, E. (2015). Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stilleri ve yazma eğilimleri arasındaki ilişki. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 4(3), 1251-1267.

- Aslan, C. ve akmak, S. (2020). Metin türleri bağlamında az gören, görme engelli ve gören öğrencilerin yazılı ifade becerilerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 868-885.
- Aslanoğlu Erman, A. (2022). Akran ve öz değerlendirme uygulamalarının yazma becerilerine etkisinin incelenmesi. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 9, 179–196.
- Ataman, M. (2006). Yaratıcı drama sürecinde yaratıcı yazma. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 75-88.
- Atasoy, A. (2022). Yazma  ğretimi araştırmalarının görünümüne ilişkin bibliyometrik bir inceleme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(3), 1150-1175.
- Atasoy, A. (2021) Yazma  z yeterliği ile yazma becerisi arasındaki ilişki: Bir meta analiz alışması. *Eğitim ve Bilim*, 46(208), 213-236.
- Ateş, A. ve Akaydın, ř. (2015). Ortaokul  ğrencilerinin yazma kaygılarının incelenmesi: Malatya ili  rneği. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 16, 24-38.
- Ateş, S. (2017). Öğretmen adaylarının perspektifinden sınıf içi yazma çalışmalarının değerlendirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(2), 1534-1557.
- Avcı, E. E. ve Akçay, T. (2013). Fen ve teknoloji dersinde yazma etkinlikleri üzerine  ğretmen görüşleri. *Journal of Turkish Science Education*, 10(2), 48-65.
- Ayan, Z. ve Dilidüzgün, ř. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe  ğretiminde orta düzey yazma etkinliklerinin iletişimsel yaklaşım bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(56), 468-476.
- Aydın, E. (2022). Türkçe  ğretmenlerinin yazma eğitimi uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm  nerileri. *Kahramanmaraş Sütçü Imam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 12-26.

- Aydın, E. ve Ciğerci, F. M. (2020). Yabancılar Türkçe öğretiminde dijital hikâye anlatımının yaratıcı yazma becerisine ve yazma öz yeterliğine etkisi. *Turkish Studies*, 15(4), 2425-2442.
- Aydın, İ. (2014). Türkçe öğretiminde yazılı anlatım çalışmalarındaki sorunlar üzerine bir inceleme. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 4, 166-170.
- Aydın, İ., Dizman, A. ve Karaca, A. (2017). Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin çözümleyici puanlama yönergesine göre değerlendirilmesi. *International Journal of Language Academy*, 5(7), 131-151.
- Ayrancı, B. B. (2020). Yazma eğitimi dersinin Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerileri üzerine etkisi. *Journal of History School*, 53, 2553-2569.
- Aytan, N. ve Tunçel, H. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe yazma kaygısı ölçeği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(30), 50-62.
- Bağcı, H. (2012). Ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım alan bilgisi başarı düzeyleri üzerine bir araştırma. *Turkish Studies*, 7(4), 907-919.
- Bağcı Ayrancı, B. ve Karahan, L. (2017). Çağrışım tekniğinin yazma becerisinin geliştirilmesine katkısı: Ölçek geliştirme ve etkinlik oluşturma çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 6(2), 1148-1177.
- Bağcı, H. (2011). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretleri ile yazım kurallarını uygulayabilme düzeyi. *Turkish Studies (Elektronik)*, 6(1), 693-706.
- Bağcı, H. ve Baz, D. (2018). Türkçe öğretmen adaylarının yazma alışkanlıkları üzerine bir çalışma. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1138-1160.
- Bahar, H. H., Uludağ, E. ve Yılmaz, O. (2010). Türkçe I yazılı anlatım dersine yönelik tutum ölçeğinin (TÜYATÖ) geliştirilmesi. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 108-126.

- Batur, Z. ve Asar, A. (2019). Ortaokul öğrencilerinin yazılı anlatımda düşünceyi geliştirme tekniklerini kullanım durumları (Zonguldak örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 129-147.
- Bayat, S. (2016). Sekizinci sınıf öğrencilerinin el yazısı yazma becerilerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(3), 1309-1326.
- Bayülgen, N. (2011). Yazı çalışmalarında karikatür, motivasyon ve yaratıcılık [cartoons, motivation and creativity in text works]. *Arastırma Temelli Etkinlik Dergisi (ATED)*, 1(1), 39-55.
- Becel, A. (2013). Bilişim teknolojileri ekseninde yazarlık ve yazma becerileri dersine yönelik bir değerlendirme. *Electronic Turkish Studies*, 8(3), 61-81.
- Belet, Ş. ve Yaşar, Ş. (2007). Öğrenme stratejilerinin okuduğunu anlama ve yazma becerileri ile Türkçe dersine ilişkin tutumlara etkisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3(1), 69-86.
- Bilge, H. (2022). 2006-2019 yılları arasında kullanılan Türkçe öğretim programlarının akıcı yazma becerisi açısından karşılaştırılması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(1), 199-215.
- Bilgili, G. Y. ve Kana, F. (2018). Yaratıcı yazma etkinliklerinin Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerisine etkisi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(26), 544-561.
- Bircan Manay, E., Türkel, A. ve Savaş, B. (2017). Kelime ağı yönteminin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin yazmaya yönelik tutumlarına ve yazma özyeterlik algısına etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 12(14), 257-284.
- Boylu, E. ve Başar, U. (2015). Yurt dışında Türkiye Türkçesi öğrenen Türk dillilerin yazılı anlatım hataları: İran örneği. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(5), 324-338.
- Bozgün, K. ve Akın Kösterelioğlu, M. (2022). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(1), 119-135.
- Calp, M. (2013). Serbest ve yaratıcı yazma tekniğine göre oluşturulan kompozisyonların yazılı anlatımın niteliği ve puanlama tekniği açısından karşılaştırılması. *Turkish Studies*, 8(9), 879-898.

- Can, R. (2014). Ortaöğretim öğrencilerinin bağdaşıklık araçlarını işlevlerine göre yazılı anlatımlarında kullanma becerileri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 204-228.
- Ceran, D. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının yazma eğitimi dersine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Electronic Turkish Studies*, 8(1), 1151-1169.
- Ceran, D. ve Kordak, S. (2015). Beşinci sınıf öğrencilerinin somut ve soyut konularda yazma becerileri üzerine bir araştırma. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(29), 47-59.
- Cihan, H. (2021). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonları ve yazma becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *The Journal of International Educational Sciences*, 26(26), 100-119.
- Çakmak, E. (2013). Metin yapısı öğretiminin öğretmen adaylarının tartışmacı yazma becerilerine etkisi/the effect of teaching argumentative writing on teacher candidates' argumentative writing skills. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 379-389.
- Çakmak, V. (2018). Duygusal zekanın yazma eğilimi üzerine etkisi: Halkla ilişkiler ve tanıtım öğrencileri üzerine bir uygulama. *Kurgu*, 26(1), 66-81.
- Çamurcu, D. (2011). Yüksek öğrenimine yeni başlayan Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin yazma becerilerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 503-518.
- Çelik, T. ve Çetinkaya, G. (2014). Doğrulanmış yazma uygulamalarının Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerilerine etkisi. *İlköğretim Online*, 13(1), 130-145.
- Çerçi, A., Derman, S. ve Bardakçı, M. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarına yönelik yanlış çözümlemesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(2), 695-715.
- Çetin, M., Gözcü, L. ve Özalp, K. (2016). Yabancılarla Türkçe öğretiminde yazma etkinliklerine öğrencilerin bakışı (Bosna Hersek örneği). *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 30, 509-521.

- Çetin, Ö. Ş. ve Alisinanoğlu, F. (2013). Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazı Farkındalığını Değerlendirme Kontrol Listesi'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8), 15-27.
- Çetinkaya, G., Bayat, N. ve Alaca, S. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretim sürecinde yazılı düzeltme geribildirimleri ve öğrencilerin edimsel çıkarımları. *Mediterranean Journal of Humanities*, 6(1), 85- 98.
- Çıldır, B. (2018). Müzede eğitim etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerilerine etkisi 1. *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(3), 19-43.
- Çoban, A. (2022). Yaratıcı yazmayla ilişkili hazırlanan doktora tezlerinin betimsel içerik analizi *JRES*, 9(1), 142- 153.
- Dağtaş, A. (2012). Kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma tekniğinin öğrencilerin yazma becerilerine etkileri. *Electronic Turkish Studies*, 7(3), 845-869.
- Dalgacı, S. ve Büyükkız, K. K. (2021). Geri bildirim olarak çoklu değerlendirme yaklaşımının Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazma becerisine etkisi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 25(1), 207-224.
- Dayan, G. ve Ertem, İ. H. (2022). Yazma güçlüğü olan ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım hatalarının incelenmesi. *Temel Eğitim Dergisi*, (15), 43-55.
- Demir Atalay, T. (2015). Yazma becerisi açısından örnek bir kitap incelemesi. *AÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi (TAED)*, 54, 727-777.
- Demir, S. B. ve Yıldırım, Ö. (2019). Yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesi için dereceli puanlama anahtarı geliştirme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47, 457-473.
- Demir, S. ve Kılıçkiran, H. (2018). Dijital öykü uygulamasının özel yetenekli öğrencilerin yazma becerilerine etkisi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 12-18.
- Demir, T. (2013). İlköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma özyeterlik algısı ilişkisi üzerine bir çalışma. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2(1), 84-114.

- Demirdöğen, E. ve Balcı, E. (2022). 4. sınıf öğrencilerinin Türkçe sözlük kullanımı ile kelime defteri oluşturmalarının yaratıcı yazma üzerindeki etkisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(131), 283-298.
- Demirel, A. (2019). Öğretmen adaylarının yazma kaygıları ile yaratıcı yazma başarıları arasındaki ilişki üzerine bir inceleme. *International Journal of Language Academy*, 7(4), 210-220.
- Demirel, A. (2022). Türkçe öğretmeni adaylarının gözüyle yaratıcı yazma süreçlerini olumsuz etkileyen etmenler ve çözüm önerileri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(2), 813-829.
- Demirel, A. ve Karatay, H. (2022). 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modeli çerçevesinde gerçekleştirilen hazırlıkların yazma sürecindeki işlevleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(1), 104-118.
- Derman, S. (2020). Farklı öğretim kademelerindeki öğrencilerin deneme türündeki yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesi. *Opus International Journal of Society Researches*, 15(26), 4265-4292.
- Doğan, Y. ve Müldür, M. (2014). 7. sınıf öğrencilerine verilen yazma eğitiminin öğrencilerin hikâye yazma becerisine etkisi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 49-65.
- Dolmaz, M. ve Erol, K. (2018). 7. Sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ve dilsel becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 2(1), 22-41.
- Dolunay, S. K. (2016). İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları zaman ekleri üzerine bir inceleme/a study on tense suffixes used by 6th grade students in their written expressions. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(1), 119-133.
- Duran, E. (2013). Yazmada etkililik: Kalem ve klavyeye yönelik bir karşılaştırma. *Electronic Turkish Studies*, 8(3), 179-187.
- Durukan, E. ve Satılmış, S. (2021). 7. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme ve yaratıcı yazma becerileri arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 53-70.

- Ekinci, M. (2020). Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan yazma etkinliklerinin incelenmesi: Bir ders kitabı analizi. *International Journal of Language Academy*, 8(5), 65-75.
- Elbir, B. ve Yıldız, H. (2012). İlköğretim yazma eğitimi, yapılan lisansüstü eğitim programları üzerine yapılan değerlendirmelerdir. *Akademik Bakış Dergisi*, (30), 1-11.
- Emre, C. ve Ünal, F. T. (2019). Öyküleyici metin türünde yazma becerisini geliştirmeye yönelik bir uygulama: Kurgu merdiveni. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(1), 190-204.
- Erdem, İ. ve Özdemir, N. H. (2012). Türkçe öğretmeni adayları için “Yazma Alışkanlığı Ölçeği” geliştirme. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 16, 171-194.
- Erdil, M. (2017). Türkçe okutmanlarının yabancı öğrencilerin Türkçe yazma becerisine karşı öznel algıları. *Turkish Studies*, 12(28), 281-306.
- Erdoğan, Ö. (2016). İş birlikli yazma etkinliklerinin sınıf öğretmeni adaylarının yazma becerilerine ve yazmaya ilişkin tutumlarına etkisi. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 5(2), 273-286.
- Erdoğan, Ö. ve Yangın, B. (2014). Süreç temelli yaratıcı yazma uygulamalarının yazılı anlatıma ve yazmaya ilişkin tutuma etkisi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 438-459.
- Erdoğan, Ö., Gülay, A. ve Uzuner, F. G. (2017). Sınıf öğretmenlerinin yazma güçlüğüne ilişkin görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(61), 700-718.
- Erhan, A. (2016). Ortaokul öğrencilerinin okuma alışkanlığı ve yazma tutumları ile Türkçe dersi akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 54, 469-483.
- Erişti, S. D. ve Belet, Ş. (2010). İlköğretim öğrencilerinin yazılı anlatım ve resimlerinde kültür algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(33), 245-264.

- Erkan, G. ve Aykaç, M. (2014). Samet Behrengi'nin kitaplarıyla kurgulanan yaratıcı drama etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerisi ve tutumlarına etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(31), 600-610.
- Et, E. ve Çağlayan Dilber, N. (2022). Karikatürle yazma çalışmalarının ortaokul öğrencilerinin yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(2), 291-308.
- Fatih, K. ve Güzel, A. (2020). Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazılı anlatım metinlerinin sesli harflerin yazımı açısından değerlendirilmesi. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 5(2), 171-187.
- Garip, S. (2018). Öğretmen görüşlerine göre ortaokul öğrencilerine yazma becerisi kazandırmada serbest yazma stratejisinin rolü. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 1(1), 81-104.
- Göçen, E. (2018). Sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik yeterlilik algısına, tutumuna ve yaratıcı yazma başarısına yaratıcı yazma çalışmalarının etkisi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(27), 737-762.
- Göçer, A. (2010). Eğitim fakültesi öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin süreç yaklaşımı ve metinsellik ölçütleri ekseninde değerlendirilmesi Niğde Üniversitesi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(1), 271-290.
- Göçer, A. (2012). Türkçe öğretmen adaylarının yetizleme çalışmalarıyla oluşturdukları metinlerin metinlerarasılık: Dilsel metinlerin kullanımı açısından incelenmesi. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 184-195.
- Göçer, A. (2013). Türkçe öğretmenliği öğrencilerinin yazma eğitimi dersinde yetizleme çalışması ile oluşturdukları metinlerin incelenmesi. *Millî Eğitim*, 42(198), 5-26.
- Göçer, A. (2014). Yazma Tutum Ölçeği'nin (YTÖ) Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 515-524.

- Göçer, A. (2016). Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerisine karşı tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(3), 1025-1038.
- Gülmez, B. (1992). Yazınsal bir iletişim biçimi. *Kurgu Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli İletişim Dergisi*, 10(10), 159-174.
- Hacer, T. ve Balcı, A. (2019). 8. sınıf öğrencilerinin yazma öz yeterlilik algıları ile öykü yazma becerileri üzerine bir araştırma. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 7(1), 51-70.
- Hacer, U. (2018). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma eğilimleri, tutumları ile yazma başarıları arasındaki ilişki. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(5), 1601-1611.
- Hamzadayı, E. ve Çetinkaya, G. (2011). Yazılı anlatımı düzenlemede akran dönütleri: Dönüt türleri, öğrenci algıları. *AİBÜ, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 147-165.
- İlker, Ö. ve Melekoğlu, M. A. (2017). İlköğretim döneminde özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin yazma becerilerine ilişkin çalışmaların incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 18(03), 443-469.
- İltar, L. (2021). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin C1 yazma sınavındaki dil bilgisi hatalarının düzeylere göre dağılımı [Özel sayı]. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 129-147.
- İspir, B. ve Yıldız, A. (2021). Türkiye’de öğrenme amaçlı yazma hakkında yapılan araştırmaların analizi: Bir meta-sentez çalışması. *Opus International Journal of Society Researches*, 18(41), 3396-3447.
- Kabadayı, H., Çocuk, H. E. ve Yanpar Yelken, T. (2022). Ters yüz edilmiş sınıfta zihin haritalama tekniğinin özel yetenekli öğrencilerin yazma becerilerine etkisinin incelenmesi. *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(49), 253-276.

- Kadan, Ö. F. ve Arı, B. (2021). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisi Tutum Ölçeği: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(4), 1322-1333.
- Kadan, Ö. F. ve Uyar, A. (2020) ön lisans öğrencilerinin serbest yazmaya yönelik tutumları. *International Journal of Language Academy*, 8(5), 42-52.
- Kan, M. O. ve Erbaş, A. (2017). Beşinci sınıf öğrencilerinin ikna edici yazma becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(5), 2228- 2246.
- Kana, F. ve Şener, G. E. (2021). Yazma tekniklerinin ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerisine etkisi. *Milli Eğitim*, 50(231), 353-382.
- Kana, F., Özbaşı, D. ve Ünlü, S. (2015). Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *International Journal of Human Sciences*, 12(2), 909-931.
- Kara, E. N. ve Baki, Y. (2022). İlkokul öğrencilerinin aşamalı yazma gelişim düzeyleri. *International Journal of Language Academy*, 10(1), 162-183.
- Karabay, A. (2013). Eleştirel okuma-yazma eğitimi programının Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçe dersini planlama ve uygulama sürecine etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 745-759.
- Karadağ, B. F. (2018). Yazma becerisini ölçmek için ayrılan sınav süresinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 1(1), 20-38.
- Karasu, G. (2015). İşitme engelli gençler ile yaratıcı yazma çalışması: Şiir yazma. *SED-Sanat Eğitimi Dergisi*, 3(1), 23-46.
- Karasu, G. ve Uzuner, Y. (2018). İşitme engelli üniversite öğrencileriyle dengeli okuma yazma yaklaşımı ile gerçekleştirilen yazma çalışmalarının incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 19(2), 199-232.
- Karatay, H. (2011). 4+ 1 planlı yazma ve değerlendirme modelinin öğretmen adaylarının yazılı anlatım tutumlarını ve yazma becerilerini geliştirmeye etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 6(3), 1029-1047.

- Karatay, H. ve Aksu, Ö. (2017). 4+1 Planlı Yazma ve Değerlendirme Modeli'nin 8. sınıf öğrencilerinin ev ödevlerini hazırlamaya etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 313-335.
- Kardaş, M. N. ve Tutak, M. (2016). Mikro öğretim yönteminin öğrencilerin yaratıcı yazarlık becerileri ve derse yönelik tutumlarına etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(2), 229-247.
- Katrancı, M. (2015). Bireysel ve grupta yazma uygulamalarının yazma kaygısı ve yazılı anlatım öz yeterlik algısı üzerine etkisi. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(2), 40-55.
- Kayabaşı, B. ve Yılmaz, R. K. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının yazma alışkanlıkları, tercihleri, tutum ve inançları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(6), 2529-2546.
- Kayadibi, N. (2022). Öğretmen adaylarının yazılı anlatımlarında bağdaşıklık unsurlarını kullanma düzeyleri. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 5(10), 1437-1450.
- Kıbrıs, İ. (2008). Okuma ve yazma çalışmalarında şiir etkinliklerinden nasıl yararlanılabilir?. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 53-66.
- Kılıç, Y. ve Arslan, A. (2018). Çeşitli değişkenler açısından Türk dili ve edebiyatı bölümü öğrencilerinin yazma kaygısı durumları. *EKEV Akademi Dergisi*, 74, 347-358.
- Kılıçarslan, R. ve Yavuz, A. (2014). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sosyal medya kullanımında yaptıkları yazma hataları. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 9(3), 863-877.
- Korkmaz, S. (2015). Aile ve yuva ortamında büyüyen çocuklarda yazma becerisi, *International Journal of Languages' Education and Teaching, Mannheim-Germany*, 2424-2439.
- Kurudayıoğlu, M. ve Karadağ, Ö. (2010). İlköğretim öğrencilerinin yazılı anlatımlarının konu seçimleri açısından incelenmesi/examining the written

expressions of primary school graders as regard to their choice of topics. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13), 192-207.

Maden, A. (2020). İstasyon tekniğinin yazılı anlatım başarısı ve tutumuna etkisi: Ön lisans öğrencileri örneği. *Tarih Okulu Dergisi*, 13(45), 934-951.

Maden, S. ve Durukan, A. G. E. (2010). İstasyon tekniğinin yaratıcı yazma becerisi kazandırmaya ve derse karşı tutuma etkisi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 28, 299-312.

Maden, S., Banaz, E. ve Maden, A. (2018). Türkçe öğretmeni adaylarının dijital ortamlardaki yazma alışkanlıkları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 103-112.

Maltepe, S. (2006). Türkçe öğretiminde yazılı anlatım uygulamaları için bir seçenek: Yaratıcı yazma yaklaşımı. *Dil Dergisi*, 132, 56-66.

Mehmet, K. ve Çiftçi, E. (2019). Türkiye'deki Suriyeli öğrencilere Türkçe öğretiminde çağrışım tekniği kullanımının yazma becerisine etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 158-173.

Tok, M. ve Potur, Ö. (2015). Yazma eğitimi alanında yapılan akademik çalışmaların eğilimleri (2010-2014 yılları). *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(4), 1-25.

Memiş, A., Sever, E. ve Bozkurt, M. (2016). Yaratıcı yazma ve yaratıcı drama yaklaşımının ilkokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine ve yardımseverlik tutumlarına etkisi. *Turkish Studies*, 11(3), 1685-1702.

Memiş, M. ve Ustabulut, M. Y. (2021). Türkçe öğrenenlerin konuşma ve yazma başarısını artırmak için kullanılabilecek faydalı bir uygulama: Farklı kelimelerle açıklama stratejisi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 556-574.

Mete, F. (2015). Türkçe öğretmenliği bölümünde yazma eğitimi dersi: Bilme ve uygulama karşılaştırması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(2), 81-91.

- Nurlu, M. ve Kutlu, A. (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde temel seviye A1 yazma sorunları: Afganistan örneği. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 25(2), 67-87.
- Ömeroğlu, E. (2018). Açık uçlu sınavlarla çoktan seçmeli test sınavlarının karşılaştırılması test sınavlarının yazma becerisine etkisi. *International Journal of Language Academy*, 6(5), 548-570.
- Özbay, M. ve Orhun, B. D. (2014). Türkçe öğretmeni adaylarının yazma teknikleri ile ilgili görüşleri/pre-service turkish language teachers' opinions about writing techniques. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 2(2), 50-59.
- Özbay, M. ve Zorbaz, K. Z. (2012). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazma tutukluğu düzeyleri üzerine bir değerlendirme. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 16, 47-72.
- Özcan, B., Kontaş, H. ve Polat, M. (2020). Özel yetenekli öğrencilerin yaratıcı yazma beceri düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 9(3), 1262-1272.
- Özkara, Y. (2007). İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin yazma becerilerini geliştirmeye yönelik bir araştırma. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 131-141.
- Öztürk, B. K. (2016). Bir eylem araştırmasının öğrencilerin öykü yazma becerilerine yönelik algılarına ve yazma kaygılarına etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(3), 390-415.
- Öztürk, B. K. (2021). Yazma becerisine yönelik etkinliklerin süreç temelli yazma yaklaşımı açısından değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 546-573.
- Öztürk, H. ve Girli, A. (2020). Özel öğrenme güçlüğü tanılı öğrencilerin yazılı anlatım düzeyleri. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 35-47.
- Ramazan, T. ve Erdoğan, Ö. (2017). İlkokul 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerinin incelenmesi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 1003-1024.

- Savaş, B. (2017). Yazma öğretiminin ilkokul öğrencilerinin okuma-anlama becerileri üzerine etkilerinin incelenmesi: Dilbilimsel bir yaklaşım. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, (13), 120-140.
- Seban, D. (2016). Cinsiyet ve sınıf düzeyinin yazma konusu seçimindeki rolü. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 6(1), 275-285.
- Sertoğlu, G. (2020). Yazma eğitiminde yöntem ve teknikler: Bir meta-sentez çalışması. *Journal of Language Education and Research*, 6(2), 410-427.
- Sevim, O. ve Erem, N. H. Ö. (2013). Yaratıcı drama tekniğinin öğrencilerin yazma kaygıları üzerindeki etkileri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11, 975-992.
- Soylu, M. Y. ve Akkoyunlu, B. (2019). Yazma öz-yeterlik ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(5), 2233-2242.
- Sulak, S. E. ve Erdoğan, M. (2019). Yaratıcı drama yönteminin ilkokul 4. Sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(16), 1118-1139.
- Süğümlü, Ü. ve Alver, M. (2021). Öğrencilerin yazma özerkliği becerileri ve yazma kaygılarının nitel ve nicel yöntemlerle incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(2), 470-491.
- Şahbaz, N. K. ve Çevik, B. (2018). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde not alarak dinleme etkinliğinin yazma becerisine etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (48), 201-218.
- Şen, Ü. (2016). Belçika'da yaşayan Türk çocuklarının yazılı anlatım yanlışları üzerine tespitler. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(35), 1-18.
- Şimşek, T. (2022). Türkçe dersi yazma becerisinin öğretim programları çerçevesinde karşılaştırmalı değerlendirmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 19-36.
- Tağa, T. ve Ünlü, S. (2013). Yazma eğitiminde karşılaşılan sorunlar üzerine bir inceleme. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 1285-1299.

- Takıl, N. B. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisini geliştirmeye yönelik bir eylem araştırması: Döngüsel yazma etkinliği. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20(1), 299-312.
- Tarikdaroğlu, M. ve Akar, M. S. (2022). Öğrenme amaçlı yazmanın ilköğretim öğrencilerinin akademik başarı ve yazmaya yönelik tutumlarına etkisi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 8(2), 111-122.
- Taşkın, Y. ve Tayşi, E. K. (2018). Proje tabanlı öğrenme yaklaşımının yazma becerisine ve yazma kaygısına etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1226-1240.
- Tavşanlı, Ö. F. (2018). İlkokul öğrencileri ne yazar?: İlkokul öğrencilerinin yazılı anlatımlarında metin türü, konu ve içerik tercihlerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(1), 32-47.
- Tavşanlı, Ö. F. ve Kaldırım, A. (2018). İlkokul 2. sınıf öğrencilerinin süreç temelli yazma uygulamalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 859-876.
- Temizkan, A. G. M. (2003). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatımlarının dil gelişimi bakımından incelenmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 219-232.
- Temizkan, M. ve Atasoy, A. (2014). Cumhuriyet dönemi Türkçe eğitimi ve öğretimi programlarında yazma becerisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(2), 42-71.
- Temizkan, M. ve Ünlüoğlu, C. (2017). Görsel destekli yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazma başarılarına ve yazmaya yönelik görüşlerine etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 437-448.
- Temizkan, M. ve Yalçınkaya, M. (2013). İlköğretim 6. 7. 8. sınıf Türkçe öğretmenlerinin yaratıcı yazma etkinliklerini uygulama durumları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (20), 70-91.
- Terziyan, T. L. ve Demirel, G. (2020). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin Türkçe yazım hatalarının sınıflandırılması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 708-719.

- Tiryaki, E. N. (2012). Üniversite öğrencilerinin yazma kaygısının çeşitli değişkenler açısından belirlenmesi/determining writing anxieties of university students' from different variables. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 1(1), 14-21.
- Tiryaki, E. ve Demir, A. (2016). Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerisine yönelik metaforik algıları/turkish teacher candidates' metaphorical perceptions related to writing skills. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(33), 18-27.
- Tok, M. ve Ünlü, S. (2014). Yazma becerisi sorunlarının ilköğretim, ortaokul ve lise öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda karşılaştırılmalı olarak değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(50), 73-95.
- Topçuoğlu Ünal, F. ve Tekin, M. T. (2013). Eleştirel yazmaya ilişkin Türkçe öğretmeni adaylarının metaforik algıları. *Turkish Studies*, 8(13), 1595-1606.
- Topçuoğlu Ünal, F. ve Sever, A. (2012). Yaratıcı yazmada müziğin etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 7(4), 2907-2918.
- Topuzkanamış, E. (2014). Yazma stratejileri öğretiminin Türkçe öğretmenliği birinci sınıf öğrencilerinin yazma başarısına etkisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 3(2), 274-290.
- Tunagür, M. (2022). Türkçe öğretmen adaylarının yazı yazma kaygıları ve yazma kaygılarının giderilmesine yönelik önerileri. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 1-15.
- Turhan, O. ve Baş, B. (2017). Yabancılarla Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik web 2.0 araçları: Poll everywhere örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 1233-1248.
- Tüfekçioğlu, B. (2010). Yazma becerisinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Dil Dergisi*, 149, 30-45.
- Türkben, T. (2022). Öz düzenleme stratejisi gelişimi öğretiminin ortaokul öğrencilerinin üstbilişsel yazma farkındalıklarına etkisi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(2), 555-571.

- Türkel, A. (2013). Yaratıcı dramanın yaratıcı yazma başarısına ve yazmaya karşı tutuma etkisi (ortaokul 8. sınıf örneği). *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 1-11.
- Uluçay, M. (2016). Etkinlik temelli kelime öğretiminin 6. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimelerin anlam derinliğine yansımaları. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 253-263.
- Uyar, Y. (2016). Yazma becerisini geliştirmeye yönelik araştırmalar: Son çeyrek asrın değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 11(3), 2273-2294.
- Uysal, A. ve Zorpuzan, S. (2021). Yabancılar Türkçe öğretiminde yazma becerisinin eğitimi üzerine değerlendirme. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 6(2), 251-283.
- Uzun, A. ve Sevim, O. (2022) yaratıcı yazma etkinliklerinin Çinli öğrencilerin yaşadıkları Türkçe dil bilgisi sorunlarının çözülmesindeki etkisi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 137-149.
- Ülper, H. ve Leyla Uzun (2009). Bilişsel süreç modeline göre kısa yazma öğretimi izlencesinin öğrenci başarısına etkisi. *İlköğretim Online*, 8(3), 651-665.
- Ünsal, G. (2018). Çeviri eğitiminde yazma yetisinin önemi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, (69), 13-21.
- Ünveren, İ. (2018). Yazma beceri süreçlerinde algısal öğrenme ve drama ilişkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 652-669.
- Yamaç, A. ve Öztürk, E. (2018). Türkiye'deki ilköğretim öğretmenlerinin yazma öğretimi uygulamaları ve algılarının değerlendirilmesi: Bir karma yöntem araştırması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(4), 846-867.
- Yamaç, A., Çeliktürk Sezgin, Z. ve Kocaarslan, M. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının yazma ve yazma öğretimine ilişkin deneyim ve inançları. *Turkish Studies*, 11(3), 2355-2370.

- Yaman, H. (2014). Ortaokul öğrencilerinin genel kaygı düzeyleri, yazma kaygıları ve Türkçe dersine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 3, 1111-1122.
- Yaman, H. ve Karaarslan, F. (2013). Yazma becerisinin geliştirilmesinde beyin fırtınası tekniğinin etkililiği üzerine nitel bir araştırma. *International Journal of Social Science*, 6(6), 1195-1223.
- Baki, Y. ve Feyzioğlu, N. (2017). Dijital öykülerin 6. sınıf öğrencilerinin yazmaya yönelik tutumlarına etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(40), 31-58.
- Yaylı, D. ve Solak, M. (2014). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında ve öğretmen kılavuz kitaplarında yer alan yazma etkinliklerine dair öğretmen görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 9(6), 1139-1151.
- Yıldırım, M. ve Nurlu, M. (2016). Yazma gelişim dosyası uygulamasının yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazma başarılarına etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 11(14), 827-846.
- Yılmaz, F. (2014). Yeni Hitit yabancılar için Türkçe 2 ders kitabı yazma etkinlikleri üzerine bir inceleme. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2, 37-48.
- Yılmaz, O. (2015). Yaratıcı yazma çalışmalarının Türk soylu öğrencilerin Türkiye Türkçesi öğrenmelerine katkısı üzerine bir uygulama. *EKEV Akademi Dergisi*, (62), 629-640.
- Yücelşen, N. (2019). Kitap inceleme: Akademik yazma. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 127-129.
- Zelzele, E. B. ve Ateş, S. (2022). Sınıf öğretmenlerinin ilkokulda ikna edici yazma öğretimi ile ilgili görüşleri. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 10(1), 1-23.
- Zorbaz, K. Z. (2013). Yazılı anlatımın puanlanması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 178-192.
- Zorbaz, K. Z. ve Kayatürk, N. (2015). Ortaokul öğrencilerinin yazmaya yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(4), 1415-1435.

EK-B: Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu

Boyutlar	Sıra no:	İlkeler	İlgili bölüme ver verilmesi (+/-)	Akademik metin yazma ilkelerine uygunluk düzeyi		
				Uygun	Kısmen uygun	Uygun değil
Başlık	1	Uygun uzunlukta (en fazla 15 sözcük) olması				
	2	Çalışmanın konusunu yansıtıyor olması				
	3	Çalışmanın amacı/problemi ile örtüşüyor olması				
	4	Araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtıyor olması				
	5	Açık ve anlaşılır olması				
Yazar bilgisi	6	Yazarın isminin verilmiş olması				
	7	Yazarın isminde kısaltma yapılmamış olması				
	8	Yazarın kurum bilgisinin verilmiş olması				
	9	Yazarın iletişim bilgisinin verilmiş olması				
Özet	10	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması				
	11	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması				
	12	Uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olması				
	13	Araştırmanın amacı, konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmiş olması				
	14	Araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmiş olması				
	15	Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmiş olması				
	16	Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmiş olması				

	17	Veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmiş olması				
	18	Ulaşılan sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmiş olması				
	19	Alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmış olması				
	20	Açık ve anlaşılır olması				
Anahtar kelimeler	21	Yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olması				
	22	Araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşuyor olması				
	23	Başlık ile ilişkili olması				
	24	Özet ile ilişkili olması				
	25	Araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması				
Giriş	26	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması				
	27	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması				
	28	İlgili literatüre yer verilmiş olması				
	29	Çalışma konusunun verilmiş olması				
	30	Konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmiş olması				
	31	Araştırmanın problem durumunun ortaya konulmuş olması				
	32	Araştırma hipotezinin ortaya konulmuş olması				
	33	Araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiş olması				
	34	Araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmiş olması				
	35	Varsayımlardan (sayıltılardan) söz edilmiş olması				
	36	Sınırlılıklardan söz edilmiş olması				
	37	Tanımlar kısmına yer verilmiş olması				
	38	Açık ve anlaşılır olması				

Yöntem	39	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması			
	40	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
	41	Araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında bilgi verilmiş olması			
	42	Araştırmanın modeli (deseni) hakkında bilgi verilmiş olması			
	43	Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında bilgi verilmiş olması			
	44	Deneysel çalışma gruplarının oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmiş olması			
	45	Deneysel çalışma gruplarındaki uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmiş olması			
	46	Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmiş olması			
	47	Verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması			
	48	Veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmiş olması			
	49	Verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması			
Bulgular	50	Araştırmanın güvenirliği ve geçerliği hakkında bilgi verilmiş olması			
	51	Açık ve anlaşılır olması			
	52	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması			
	53	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
	54	Bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması			
	55	Belli bir düzene göre verilmiş olması			
	56	Çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması			
	57	Yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması			

	58	Öznel yoruma yer verilmemiş olması				
	59	Tartışmaya yer verilmemiş olması				
	60	Açık ve anlaşılır olması				
Tartışma	61	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması				
	62	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması				
	63	Bulgulardan hareketle yazılmış olması				
	64	Belli bir düzene göre verilmiş olması				
	65	Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması				
	66	Hipotezin desteklenip desteklenmediğinin tartışılmış olması				
	67	Araştırma bulgularının ilgili literatürle karşılaştırılıp yorumlanmış olması				
	68	Literatürdeki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması				
	69	Literatürdeki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması				
	70	Yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması				
	71	Senteze gidilmiş olması				
	72	Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması				
Sonuç	73	Açık ve anlaşılır olması				
	74	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması				
	75	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması				
	76	Bulgulardan ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmış olması				
	77	Belli bir düzene göre verilmiş olması				
	78	Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması				
	79	Araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması				

	80	Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması				
	81	Açık ve anlaşılır olması				
Öneriler	82	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması				
	83	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması				
	84	Ulaşılan sonuçlardan hareketle yazılmış olması				
	85	Çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olması				
	86	Çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması				
	87	Açık ve anlaşılır olması				
Kaynakça	88	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması				
	89	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması				
	90	Kaynakların kullanılan kaynak gösterme biçimine göre kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması				
Genel	91	Araştırmamanın temel/birincil kaynaklara dayandırılmış olması				
	92	Araştırmamanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması				
	93	Araştırmada kullanılan kaynaklara doğrudan ulaşılmış olması				
	94	Kullanılan kaynak gösterme biçimine göre yapılan metin içi atıfların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması				
	95	Araştırmamanın akademik dil ve anlatım ölçütlerine uygun olarak yazılmış olması				

EK-C: Etik Beyanı

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

12/05/2023

Engin KAYA

EK-D: Yüksek Lisans Tez Çalışması Orijinallik Raporu

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

12/05/2023

Tez Başlığı

Yazma Eğitimi Alanında Yayımlanan Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu Üzerine Bir İnceleme

Yukarıda başlığı belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan toplam 129 sayfalık kısmına ilişkin, 12/05/2023 tez danışmanım tarafından TURNİTİN intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı %18 (on sekiz) dir.

Uygulanan Filtreler Aşağıda Verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayınlar hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi İnceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içemediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

12/05/2023

Engin KAYA

Adı Soyadı : Engin KAYA
Öğrenci No : 18940001202
Ana Bilim Dalı : Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
Programı : Türkçe Eğitimi
Statüsü : Y. Lisans ☒ Doktora ☐

DANIŞMAN

Doç. Dr. Kenan BULUT

12/05/2023

ENSTİTÜ ONAYI

U Y G U N D U R

...../...../20....

Cesim ALADAĞ

Enstitü Sekreteri